

รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นางรชนีกร มัคคสมัน

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นางรชนีกร มัคคสมัน

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก นางสาวฉันทนา โพธิ์ศรีประเสริฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำต่าง ๆ มาโดยตลอด ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง งานวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์อย่างถูกต้อง และมีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้การสัมภาษณ์ เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และกรุณาประเมินรูปแบบ จนทำให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ และทำให้รายงานวิจัยฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์

ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ และได้กรุณาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รวมทั้งได้ให้การสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการช่วยเหลือและกำลังใจจากคุณพ่อ คุณแม่ พี่น้อง และเพื่อน ๆ ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลืออีกมาก ที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณและขอบคุณไว้ในโอกาสนี้

นางรชนีกร มัคคสมัน

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยนี้ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษากับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 86 คน และสัมภาษณ์แนวทางการบริหารกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร โดยการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 21 คน เพื่อร่วมกันยกร่างรูปแบบ และตรวจสอบรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบในวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน กับกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 215 คน และผู้เรียนทวิศึกษา จำนวน 140 คน และ 4) ประเมินรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มกับผู้ใช้รูปแบบ จำนวน 25 คน และประเมินด้วยแบบสอบถามกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารจัดการทวิศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการบริหาร พบว่า ควรมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่าย การบริหารจัดการควรมีคณะกรรมการบริหารจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง และควรกำหนดหลักการในการบริหารจัดการทวิศึกษา 2. รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย และ 4) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นหลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผู้เรียนมีพฤติกรรมในด้านทักษะวิชาชีพหลังการทดลองใช้รูปแบบมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการประเมินรูปแบบ มีความสอดคล้อง อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารจัดการ/ ทวิศึกษา/ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	14
2.1.1 ความหมายของรูปแบบ.....	14
2.1.2 ประเภทของรูปแบบ.....	17
2.1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ.....	19
2.1.4 กระบวนการพัฒนารูปแบบ.....	24
2.1.5 การตรวจสอบและประเมินรูปแบบ.....	27
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร.....	30
2.2.1 ความหมายของการบริหารและหลักการบริหารงานวิชาการ.....	30
2.2.2 การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษา.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.2.3 การบริหารในรูปคณะกรรมการ.....	42
2.2.4 กระบวนการบริหาร.....	47
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา.....	59
2.3.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา.....	60
2.3.2 ปัญหาและอุปสรรคการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา.....	65
2.3.3 การจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนานรูปแบบผสมหน่วยกิต (ทวิศึกษา) ใน มุมมองของผู้บริหารสถานศึกษา.....	65
2.3.4 ข้อพิจารณาของคณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางปฏิรูปการอาชีวศึกษา.....	66
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน.....	73
2.4.1 กระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ (Active Learning).....	75
2.4.2 กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา.....	78
2.4.3 ทักษะกระบวนการทำงาน.....	84
2.4.4 ทักษะการใช้เหตุผล.....	86
2.4.5 ทักษะการสื่อสาร.....	90
2.4.6 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี.....	94
2.5 บริบทของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา.....	97
2.5.1 การดำเนินงานของสถานศึกษา.....	97
2.5.2 จุดเน้นในการพัฒนาสถานศึกษาและความโดดเด่น.....	99
2.5.3 กลยุทธ์และมาตรการของสถานศึกษา.....	99
2.5.4 หลักสูตรการเรียนการสอน.....	101

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	102
2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	102
2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	117
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	119
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	121
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	123
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	128
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	133
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	141
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	147
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริม วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	148

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
-------	------

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	162
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	184
ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	197
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	203
สรุปผลการวิจัย.....	204
อภิปรายผลการวิจัย.....	206
ข้อเสนอแนะ.....	213
บรรณานุกรม.....	215
ภาคผนวก.....	227
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	228
แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา.....	229
แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	234

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประเด็นการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความ เป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	236
แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบ การบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค กาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	237
แบบประเมินตนเองของผู้เรียนเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ตาม รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา.....	243
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบ การบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค กาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	246
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	248
แบบสอบถามเพื่อการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริม ทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	250
ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้าง เสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	255

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
<p>ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....</p>	257
<p>ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนเกี่ยวกับการสร้างเสริม ทักษะวิชาชีพผู้เรียนตามรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....</p>	259
<p>ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....</p>	261
<p>ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสร้างเสริม ทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....</p>	262
<p>ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ ทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....</p>	263

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม แบบประเมินตนเอง และแบบสอบถามความพึงพอใจ.....	264
ภาคผนวก ข หนังสือราชการเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลและรายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม.....	273
หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	274
หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย.....	275
บันทึกข้อความขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม.....	276
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการสัมภาษณ์.....	277
บันทึกข้อความขออนุญาตใช้ห้องประชุมฯ.....	278
หนังสือเชิญผู้ร่วมสนทนากลุ่มเพื่อร่วมยกร่างรูปแบบ.....	279
หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบรูปแบบ.....	280
บันทึกข้อความขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบ.....	281
หนังสือเชิญผู้ร่วมสนทนากลุ่มเพื่อประเมินรูปแบบ.....	282
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินรูปแบบ.....	283
รายชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่มยกร่างรูปแบบ.....	284
รายชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่มตรวจสอบรูปแบบ.....	285
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบ.....	286
ภาคผนวก ค คำสั่ง เอกสาร และรูปภาพตัวอย่าง จากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	288
ประวัติผู้วิจัย.....	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การสังเคราะห์และสรุปกระบวนการบริหารเป็นกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา	57

	ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	
2	แสดงจำนวนนักเรียนและจำนวนสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทวิศึกษา.....	63
3	การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาสามัญของระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 กับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.).....	64
4	จำนวนประชากรของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และโรงเรียนในเครือข่าย จำแนกตามสถานศึกษา.....	134
5	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และโรงเรียนในเครือข่าย จำแนกตามสถานศึกษา.....	135
6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน.....	148
7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม.....	149
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ด้านหลักการบริหารจัดการทวิศึกษา.....	150
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ด้านคณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษา.....	151
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย.....	152

สารบัญญัตราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารจัดการทวศึกษอง วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวศึกษา.....	154
12 ผลการสัมภษณั้แนวทางการบริหารจัดการทวศึกษองวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	155
13 แสดงองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และปัจจัยสู่ความสำเร็จของร่างรูปแบบการ บริหารจัดการทวศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนองวิทยาลัยเทคนิคกาญจนา ภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	160
14 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการ ทวศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน องวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 1.....	169
15 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการ ทวศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน องวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2.....	172
16 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการ ทวศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน องวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3.....	174
17 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการ ทวศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน องวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 4.....	175
18 จำนวน และร้อยละเกี่ยวกับสภาพองผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ และประสภษณั้การทำงาน (n=215).....	184
19 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวศึกษาเพื่อสร้าง เสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนองวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา (n = 215).....	185

สารบัญญัตราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้เรียนทวศึกษา เกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ	190

ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา จากการใช้แบบประเมินตนเองสำหรับผู้เรียน (n=140).....

21 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อรูปแบบการ
บริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคกาญจนา
ภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (n=215)..... 193

22 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนทวิศึกษาที่มีต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา (n=140)..... 195

23 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา ในภาพรวม..... 198

24 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา จำแนกรายด้าน..... 198

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 รูปแบบเชิงระบบและสถานการณ์ (Systems/Contingency Model ของ Brown and Moberg).....	21
2 แสดงรูปแบบเชิงระบบในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน.....	78
3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	120

4	แสดงกรอบกระบวนการดำเนินการวิจัย.....	122
5	รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา.....	183

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว ที่ให้ทุกภาคส่วนตระหนักร่วมกันในการพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะยาว โดยประเทศต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ในทุกด้าน ได้แก่ การเพิ่มการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งต้องดำเนินการควบคู่กับการเร่งยกระดับทักษะฝีมือแรงงานกลุ่มที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงานและกลุ่มที่อยู่ในตลาดแรงงานในปัจจุบันให้สอดคล้องกับสาขาการผลิตและบริการเป้าหมาย และการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี รวมถึงการพัฒนาคนในภาพรวมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกๆระดับและยกระดับการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ รวมทั้งการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และพัฒนาระบบทวิภาคีหรือสหกิจศึกษาให้เอื้อต่อการเตรียมคนที่มีทักษะให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการสร้างปัจจัยแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของคน มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสม ในแต่ละช่วงวัยเพื่อวางรากฐานให้เป็นคนมีคุณภาพในอนาคต การพัฒนาทักษะสอดคล้องกับความต้องการ ในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม เช่น เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นพัฒนาทักษะการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการต่อยอดพัฒนาทักษะในทุกด้าน มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เหตุผล และการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน วัยแรงงานเน้นการสร้างความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดงานทั้งทักษะขั้นพื้นฐาน ทักษะเฉพาะในวิชาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ ทักษะการประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558)

สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี ที่กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” ในยุทธศาสตร์ที่ 3 เป้าหมายที่ 3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/

กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น และ จำนวนสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 10-21) และแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) ทำให้หุ่นยนต์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่กำลังคนที่มีฝีมือและทักษะต่ำ ทิศทางการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศทั่วโลกได้ตั้งเป้าหมายให้ประชากรมีทักษะ สมรรถนะ และความสามารถเฉพาะทาง รัฐบาลไทยจึงกำหนดนโยบายการปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลด้านการจัดการศึกษาต้องผลิตและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้วยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) คณิตศาสตร์ (Mathematics) ที่มีความเชื่อมโยงกันในโลกของความเป็นจริง (STEM EDUCATION) และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ และความมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 5-6)

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 หมวด 1 มาตรา 8 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ กำหนดให้จัดได้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ 1) การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก 2) การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัด และการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม 3) การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบาย การผลิตและพัฒนาากำลังคน และการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นหลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียนและระบบเทียบประสบการณ์เข้าสู่คุณวุฒิการศึกษา เพื่อเข้ารับการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ (ประเวศ ยอดยิ่ง, 2556: 1-5) ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 ที่ได้กำหนดเป็นนโยบายเฉพาะด้านการอาชีวศึกษา โดยให้ปรับทัศนคติเปลี่ยนค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนให้เห็นความสำคัญและเข้าสู่การเรียนสายอาชีวศึกษาให้มากขึ้น และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา ให้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เมื่อจบการศึกษาแล้วให้ได้รับวุฒิการศึกษารับรอง 2 ใบ ซึ่งสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 7)

การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) หรือการจัดการเรียนการสอนคู่ขนาน รูปแบบผสมหน่วยกิตคือ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ที่มีความประสงค์จะเรียนในสายวิชาชีพ โดยผู้เรียนจะเรียนรายวิชาสามัญที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และเรียนวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษา รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติงานจริงกับสถานประกอบการต่าง ๆ ในช่วงภาคฤดูร้อนและภาคฤดูฝน เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาครบตามหลักสูตรจะได้รับวุฒิการศึกษา ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งข้อดีของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา คือ 1) เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเข้าถึงวิชาชีพด้านอาชีวศึกษาให้แก่ผู้เรียนสายสามัญตามความสนใจและความถนัดของตนเอง 2) สามารถขยายกลุ่มผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้เข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น 3) เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ผู้เรียนจะได้วุฒิการศึกษาทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 4) ประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง 5) ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้ โดยปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา ที่ต้องการเพิ่มผู้เรียนสายอาชีวศึกษาให้มากขึ้น เพื่อสนับสนุนการผลิตบุคลากรให้เพียงพอเพื่อรองรับการจ้างงานทั้งภาคธุรกิจบริการ ภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม และเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้พื้นฐานด้านอาชีพและสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที รวมทั้งเป็นการเพิ่มจำนวนผู้เรียนสายอาชีวศึกษาให้มีจำนวนมากขึ้น (คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2559: 17)

อนุสรณ์ แสงนิมนวล (2556) กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันของการจัดการอาชีวศึกษาว่า ผู้เรียนอาชีวศึกษาจะมีปัญหาด้านทักษะด้านการสื่อสารและภาษาอังกฤษโดยเฉพาะผู้เรียนในสายอาชีพ ประกอบกับภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษา เป็นภาพเด็กอาชีวศึกษาตีกัน พ่อแม่กลัวลูกหลานจะไปตีกัน สังคมกลัวจะโดนลูกหลง จึงมาเรียนสายอาชีพหรือเรียนอาชีวศึกษาน้อย ซึ่งจะมีผลไปถึงปัญหาของการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะสภาพปัญหาของการบริหารจัดการทวิศึกษาที่พบจากข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ

คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559: 18-20) ที่จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) พบว่า 1) การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวคิดใหม่และเป็นการสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ มีคาบเวลาในการเรียนหรือการเพิ่มทักษะวิชาชีพจะมีเวลาค่อนข้างจำกัด ควรหาแนวทางให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริงกับสถานประกอบการเพิ่มมากขึ้น 2) เมื่อเปรียบเทียบแผนการเรียนของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2551 กับแผนการเรียนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 จะพบว่าชื่อของรายวิชาสามัญบางส่วนจะคล้ายกัน แต่เมื่อศึกษาในรายละเอียดของสาระจะพบความแตกต่าง ดังนั้นต้องร่วมมือกันปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ 3) ด้านคุณภาพการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสอบมาตรฐานวิชาชีพ 4) ด้านค่าใช้จ่ายรัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 5) รัฐบาลควรเร่งรัดให้กระทรวงศึกษาธิการออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินในโครงการทวิศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสองปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีอาคารสถานที่ที่มีความพร้อมสำหรับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) มาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปี ในส่วนของปัญหาการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยจะเกิดขึ้นเช่นเดียวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพรวมดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะในวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร นอกจากปัญหาด้านจำนวนเวลาเรียนหรือการเพิ่มทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียนทวิศึกษามีเวลาค่อนข้างจำกัด เรื่องแผนการเรียนตามหลักสูตร เรื่องการทดสอบมาตรฐานสาขาอาชีพ เรื่องการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม และเรื่องระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินตามโครงการ ดังกล่าวแล้ว ยังมีปัญหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษาของผู้เกี่ยวข้อง ปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือ และการประสานงาน ซึ่งจะต้องร่วมกันแก้ไขและพัฒนา นอกจากนี้วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานครยังต้องการเน้นเรื่องคุณภาพด้านทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเป็นผลลัพธ์ (outcome) ที่วิทยาลัยต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการบริหารจัดการทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญและสภาพปัญหาการบริหารจัดการทวิศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อการพัฒนาให้ถึงผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งด้านทฤษฎีและด้านทักษะในการปฏิบัติงานจริงอย่างมีคุณภาพ ให้มีการฝึกทักษะวิชาชีพที่ครอบคลุมทุกด้านดังกล่าว เพื่อเป็นการช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้ ผู้วิจัยจึงสนใจและมีความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนา

ภิเชก มหานคร อันจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง วิธีการ แนวทาง กระบวนการ เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียน ผู้วิจัยสังเคราะห์เนื้อหาจาก การศึกษาองค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปรอบแนวคิดของการวิจัย ประกอบด้วย 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย และ 4) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

1.2 ทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ประกอบด้วย 1) ทักษะกระบวนการทำงาน 2) ทักษะการใช้เหตุผล 3) ทักษะการสื่อสาร และ 4) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

2. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมายดังต่อไปนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในขั้นตอนที่ 1 คือการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

2.1.1 ประชากรในการศึกษาสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมดประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้สอน จำนวน 82 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 86 คน

2.1.2 กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการใช้การสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษาหรือการบริหารการอาชีวศึกษาหรือการบริหารสถานศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน

2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในขั้นตอนที่ 2 คือการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2.1 กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่มเพื่อร่วมกันยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน หัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 4 คน และเป็นบุคลากรของสถานศึกษาในเครือข่าย ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการที่รับผิดชอบทวิศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานที่รับผิดชอบทวิศึกษา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จากภายนอก จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น จำนวน 21 คน

2.2.2 กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบรูปแบบ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบ ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน

2.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในขั้นตอนที่ 3 คือการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.3.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ครูผู้สอน จำนวน 82 คน รวมจำนวน 86 คน และ ของโรงเรียนในเครือข่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน ครูผู้สอน จำนวน 387 คน รวมจำนวน 399 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 485 คน และผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของสถานศึกษาในเครือข่าย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 214 คน

2.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และของโรงเรียนในเครือข่าย รวมจำนวน 215 คน และผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในเครือข่าย จำนวน 140 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2.4 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในขั้นตอนที่ 4 คือการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.4.1 กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อหาฉันทามติเกี่ยวกับความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ 1) บุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน หัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน และ 2) บุคลากรของโรงเรียนในเครือข่าย ได้แก่ ผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 4 คน หัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น จำนวน 25 คน

2.4.2 กลุ่มเป้าหมายในการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ ประเมินในวงกว้างโดยใช้แบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และ

นักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ ด้านการพัฒนาารูปแบบ ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การบริหารจัดการทวิศึกษาด้วยรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) ทักษะกระบวนการทำงาน 2) ทักษะการใช้เหตุผล 3) ทักษะการสื่อสาร และ 4) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ในปีการศึกษา 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ทวิศึกษา** หมายถึง การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนในสายวิชาชีพ เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาครบตามหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรรับรองวุฒิการศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพร้อมกันไป ถือเป็นจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือการจัดการเรียนการสอนคู่ขนานรูปแบบผสมหน่วยกิต

2. **การสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน** หมายถึง วิธีการหรือแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่เข้ามาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร โดยพัฒนาหรือสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะกระบวนการทำงาน 2) ทักษะการใช้เหตุผล 3) ทักษะการสื่อสาร และ 4) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

3. **การพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา** หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการสร้างรูปแบบที่ประกอบด้วย 1) การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 4) การประเมินรูปแบบ

การบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง โครงสร้างและความสัมพันธ์ของกระบวนการและองค์ประกอบในการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ องค์ประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา องค์ประกอบที่ 3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย และองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ประกอบด้วย 1) พัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน 2) พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 3) พัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน 4) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง การบริหารสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้การจัดการศึกษาทวิศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล 2) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ 3) การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ 4) การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

4.3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย หมายถึง แนวทางในการบริหารจัดการทวิศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย ประกอบด้วย 1) ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ 2) ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ร่วมมือในด้านการบริหารทรัพยากร และร่วมมือในการพัฒนากิจการผู้เรียน

4.4 กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา หมายถึง วิธีการดำเนินงานของการบริหารจัดการทวิศึกษา โดยมีกระบวนการที่จะดำเนินการตามลำดับขั้นและเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ประกอบด้วย ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการจัดองค์กร (Organizing) ขั้นการนำ (Leading) ขั้นการติดตามและประเมินผล (Controlling) และขั้นการปรับปรุงและพัฒนา (Act)

5. สภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานในวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เกี่ยวกับปัจจัยหรือตัวแปรที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการทวิศึกษา ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย และ 4) ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

6. แนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง วิธีดำเนินการหรือวิธีการปฏิบัติงานในการ
 บริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ที่จะทำให้การบริหารจัดการ
 ทวิศึกษาบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยประเด็นแนวทางการบริหารจัดการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน
 การบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) ด้านการบริหารความร่วมมือ
 กับโรงเรียนในเครือข่าย และ 4) ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

7. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง
 การพิจารณาตัดสินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน
 ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดย
 พิจารณาจากเกณฑ์ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสอดคล้อง (Congruity) ด้านความเหมาะสม
 (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) ซึ่งแต่ละด้านมี
 ความหมาย ดังนี้

7.1 ความสอดคล้อง หมายถึง ความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันขององค์ประกอบหลัก
 องค์ประกอบย่อย และปัจจัยสู่ความสำเร็จ ในแต่ละองค์ประกอบย่อย รวมทั้งความสอดคล้องต่อเนื่อง
 ของกระบวนการของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัย
 เทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

7.2 ความเหมาะสม หมายถึง ความสัมพันธ์กันระหว่างทฤษฎี หลักการ และแนวคิด
 ของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนา
 ภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งสามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมในการ
 บริหารจัดการทวิศึกษา

7.3 ความเป็นไปได้ หมายถึง โอกาสที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ในรูปแบบการ
 บริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
 และมีความเป็นไปได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติ

7.4 ความเป็นประโยชน์ หมายถึง ผลจากการนำรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา
 เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ในสถานศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทวิศึกษา
 ประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน

8. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการของวิทยาลัยเทคนิค
 กาจจนาภิเษก มหานคร และสถานศึกษาในเครือข่ายเรียนร่วมตามโครงการ

9. **ครูผู้สอน** หมายถึง ข้าราชการครู ครูผู้ช่วย ครูพิเศษสอน และพนักงานราชการ(ครู) ในวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และโรงเรียนในเครือข่ายเรียนร่วมตามโครงการ

10. **ผู้เรียน** หมายถึง นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทสามัญศึกษา ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนเพื่อเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ด้านวิชาการ

1.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3 ได้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเสนอต่อผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจต่อไป

2. ประโยชน์ด้านการประยุกต์ใช้

2.1 ผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการวางแผน ปรับปรุง หรือกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรทวิศึกษา

2.2 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทวิศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้นนี้กระทรวงศึกษาธิการหรือรัฐบาลสามารถนำไปประยุกต์เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้บริหารจัดการทวิศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนา รูปแบบ
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน
- 2.5 บริบทของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนา รูปแบบ

คำว่า รูปแบบ (Model) มีการเรียกหรือใช้คำเรียกที่แตกต่างกันหลากหลาย เช่น รูปแบบ หรือ โมเดล หรือ ตัวแบบ หรือ แบบจำลอง หรือต้นแบบ เป็นต้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ใช้คำว่า รูปแบบ ในการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนา รูปแบบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับ ความหมายของรูปแบบ ประเภทของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ การพัฒนา รูปแบบ การตรวจสอบและการประเมินรูปแบบ รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบ (Model) เป็นคำที่ใช้สื่อความหมายหลายอย่าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว รูปแบบ จะหมายถึงวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบจำลองสิ่งต่าง ๆ หรือ รูปแบบในการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พลอเตอร์และพอล (Procter and Paul 1978: 174) ให้ความหมายคำคำนี้ไว้ใน Longman Dictionary of Contemporary English โดยสรุปแล้วจะมี 3 ลักษณะใหญ่คือ Model ที่หมายถึง สิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของจริงความหมายนี้ตรงกับภาษาไทยว่า แบบจำลอง เช่น แบบจำลองของเรือดำน้ำ เป็นต้น Model ที่หมายถึง สิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง เช่น ครูแบบอย่าง นักเดินแบบหรือแม่แบบในการวาดภาพศิลปะ เป็นต้น Model ที่หมายถึงแบบ หรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์รุ่น 864X เป็นต้น

บาร์โดและฮาร์ทแมน (Bardo and Hartman, 1982: 245) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบในทางสังคมศาสตร์ว่า รูปแบบมีลักษณะเป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรม เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะ หรือบรรยายคุณสมบัติของสิ่งนั้น โดยอธิบายว่ารูปแบบประกอบด้วยเป็นอะไรบ้างที่เราพัฒนาขึ้นมา เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจและการนำไปใช้

โทซีและแครรอล (Tosi & Carroll, 1982: 74) กล่าวว่ารูปแบบอาจสร้างเป็นของจริงหรือภาพจำลองของสภาพการณ์ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจมีตั้งแต่รูปแบบอย่างง่ายๆ จนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อน และมีทั้งรูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุ และรูปแบบเชิงคุณลักษณะ (Qualitative Model) ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์

สโตนเนอร์และวานเกล (Stoner and Wankel, 1986: 44) ได้กล่าวว่า รูปแบบเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่สนใจ เพื่อจัดทำเป็นรูปแบบให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นได้ง่ายขึ้น

คีเวส (Keeves, 1988: 559) ให้นิยามว่า รูปแบบทางสังคมศาสตร์ หมายถึง การแสดงโครงสร้างหลักของสิ่งต่าง ๆ เพื่อใช้ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร

ไรย์ (Raj, 1996: 45) ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ (Model) ในหนังสือ Encyclopedia of Psychology and Education ไว้ 2 ความหมายดังนี้ 1) รูปแบบ คือรูปย่อของความจริงของปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงด้วยข้อความ จำนวน หรือ ภาพ โดยการลดทอนเวลา และเทศะ ทำให้เข้าใจความจริงของปรากฏการณ์ได้ดียิ่งขึ้น 2) รูปแบบ คือ ตัวแทนของการใช้แนวความคิดของ โปรแกรมที่กำหนดเฉพาะ

กู๊ด (Good, 2005: 177) ในพจนานุกรมการศึกษาได้รวบรวมความหมายของรูปแบบเอาไว้ 4 ความหมาย คือ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น 3) เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการ หรือแนวคิด 4) เป็นชุดของปัจจัย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันรวมตัวกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนออกมา เป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

ทิงค์เอ็กซ์ซิสต์ (Thinkexist, 2008: 1) กล่าวว่า รูปแบบ (Model) เป็นแบบจำลองขั้นตอนหรือระบบการปฏิบัติงาน หรือแบบแปลนของการก่อสร้างที่เขียนไว้ล่วงหน้า หรือสิ่งของที่เป็นตัวแทนที่แสดงความคิดของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2550: 25-28) ให้นิยามคำว่า รูปแบบหรือแบบ จำลอง คือวิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งถ่ายทอดความคิดความเข้าใจ จินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์ หรือ

เรื่องราวให้ปรากฏ โดยการสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ ให้เข้าใจง่ายและสามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับ ภายใต้หลักการอย่างเป็นระบบ

ทิตานา แชมมณี (2552: 42) ได้อธิบายความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง เครื่องมือทางความคิดเพื่อใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสร้างมาจากความคิด ประสบการณ์ หรือจากทฤษฎี หลักการต่างๆ และแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

จีระพงษ์ หอมสุวรรณ (2556: 75) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์กันของชุดปัจจัยหรือตัวแปร ซึ่งอาจเป็นแนวคิดที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้

พดด้วง ศิวพิศ โนรี (2556: 45) รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองซึ่งเกิดจากแนวคิด ทฤษฎี หรือประสบการณ์ อาจมีลักษณะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์กันของชุดปัจจัยหรือตัวแปร

มะณู คุ่มกล้า (2557: 44) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง ชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม สามารถจำแนกได้สองลักษณะ คือรูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรมและรูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม

จากความหมายของรูปแบบสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลอง หรือวิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งถ่ายทอดความคิดความเข้าใจ จินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมกันเป็นโครงสร้างหรือชุดขององค์ประกอบหรือเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม สามารถจำแนกได้สองลักษณะ คือ รูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรมและรูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม

2.1.2 ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบมีหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งนักวิชาการด้านต่าง ๆ ได้จัดแบ่งประเภทต่างกันออกไป สำหรับรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์นั้น ดังต่อไปนี้

จอยส์และเวลล์ (Joyce and Well, 1985: 74) ได้ศึกษาและจัดแบ่งประเภทของรูปแบบ ตามแนวคิดหลักการหรือทฤษฎี ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนี้ ๆ และได้แบ่งกลุ่มรูปแบบ การสอนเอาไว้ 4 รูปแบบ คือ

1. Information-Processing Models เป็นรูปแบบการสอนที่ยึดหลักความสามารถในกระบวนการประมวลข้อมูลของผู้เรียนและแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการกับข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. Personal Models รูปแบบการสอนที่จัดไว้ในกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคล และการพัฒนาบุคคลเฉพาะราย โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบปฏิบัติต่อสรรพสิ่ง (Reality) ทั้งหลาย

3. Social Interaction Models เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและบุคคลต่อสังคม

4. Behavior Models เป็นกลุ่มของรูปแบบการสอนที่ใช้องค์ความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ จุดเน้นที่สำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้ ของผู้เรียนมากกว่าการพัฒนาโครงสร้างจิตวิทยาและพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้

สไตเนอร์ (Steiner, 1988: 148) รูปแบบแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ 1) รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model or Model-of) รูปแบบประเภทนี้เป็นแบบจำลองทางกายภาพ เช่น แบบจำลองรถยนต์ เครื่องบิน ภาพจำลอง 2) รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical Model or Model-of) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากกรอบความคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน ตัวทฤษฎีเองไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลอง เป็นตัวช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

คีเวส (Keeves, 1988: 561-565) ได้แบ่งรูปแบบทางการศึกษาไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบเชิงอุปมาหรือเปรียบเทียบ (Analogue models) เป็นรูปแบบที่ใช้หลักการคิดหาเหตุผล โดยใช้อุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาวิทยาศาสตร์ทางกายภาพ และไม่ค่อยใช้ในสาขาสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ ตัวอย่างของรูปแบบประเภทนี้ที่ใช้ในทางการศึกษา คือ รูปแบบที่เกี่ยวข้องขนาดของโรงเรียนหรือจำนวนของนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวข้องกับจำนวนนักเรียนที่เข้ามาและออกไป โดยที่จำนวนที่เข้ามาจากหลายแหล่งหรือหลายปัจจัย เช่น เกณฑ์อายุ เขตพื้นที่ การย้ายเข้ามาอยู่ของผู้ปกครอง ส่วนจำนวนนักเรียนที่ออกไปมาจากหลายแหล่งหลายปัจจัยด้วยกัน เช่นอพยพตามผู้ปกครองออกไปอยู่ที่อื่น สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดของโรงเรียน รูปแบบนี้มีประโยชน์ในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงและการทำนายในอนาคตซึ่งสามารถใช้ในการวางแผนและการกำหนดนโยบายได้รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำเข้าและปล่อยน้ำออกจากถังนักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบลดด้วยนักเรียนที่ออกจากระบบ เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic models) เป็นรูปแบบที่แสดงออกด้วยการใช้คำพูดภาษาท่าทางและรูปภาพ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดจำแนกเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ หลักการจุดมุ่งหมาย วิธีการ กระบวนการ และการประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบที่อธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ แต่

รูปแบบนี้มีจุดอ่อนที่ขาดความชัดเจนแน่นอนที่ยากต่อการทดสอบ ฉะนั้นรูปแบบนี้จึงขึ้นอยู่กับความชัดเจนของการใช้ภาษา

3. รูปแบบเชิงแบบแผน (Schematic models) เป็นรูปแบบที่แสดงแผนที่หรือแผนภูมิที่จะพยายามเชื่อมโยงหน่วยและกลุ่มต่าง ๆ ให้เข้ามาสัมพันธ์กัน รูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาจิตวิทยา รูปแบบหนึ่งที่ใช้กันคือรูปแบบของ Guilford ที่เกี่ยวข้องกับระดับสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกัน 3 มิติ คือ ด้านเนื้อหา ด้านผลลัพธ์ และด้านการจัดกระทำ

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic models) รูปแบบนี้เริ่มนิยมใช้มากขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ.1960 ในสาขาวิชาพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และจิตวิทยาส่วนสาขาทางการศึกษามีการใช้น้อยในการวิจัย แต่มีการนำมาใช้บ้างในเรื่องของการประเมินรูปแบบเชิงคณิตศาสตร์นี้มีประโยชน์ที่สามารถทำให้ข้อสันนิษฐานได้มีการพิจารณาด้วยเชิงปริมาณและทดสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์นี้สามารถเขียนความสัมพันธ์ได้ในรูปของสูตร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ได้

5. รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal models) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path analysis และหลักการสร้าง Semantic model โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น The standard deprivation model ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ของสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของบิดา มารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก รูปแบบนี้เริ่มได้รับความสนใจในช่วงหลังปี ค.ศ.1970 และใช้ในการวิจัยมากขึ้น เชื่อกันว่ารูปแบบนี้เริ่มใช้ในสาขาพันธุศาสตร์ ซึ่งมีการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) มาใช้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบเชิงเหตุผลนี้จะเกี่ยวข้องกับการสร้างสมการโครงสร้างอย่างง่ายของสาเหตุกับตัวแปรต่างๆ ภายใต้การให้เหตุผลการตัดสินใจ

บรรจง เจริญสุข (2552: 68) กล่าวถึงประเภทของรูปแบบว่า มีหลายประเภทด้วยกัน ในแต่ละสาขาก็มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป เช่น รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้แบ่งออก เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ รูปภาพ รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร และรูปแบบที่นำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า รูปแบบในการวิจัยมีความหลากหลาย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร รูปแบบที่ใช้นั้นมีลักษณะของการบูรณาการระหว่างรูปแบบเชิงภาษา (Semantic models) และรูปแบบเชิงแบบแผน (Schematic models) ดังนั้นรูปแบบที่ใช้ในการวิจัยนี้ จึงเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาเพื่อให้เห็นมโนทัศน์ ซึ่งเป็น

โครงสร้างทางความคิดอธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมดำเนินงานเป็นรูปแบบที่แสดงแผนที่หรือแผนภูมิที่จะพยายามเชื่อมโยงหลักการบริหารจัดการการศึกษา คณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย และกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ให้เข้ามาสัมพันธ์กันเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

นักการศึกษา ได้แก่ ฮัสเซนและโพสเลทเวท (Husen and Postlethwaite, 1994: 386; ทิศนา ขัมมณี, 2552: 220) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. รูปแบบสามารถนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา สามารถทดสอบ/สังเกตได้
2. มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอธิบายปรากฏการณ์เรื่องนั้น/ปรากฏการณ์ใกล้เคียงสาเหตุที่ กำลังศึกษาและอธิบายเรื่องที่กำลังศึกษา
3. รูปแบบช่วยจินตนาการสร้างความคิดรวบยอดความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำลังศึกษา/ช่วยสืบเสาะความรู้
4. รูปแบบมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง

บาร์โตและฮาร์ทแมน (Bardo & Hartman, 1982: 70-76) กล่าวว่า รูปแบบประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ ตัวอย่าง เช่น รูปแบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิด เป็นรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบที่ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อม และได้เสนอว่าองค์ประกอบของรูปแบบในเชิงระบบสังคม ควรประกอบด้วย

1. สถาบัน (Institution) เป็นระบบของสังคมที่มีการกำหนดแนวปฏิบัติไว้เป็นแนวทาง และมีการนำเอาแนวปฏิบัติมาใช้อย่างสม่ำเสมอ หน่วยย่อยของสถาบันแบ่งออกเป็นบทบาท (Role) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งบทบาทจะเกี่ยวพันกับบุคลิกภาพของบุคคล และในบทบาทนั้นจะหมายถึงลักษณะของตำแหน่งหน้าที่และสภาพซึ่งอยู่ภายใต้สถาบัน เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้สวมบทบาท ในส่วนของความคาดหวังเป็นเรื่องของเกณฑ์มาตรฐานของสังคมหรือสถาบันที่มุ่งหวังจะได้รับจากผู้สวมบทบาท บทบาทที่สมบูรณ์ควรกำหนดความสัมพันธ์กับบทบาทอื่น ๆ ภายในสถาบัน แนวคิดนี้เองทำให้การกำหนดงานในแต่ละหน้าที่เป็นไปในรูปของการจัดลำดับชั้น โดยกำหนดให้บทบาทหนึ่งมีบทบาทต่อเนื่องไปกับอีกบทบาทหนึ่งต่อไปเรื่อย ๆ จนทำให้การดำเนินงานของสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บุคคล (Individual) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบสังคม ทั้งนี้สถาบันจะดำเนินการไม่ได้หากไม่มีองค์ประกอบด้านบุคคล ส่วนประกอบย่อยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสถาบัน 2 ประการ คือ บุคลิกภาพ (Personality) และความต้องการ (Need Disposition) โดยที่

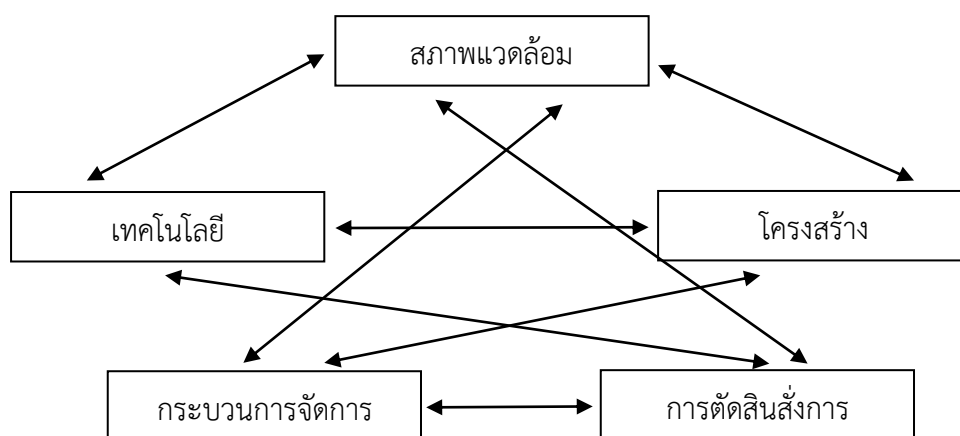
บุคลิกภาพของบุคคลมีความสำคัญต่อการวางตัว การสวมบทบาท ความต้องการในการทำงาน ในส่วนของความต้องการเป็นแนวโน้มในการพยายามทำตัวให้เหมาะสม และปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่แน่นอนของแต่ละคน โดยมีความคาดหวังบนพื้นฐานในการแสดงออก

คีเวส (Keeves, 1988: 561-565) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย

1. หลักการของรูปแบบลักษณะเป็นแนวความคิดภาพรวมที่ใช้ในการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการและกิจกรรมการดำเนินงานในลักษณะของความสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่อง
2. จุดมุ่งหมายของรูปแบบ มีลักษณะเป็นข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดผลในแต่ละกิจกรรมหรือวิธีการในรูปแบบ โดยสามารถตรวจวัดและประเมินผลได้มีลักษณะสำคัญ ได้แก่ มีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง วัดและประเมินผลได้ รวมถึงสามารถทำความเข้าใจได้และมีเกณฑ์มาตรฐานรองรับ
3. วิธีการ/กระบวนการของรูปแบบ มีลักษณะเป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในรูปแบบ โดยเรียงลำดับก่อนหลังและความต่อเนื่องกันของกิจกรรมการดำเนินงาน
4. การประเมินผลของรูปแบบ มีลักษณะเป็นวิธีการ เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานของรูปแบบนั้นประสบความสำเร็จเพียงใด เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน นอกจากนี้ ยังบอกได้ว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามรูปแบบนั้นอย่างไร

บราวน์และโมเบิร์ก (Brown and Moberg, 1980: 98) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (Systems Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) และองค์ประกอบตามรูปแบบของ Brown และ Moberg ประกอบด้วยสภาพแวดล้อม (Environment) เทคโนโลยี (Technology) โครงสร้าง (Structure) กระบวนการจัดการ (Management Process) และการตัดสินใจสั่งการ (Decision making)

รูปแบบการศึกษาและการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการและการบริหารของ Brown and Moberg (1980: 17) มีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบเชิงระบบและสถานการณ์ (Systems/Contingency Model) ของ Brown and

Moberg

ศักดา สถาพรวงษา (2549) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบมี 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิด ส่วนที่ 2 คือ ระบบของรูปแบบ ส่วนที่ 3 คือ แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และส่วนที่ 4 คือ เงื่อนไขของรูปแบบ

เลขาธิการสภาการศึกษา (2549) ได้สรุปไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบมีอยู่ 2 ส่วน คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) กลไกของรูปแบบซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการทำหน้าที่ของรูปแบบเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีบริบทเป็นเงื่อนไขของการเกิดขึ้น คงอยู่ และล่มสลายของรูปแบบที่สร้างขึ้น

สรุปได้ว่ารูปแบบ ไม่ว่าจะ เป็นรูปแบบที่ครอบคลุมงานทั้งระบบขององค์การหรืองานบางส่วนขององค์การก็ตาม ผู้ออกแบบไม่สามารถออกแบบองค์ประกอบย่อยของระบบนั้นๆ ได้ทั้งหมด เพราะจะมีรายละเอียดและความสลับซับซ้อนมากเกินไป การออกแบบรูปแบบ จึงกำหนดเฉพาะองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเท่านั้น โดยมีสมมุติฐานว่าหากองค์ประกอบเหล่านั้นทำหน้าที่ตามที่ออกแบบไว้แล้ว การดำเนินงานขององค์การจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ค่อนข้างจะแน่นอน ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ควรประกอบด้วย 1) ทฤษฎีพื้นฐานหรือหลักการของรูปแบบ เป็นการออกแบบรูปแบบบนฐานคิดของทฤษฎีและหลักการที่สอดคล้องสัมพันธ์กับรูปแบบที่ต้องการ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป็นเป้าหมายในการออกแบบกลไกของรูปแบบ เพื่อสร้างความชัดเจนถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะกำหนดให้ครอบคลุมงานทั้งหมดที่องค์การกำลังดำเนินการอยู่หรือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานทั้งหมดก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการหรือผลผลิตที่ต้องการให้เกิดขึ้นก็ได้ 3) บริบทของรูปแบบ (Context) เป็นองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการทำงานของรูปแบบโดยตรงเป็นเงื่อนไขของการเกิดขึ้น คงอยู่ และล่มสลายของรูปแบบที่สร้างขึ้น 4) ตัวป้อนของรูปแบบ (Input) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานของรูปแบบ 5) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ องค์ประกอบที่เป็นอิสระจากกัน แต่ทำงานสัมพันธ์กันและพึ่งพาอาศัยกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักการ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ จึงควรออกแบบระบบงานเพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงานของรูปแบบ 6) กระบวนการของรูปแบบ (Process) เป็นการกำหนดขั้นตอนการนำรูปแบบไปใช้ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 7) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ โดยการกำหนดภารกิจหลัก กระบวนการ วิธีการ กิจกรรม และอื่นๆ ที่ต้องดำเนินการ เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 8) ผลผลิตของรูปแบบ (Output) เป็นภาพความสำเร็จที่ตัดสินคุณค่าของผลการปฏิบัติงาน เกิดจากการมีปัจจัยนำเข้าส่งไปที่กระบวนการก่อให้เกิดผลผลิตขึ้น

จิระพงษ์ หอมสุวรรณ (2555) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) คณะกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) ขอบข่ายงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 4) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

พดด้วงพิศ โนรี (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ ขอบข่ายการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ชาญทงศ์ บุญรักษา (2556) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 2) คณะกรรมการการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 3) ขอบข่ายการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และ 4) กระบวนการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

จิรภัทร มหาวงศ์ (2559) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของเครือข่าย 2) ลักษณะของเครือข่าย 3) คณะกรรมการบริหารเครือข่าย 4) ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ และประยุกต์องค์ประกอบของรูปแบบจากแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารมาเป็นกรอบในการศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารจัดการทวิศึกษา 2) คณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษา 3) การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย 4) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา และ 5) สร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน

2.1.4 กระบวนการพัฒนารูปแบบ

นักการศึกษาได้เสนอกระบวนการพัฒนารูปแบบไว้หลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่จะมีแนวคิดหลักการคล้ายกันโดยต้องการให้มีรูปแบบที่มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยมีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ พัฒนารูปแบบไว้ดังนี้

สตรีกแลนด์ (Strickland, 2006) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การ

ออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปทดลองใช้ (Implement) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเรียกว่า “ADDIE Model”

เมียชัน และ คีตอวรี (ธนีนาฏ ฌ สุนทร. 2551 : 77-78 ; อ้างอิงจาก Meason and Khedourri. 1985) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบไว้ ดังนี้

1. รวบรวมปัญหา (Problem formulation)
2. สร้างรูปแบบ (Model construction)
3. ทดสอบรูปแบบ (Testing the model)
4. การนำรูปแบบไปใช้ (Implementation)
5. การปรับปรุงรูปแบบ (Model updating)

รัตนะ บัวสนธ์ (2552: 13-15) กล่าวถึงกระบวนการหรือขั้นตอนของการพัฒนานวัตกรรมหรือรูปแบบว่า เป็นกระบวนการของการวิจัยและพัฒนาซึ่งกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกันตามลำดับ กล่าวคือ ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานในขั้นตอนหนึ่ง ๆ จะได้รับการนำไปใช้สำหรับดำเนินงานในขั้นตอนต่อ ๆ ไป ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนมิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด แต่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๆ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา หรือความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินนวัตกรรม ขั้นตอนที่ 3 การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรม และขั้นตอนที่ 5 การเผยแพร่นวัตกรรม

วาโร เฟ็งสวัสต์ (2553: 8-9) กล่าวสรุปว่าการพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

บุญชม ศรีสะอาด (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบว่า อาจกระทำได้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยจะมีการสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพการณ์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ ในการสร้างหรือพัฒนารูปแบบนี้จะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยอาจจะคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัยสารสนเทศจากการศึกษาองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วจึงเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นนี้อยู่ที่การเลือกองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปร/กิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่น เป็น

รูปแบบที่ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก เป็นต้น ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2. ทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้สร้างหรือพัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้วจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิด รูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้วหรือแม้กระทั่งได้รับการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งในขั้นนี้บางครั้งใช้คำว่าทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ

ลักษณะของรูปแบบที่ดี

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีผู้กล่าวถึง ลักษณะของรูปแบบที่ดี ไว้ดังนี้

เกตเซล และคนอื่น (Getzels and others, 1968: 30) ได้ให้หลักการของรูปแบบที่ดีไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องเป็นที่รวมของแนวคิดและแสดงความสัมพันธ์ของแนวความคิด ซึ่งไม่เพียงแต่จะสามารถตอบปัญหาที่เคยมีมาก่อนเท่านั้น แต่จะต้องสามารถแก้ปัญหาตามมาได้อีกด้วย

2. โครงสร้างของแนวความคิด และความสัมพันธ์ ดังกล่าว จะต้องสามารถปฏิบัติ (Operation) และวางอยู่ในรูปแบบขององค์การ (Organization) ได้ หมายความว่า แนวความคิดและความสัมพันธ์ไม่เพียงแต่สามารถชี้แนวทางให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น แต่ยังสามารถติดตามและตรวจสอบได้อีกด้วย

3. รูปแบบจะต้องยึดหลักการและอยู่บนพื้นฐานทางการบริหารหรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภายใต้แนวคิดและความสัมพันธ์ดังกล่าว

คีเวส (Keeves, 1988: 560) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ดีนั้นมี ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม ๆ (Associative relationship)

2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น สามารถถูกตรวจสอบได้ โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

ฮูเซนและโพสลิทเวท (Husen and Postlethwaite, 1994: 286) ได้กล่าวว่ารูปแบบที่ดี มีประโยชน์ ควรมีคุณลักษณะดังนี้ คือ

1. รูปแบบควรจะนำไปสู่การทำนายของผลที่จะเกิดภายหลังได้ด้วยข้อมูลจากการสังเกตที่น่าเชื่อถือได้
2. โครงสร้างของรูปแบบควรจะแสดงให้เห็นถึงบางสิ่งบางอย่างที่เป็นกลไกเชิงเหตุผลซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา
3. รูปแบบควรจะให้คำอธิบายที่ช่วยขยายความรู้ในแนวคิดใหม่และนำไปสู่การแสวงหาองค์ความรู้ที่ต้องการศึกษาได้มากขึ้น
4. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์และการถดถอยจะนำมาใช้ในครั้งแรกของการตรวจสอบ เพราะว่าอาจจะบอกได้ถึงตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์ที่ต้องการศึกษา ดังนั้นสหสัมพันธ์และการถดถอยจะสามารถนำไปสู่การสร้างรูปแบบได้

จากแนวคิดของนักการศึกษาสรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนารูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์ สังเคราะห์สภาพปัญหาและสภาพแวดล้อม การสร้างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ การทดสอบรูปแบบ การนำรูปแบบไปใช้จริง และการปรับปรุงรูปแบบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบท โดยการศึกษาสภาพและแนวทาง การสร้างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ การทดลองใช้ และการประเมินรูปแบบเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสรุปได้ว่ารูปแบบที่ดีจะต้องประกอบด้วย 1) ควรเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural relationship) 2) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา 3) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา 4) รูปแบบควรจะให้คำอธิบายที่ช่วยขยายความรู้ในแนวคิดใหม่และนำไปสู่การแสวงหาองค์ความรู้ที่ต้องการศึกษาได้มากขึ้น

2.1.5 การตรวจสอบและการประเมินรูปแบบ

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบก็เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี ซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง (อุทุมพร จามรมาน, 2554: 23) คือ 1. การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์/ความเกี่ยวข้อง เหตุผลระหว่างตัวแปร 2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านี้สามารถประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่าง หรือสถานที่ได้ (Across Time, Samples, Sites)

อิสเนอร์ (Eisner, 1994: 192 - 193) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบรูปแบบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1. การตรวจสอบโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making model) แต่อย่างไรก็ตาม การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณาซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไปแต่อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจารณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการตรวจสอบ

2. เป็นรูปแบบการตรวจสอบที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะตรวจสอบ ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบอย่างแท้จริง

3. เป็นแบบที่ใช้ตัวบุคคล หรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ โดยให้ความเชื่อถือว่า ผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์และการเป็นที่เชื่อถือของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

พูลสุข หิงคานนท์ (2551: 53-55) ได้ศึกษาและสรุปว่า การทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์หรือพฤติกรรมศาสตร์ สามารถดำเนินการตรวจสอบรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนการวิจัยทางการศึกษาดำเนินการทดสอบแบบจำลองโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือเป็นการวิจัยเชิงปริมาณมากเกินไปบางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนและลึกซึ้งจึงประเมินโดยอาศัยความรู้ของผู้ทรงคุณวุฒิจะช่วยให้การตรวจสอบแบบจำลองทางการศึกษาดำเนินไปได้ด้วยดี

จินตนา ศักดิ์ภู่อราม (2553: 13-14) ได้สรุปแนวคิดและเสนอการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะดำเนินการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง เฉพาะประเด็นที่นำมาพิจารณาไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ แต่จะบูรณาการปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน

2. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินที่มีความละเอียดลึกซึ้ง และอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง

3. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือการประเมิน จะถือว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเที่ยงธรรมและมีคุณประโยชน์ที่ดี มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาจะเกิดจากประสบการณ์ และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิเอง

4. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละบุคคล นับแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหาร ซึ่งมีการประเมินรูปแบบลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

คัมภีร์ สุตแท้ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 2 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 11 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 6 องค์ประกอบย่อย และผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความจำเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ธีรรุช ชมใจ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี พบว่า รูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี ประกอบด้วยความร่วมมือ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบายและบทบาทหน้าที่ 2) ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการระดมทรัพยากร ซึ่งผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีไปปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก

พดศศิวิพิศ โนรี (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ ขอบข่ายการ

บริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม และผู้บริหารสถาบันและผู้อำนวยการสถานศึกษามีความเห็นว่า การนำรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ชาญทงศ์ บุญรักษา (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 2) คณะกรรมการการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 3) ขอบข่ายการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และ 4) กระบวนการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม และผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษามีความเห็นว่า การนำรูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

โดยสรุปกล่าวได้ว่าการตรวจสอบรูปแบบสามารถทำได้โดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ โดยการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ และในส่วนของ การประเมินรูปแบบส่วนใหญ่จะประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารในโลกสมัยใหม่จะเป็นการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรเล็กหรือใหญ่ก็มีแนวโน้มที่จะทำงานด้วยทีมงานผสมจากทั่วโลก งานหลาย ๆ อย่าง ไม่จำเป็นต้องติดต่อกันแบบเห็นหน้า โครงการต่าง ๆ จะทำด้วยทีมงานใหม่ ๆ ซึ่งมีทักษะความชำนาญเฉพาะ มีการประเมินผลทุกขั้นตอนเพื่อให้ได้คุณภาพ มีความเป็นเลิศและตรงตามกำหนดเวลา ซึ่งการบริหารองค์การยุคใหม่ที่ประสบความสำเร็จปัจจุบันอาจล้มเหลวได้ในอนาคตหากผู้บริหารไม่สนใจและไม่เอาใจใส่ลักษณะการบริหารจัดการสมัยใหม่ (Modern Management Characteristics) และการบริหารกลยุทธ์ (Strategic Management) (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2549 : 9)

2.2.1 ความหมายของการบริหารและหลักการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหาร

การบริหารกิจการหรืองานใด ๆ ก็ตามจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล จะต้องมีส่วนร่วมดำเนินการในกิจการนั้น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายเป้าหมาย และวัตถุประสงค์อย่างถูกต้องและรวดเร็ว คำว่า การบริหารในภาษาอังกฤษใช้ “Administration”

และ “Management” ความแตกต่างของสองคำนี้ คือ “Administration” นิยมใช้ไปทางการบริหารทางราชการ ส่วนคำว่า “Management” นิยมใช้ไปทางการบริหารธุรกิจ ซึ่งหมายถึงการบริหารเช่นเดียวกัน

การบริหาร (Administration) คือการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ร่วมมือกันทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างเป็นกระบวนการและมีระบบภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ โดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ การจัดการ (Management) คือกระบวนการที่ทำให้งาน กิจกรรมสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ด้วยคนและทรัพยากรขององค์กร

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา จะต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับ ของผู้เกี่ยวข้อง และมีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในยุคปฏิรูปการศึกษา ควรมีลักษณะที่สำคัญ คือ นักพัฒนา นักแก้ปัญหา นักตัดสินใจ นักประนีประนอม นักการพูด นักวางแผน นักปกครอง และนักประชาสัมพันธ์ นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารหลายทัศนะแตกต่างกัน พอสรุปได้ดังนี้

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารว่า คำว่า การบริหาร (Administration) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “Administatrae” หมายถึง ช่วยเหลือ (Assist) หรืออำนวยความสะดวก (Direct) การบริหารมีความสัมพันธ์หรือมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “Minister” ซึ่งหมายถึง การรับใช้หรือผู้รับใช้ หรือผู้รับใช้รัฐ คือ รัฐมนตรี สำหรับความหมายดั้งเดิมของคำว่า Administer หมายถึง การติดตามดูแลสิ่งต่าง ๆ

ส่วนคำว่า การจัดการ (Management) นิยมใช้ในภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อมุ่งแสวงหากำไร (Profits) หรือกำไรสูงสุด (Maximum Profits) สำหรับผลประโยชน์ที่จะตกแก่สาธารณะถือเป็นวัตถุประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงแตกต่างจากวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการสาธารณะทั้งหลาย (Public Services) การบริหารภาครัฐทุกวันนี้หรืออาจเรียกว่า การบริหารจัดการ (Management Administration) เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจมากขึ้น เช่น การนำแนวคิดผู้บริหารสูงสุด (Chief Executive Officer) หรือ ซีอีโอ (CEO) มาปรับใช้ในวงราชการ การบริหารราชการด้วยความรวดเร็ว การลดพิธีการที่ไม่จำเป็น การลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ และการจูงใจด้วยการให้รางวัลตอบแทน เป็นต้น นอกเหนือจากการที่ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจเข้ามารับสัมปทานจากภาครัฐ เช่น ให้สัมปทานโทรศัพท์มือถือ การขนส่ง เหล้า บุหรี่ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐก็ทำได้ทำประโยชน์ให้แก่สาธารณะหรือประชาชนได้เช่นกัน เช่น จัดโครงการคืนกำไรให้สังคมด้วยการลดราคาสินค้า ขายสินค้าราคาถูก หรือการบริจาคเงินช่วยเหลือสังคม เป็นต้น

การบริหาร บางครั้งเรียกว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึงของหน่วยงาน หรือ บุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น การบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) การบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) เช่นนี้ เป็นการนำ “กระบวนการบริหาร” หรือ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” ที่เรียกว่า แพมส์-โพสคอร์บ (PAMS-POSDCoRB) แต่ละตัวมาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย

พร้อมกันนี้ อาจให้ความหมายได้อีกว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ คน สิ่งของ และหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น การบริหารคน (Man) การบริหารเงิน (Money) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) การบริหารงานทั่วไป (Management) การบริหารการให้บริการประชาชน (Market) การบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารข้อมูลข่าวสาร (Message) การบริหารเวลา (Minute) และการบริหารการวัดผล (Measurement) เช่นนี้ เป็นการนำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” ที่เรียกว่า 9M แต่ละตัวมาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย

การให้ความหมายทั้ง 2 ตัวอย่างที่ผ่านมา นี้ เป็นการนำหลักวิชาการด้านการบริหาร คือ “กระบวนการบริหาร” และ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” มาใช้เป็นแนวทางหรือกรอบแนวคิดในการให้ความหมายซึ่งน่าจะมีส่วนทำให้การให้ความหมายคำว่า การบริหารเช่นนี้ครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหาร ชัดเจน เข้าใจได้ง่าย เป็นวิชาการ และมีกรอบแนวคิดด้วย นอกจาก 2 ตัวอย่างนี้แล้ว ยังอาจนำปัจจัยอื่นมาใช้เป็นแนวทางในการให้ความหมายได้อีก เป็นต้นว่า 3M ซึ่งประกอบด้วย การบริหารคน (Man) การบริหารเงิน (Money) และการบริหารงานทั่วไป และ 5ป ซึ่งประกอบด้วย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด ประสานงาน และประชาสัมพันธ์

การบริหาร (Administration) ใช้ในการบริหารระดับสูง โดยเน้นที่การกำหนดนโยบายที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูง เป็นคำนิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจ หรือใช้ในหน่วยงานราชการ และคำว่า “ผู้บริหาร” (Administrator) จะหมายถึง ผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร (Schermerhorn, 2005)

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ (Certo, 1991: 555) หรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

กีฟฟิน (Griffin, 1997: 4) กล่าวว่า การบริหาร (Management) หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่าง ๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) หมายถึงการใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) นั้นหมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงจำเป็นต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคนอื่น ๆ (2548: 18-19) กล่าวว่า การบริหาร คือกลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การสั่งการหรือการอำนวยการ (Leading/Directing) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6 M's) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลครบถ้วน

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549: 13) กล่าวว่า การจัดการ (Management) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

ณรงค์ นันทวรรณนะ (2556: 8) ให้ความหมายว่าการบริหารนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) เป้าหมาย (Goal) 2) ปัจจัยการบริหาร (Factor of Management) และ 3) ลักษณะของการบริหาร (Management Style) มีรายละเอียดดังนี้

1. เป้าหมาย (Goal) หรือวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการบริหารองค์กร ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดทิศทางหรือวัตถุประสงค์ของการทำงานไว้ชัดเจน

2. ปัจจัยในการบริหาร (Factor of Management) โดยทั่วไปแล้วปัจจัยในการบริหารที่เป็นพื้นฐานมี 5 ประการ คือ

1.1 คน (Men) การบริหารกำลังคน จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด

1.2 เงิน (Money) การบริหารเงิน จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุด และให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

1.3 วัสดุ (Material) การบริหารวัสดุในการดำเนินงาน จะทำอย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด หรือเกิดประโยชน์สูงสุด

1.4 เทคนิควิธี (Method) จะใช้เทคนิควิธีการแบบใด ที่สามารถสนับสนุนให้การบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 เครื่องมือ (Machine) ในการบริหารงานจะใช้เครื่องมือ เครื่องจักรประเภทใด ขนาดใดหรือแบบใดที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงาน

3. ลักษณะของการบริหาร (Management Style) การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และทั้งศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กร จนมีคำกล่าวที่ว่า “ที่ใดมีผู้นำที่ดี ที่นั่นก็จะมีความสำเร็จ”

สรุปได้ว่าการบริหาร (Administration) หมายถึง การตัดสินใจอย่างถูกต้องในการกำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) มีความเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงจำเป็นต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน กิจกรรมหรือกระบวนการที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำหรือการสั่งการ (Leading/Directing) และการควบคุม (Controlling) เพื่อจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

หลักการบริหารงานวิชาการ

จิรวินัย มั่นคงวัฒนะ (2555: 8-9) กล่าวว่า ในการบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ดังนั้นในหลักการเบื้องต้นของการบริหารจึงต้องมีข้อความชัดเจนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม
2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ทัศนีย์ วงศ์เย็น (ม.ป.ป.: 11-12) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของสถานศึกษา ควรมีหลักการบริหารงานวิชาการดังนี้

1. สถานศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของงานวิชาการได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน และการจัดประเมินผลการเรียนการสอน

2. สถานศึกษาต้องมีกลไกควบคุมมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาทางวิชาการจะได้มีทิศทางพัฒนางานวิชาการอย่างชัดเจน และไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3. สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. สถานศึกษาต้องมีโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนมีการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมของผู้ปฏิบัติงาน

5. สถานศึกษาต้องมีการประเมินติดตามผลการปฏิบัติงานทางวิชาการเพื่อให้ได้ มาตรฐานของงานวิชาการ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงวางแผนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการประสานงานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน

7. สถานศึกษาต้องสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน

หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาก็เพื่อต้องการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ความชำนาญและสมรรถนะต่าง ๆ ในสาขาวิชาชีพที่เรียนอย่างถ่องแท้ มี ทักษะและกระบวนการในการแก้ไขปัญหา เพื่อมุ่งสู่คุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่มีความ เป็นสากลมากขึ้น ดังนั้น ผู้เรียนสายอาชีวศึกษาจำเป็นต้องได้รับศึกษาทั้งภาคทฤษฎี การฝึกและ ปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการต่าง ๆ อย่างเข้มข้นและสามารถเข้าสู่ระบบการจ้างงานได้ ภายหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ก็ควรต้องมีแนวทางที่มุ่งไปสู่หลักการ สำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาด้วยเช่นกัน (คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติ บัญญัติแห่งชาติ, 2559: 14-15)

สรุปหลักการบริหารงานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับหลักการบริหารจัดการทวิศึกษาที่ทำการ วิจัยในครั้งนี้ คือจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ซึ่งควร ประกอบด้วย ต้องมุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางและ หลักสูตรอาชีวศึกษา และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่าง แท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนากระบวนการ จัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการ

ประเมินติดตามผลการปฏิบัติงานทางวิชาการเพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงวางแผนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจากการวิจัยพบว่า หลักการบริหารจัดการทวิศึกษา ซึ่งเป็นสาระสำคัญที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการทวิศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักการร่วมกันตั้งเป้าหมาย 2) หลักการตัดสินใจร่วมกัน 3) หลักการทำงานเป็นทีม 4) หลักการติดต่อสื่อสาร และ 5) หลักความไว้วางใจ

2.2.2 การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษา

การบริหารงานวิชาการ เป็นการทำงานด้านวิชาการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลายในการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการต่าง ๆ การบริหารงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา สถานศึกษา คือ แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา การศึกษาหรือการเรียนรู้ จึงมีความผูกพันกับสถานศึกษา เมื่อพูดถึงการศึกษาก็จะต้องคิดถึงสถานศึกษา และเมื่อจะเปรียบเทียบสถานศึกษาด้านคุณภาพและมาตรฐาน ก็มักจะเปรียบเทียบกันในเรื่องของงานวิชาการ ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการจึงเป็นเรื่องที่ต้องพูดถึงเกี่ยวพันกันไปไม่มีที่สิ้นสุดโดยงานวิชาการ เป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถและทักษะเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน (ทัศนีย์ วงศ์เย็น, ม.ป.ป.: 3)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารจัดการทวิศึกษา จะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาทุกประเภททุกระดับมีภารกิจที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามที่คาดหวังหรือตามที่ต้องการ การดำเนินการให้ได้ผลดังกล่าวต้องอาศัยการดำเนินการที่ถูกต้องโดยอาศัยหลักวิชาทางการศึกษา อาศัยการทำงานที่เป็นระบบ อาศัยความรู้ ความตระหนักว่าต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอและอาศัยความสามารถและความตั้งใจในการทำงาน แนวคิดการบริหารวิชาการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานและการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากมาตรา 39 และมาตรา 40 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนงานของสถานศึกษาด้านต่าง ๆ นั้น งานดังกล่าว ได้แก่ งานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา จึงเป็นรูปแบบของการบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (School-Based Management-SBM) ที่มุ่งเน้นให้การบริหารสถานศึกษา การ

บริหารการจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสอดคล้องกับความมุ่งหมายในการสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

สิ่งสำคัญในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานที่เด่นชัดคือ เน้นระบบการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่บทบาทของผู้มีส่วนร่วมเป็นแบบหุ้นส่วน หรือเป็นผู้ ร่วมหุ้น (Partner) เป็นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ ส่วนเสีย และรูปแบบการมีส่วนร่วมที่นิยมใช้กันมาก คือ การบริหารโดยคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน ร่วมกันมีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตอบสนองหรือให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง และตอบสนองชุมชน โดยตรงให้มากที่สุด (อุทัย บุญประเสริฐ 2552)

การบริหารสถานศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานจึงเป็นเรื่องที่เน้นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันเป็นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังสถานศึกษาโดยตรง เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นหลักสำคัญที่มีพื้นฐานความเชื่ออยู่ที่ว่า สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการตนเองได้สถานศึกษาต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา สถานศึกษาจะเป็นหน่วยปฏิบัติที่สามารถวิเคราะห์ปัญหา มีอำนาจมากขึ้นในการตัดสินใจและรับผิดชอบโดยตรงต่อการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การเงินและการงบประมาณ ซึ่งต้องใช้ระบบการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญเป็นการบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยเฉพาะการบริหารหลักสูตรในรูปแบบของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงานของสถานศึกษาจากการถูกควบคุมโดยหน่วยงานส่วนกลางซึ่งเป็นหน่วยกำหนดนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาในอดีตมาเป็นแบบแผนการทำงานที่รู้จักคิดริเริ่มด้วยตนเอง คิดช่วยตัวเอง สร้างความเข้มแข็งให้ตนเอง และรู้จักรับผิดชอบต่อตนเองของสถานศึกษา อันเป็นเงื่อนไขความสำเร็จของสถานศึกษาที่มีผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นหลักสำคัญ

กระบวนการการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาใช้กระบวนการระดมทรัพยากรบุคคลให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการจัดการศึกษา การพัฒนา ครู-นักเรียน การจัดแหล่งเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศทางวิชาการด้วยการส่งเสริมให้ใช้กระบวนการวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อการบริหารงาน และเพื่อการแก้ปัญหา จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพ ให้มีความรู้คู่คุณธรรม บริหารโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนให้มีส่วนร่วมใน

การบริหารงานวิชาการ สร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยให้เกิดขึ้นทั้งในกลุ่มครู นักเรียน และจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน

เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาใช้กระบวนการกลุ่ม การทำงานเป็นทีม ในรูปแบบคณะกรรมการ ให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลา/สถานที่ และร่วมมือกับทุกฝ่าย จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม ใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ ศึกษายกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา กำหนดเป็นนโยบายให้ครู (ทุกคน) นักเรียน (รายห้อง) นำเสนองานวิจัย

ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่หรืออาจเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้นๆ จะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานบริหารวิชาการไว้อย่างเป็นระบบ รู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีความสามารถในการทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นที่รับรู้โดยทั่วไปของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมไปถึงงานที่เป็นความคาดหวังของสังคมว่า ผู้บริหารควรทำ และงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาคิดด้วยตนเอง จากความรู้ความสามารถและประสบการณ์ว่า เป็นงานในความรับผิดชอบที่ต้องทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่ในฐานะของผู้นำทางวิชาการ

ทรัสตี (Trusty: 1986 อ้างถึงใน รุจิรุ ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม 2550: 30-32) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ มีภาระงาน 17 ประการ คือ

- 1) ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ทางวิชาการของสถานศึกษา
- 2) ส่งเสริมให้ครูนำเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของสถานศึกษาไปปฏิบัติ
- 3) สร้างความเชื่อมั่นว่ากิจกรรมของสถานศึกษาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา
- 4) สร้างความเชื่อมั่นว่าโครงการทางวิชาการของสถานศึกษาเป็นผลจากผลการวิจัยและการปฏิบัติทางการศึกษา
- 5) มีการวางแผนร่วมกันกับคณะครูเกี่ยวกับโครงการต่างๆ ทางวิชาการเพื่อให้บรรลุความต้องการของนักเรียน
- 6) ส่งเสริมให้ครูนำ โครงการทางวิชาการไปปฏิบัติ
- 7) ปฏิบัติงานร่วมกับคณะครูในการประเมินผลโครงการทางวิชาการของโรงเรียน
- 8) ติดต่อสื่อสารกับครู และนักเรียนด้วยความคาดหวังที่สูงในด้านมาตรฐานทางวิชาการ
9. ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมทางสังคมของนักเรียน
- 10) ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเขาวนปัญญาของนักเรียน

- 11) มีการจัดสรรเวลาเพื่องานวิชาการร่วมกับครูไว้อย่างชัดเจน
- 12) ให้ความร่วมมือกับนักเรียนในการกำหนดระเบียบเพื่อแก้ไขปัญหาด้านวินัย
- 13) ร่วมมือกับนักเรียนให้มีการนำระเบียบ กฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมากำหนดแก้ไขปัญหาด้านวินัย
- 14) ร่วมมือกับคณะครูให้มีการนำระเบียบ กฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมากำหนดใช้ในการแก้ปัญหาด้านวินัยของนักเรียน
- 15) มีการประชุมนิเทศคณะครูเกี่ยวกับโครงการของสถานศึกษา
- 16) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างยุติธรรม
- 17) ช่วยเหลือครูในการพัฒนาระบบงานเพื่อให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

สรุปการบริหารงานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการทวิศึกษา เป็นการบริหารของสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารหลักสูตรในรูปแบบของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงานของสถานศึกษา ให้มีการทำงานเป็นทีม โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้ที่มอบหมายในการกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานบริหารวิชาการไว้อย่างเป็นระบบ รู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีความสามารถในการทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการซึ่งคล้ายกับการบริหารงานโดยทั่วไป แต่เน้นที่การดำเนินการบริหารเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีติลล (2549: 74) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเพื่อดำเนินการและพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 16) ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด

อำภา บุญช่วย (2551: 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์ (2552: 9) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมในงานวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ

สรุปได้ว่าการบริหาร (Administration) หมายถึง การทำกิจกรรมหรือกระบวนการโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้

ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการบริหารงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (2555: 1-2) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถานศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา อาจเกี่ยวข้องกับทางตรงหรือทางอ้อม ก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทัศนี วงศ์เย็น (ม.ป.ป.: 11-12) กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่ามีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ทำให้ผู้บริหารตระหนักเห็นความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา เพราะความสำเร็จของสถานศึกษาส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
2. ทำให้ผู้บริหารและครูวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. ทำให้สถานศึกษาปรับปรุง พัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน
4. ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนในการพัฒนาการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

สรุปการบริหารงานวิชาการผู้บริหารและครูต้องวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ งานวิชาการ

จัดว่าเป็นหัวใจของสถานศึกษา ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถานศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่น หน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา

2.2.3 การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ

นักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานในรูปคณะกรรมการหรือการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือองค์คณะบุคคลหรือการทำงานเป็นกลุ่มเป็นคณะ ไว้ดังนี้

พิชณู ตูลสุข (2548: 29-31) กล่าวถึงการบริหารงานในรูปคณะกรรมการว่า เป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการบริหารจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินการด้วย ดังนี้

1. ความหมายการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ

การบริหารในรูปคณะกรรมการ คือ รูปแบบการบริหารโดยมีบุคคลหลายคนเข้าไปร่วมกันรับผิดชอบ กำหนดนโยบาย ตัดสินใจ วินิจฉัย ตลอดจนแนวทางต่าง ๆ ไว้เป็นบรรทัดฐาน เพื่อให้ฝ่ายปฏิบัตินำไปปฏิบัติก่อให้เกิดภารกิจต่าง ๆ ของหน่วยงานบังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมดังกล่าว อาจดำเนินการได้ 2 ช่องทาง คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าไปร่วมเป็นคณะกรรมการในการบริหารโดยตรง หรืออาจคัดเลือกตัวแทนกลุ่มของตนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเป็นคณะกรรมการทางการบริหารนั้น ๆ แทนสมาชิกเพื่อให้การบริหารสามารถสนองตอบความต้องการของลูกค้าหรือผู้รับบริการได้มากที่สุด

2. องค์ประกอบของการบริหารในรูปคณะกรรมการ

องค์ประกอบของการบริหารในรูปคณะกรรมการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการได้ใช้ดุลยพินิจตัดสินใจจากการอภิปรายถึงเหตุผลการดำเนินการประกอบข้อมูล ข้อเท็จจริง จึงไม่ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือภูมิหลังของบุคคล ผลของการใช้ดุลยพินิจจึงรอบคอบ และมีความเสี่ยงน้อยแต่มีข้อจำกัดคือ ความล่าช้าในการดำเนินการ องค์ประกอบของคณะกรรมการ มีดังนี้

2.1 ประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาโดยการคัดเลือกจากกรรมการที่เป็นฝ่ายตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ เนื่องจากประธานคณะกรรมการสำคัญต่อการควบคุมให้การประชุมเพื่อการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เป็นไปได้อย่างมีคุณภาพ จึงควรเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทางการบริหารเป็นที่ยอมรับของกรรมการทั่วไปและมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

2.2 รองประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาเช่นเดียวกับประธานคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ เมื่อประธานคณะกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้

2.3 กรรมการมาจากตัวแทนของฝ่ายต่าง ๆ ในชุมชนและท้องถิ่นรวมถึงกรรมการโดยตำแหน่งแต่งตั้งข้าราชการประจำด้วย จำนวนกรรมการจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดในกฎกระทรวงเป็นหลัก

2.4 กรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คนต่อ 1 คณะกรรมการ มาจากฝ่ายข้าราชการประจำหรือจากกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องจากต้องจัดเตรียมการประชุมและนำการประชุมไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารอีกด้วย

3. หลักการบริหารแบบคณะกรรมการ

ประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลของการบริหารโดยคณะกรรมการ ต้องใช้หลักการประชาธิปไตยเป็นหลักในการบริหาร ดังนี้

3.1 ต้องมีหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ เพื่อให้กิจกรรมการบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ล่วงเกินหรือละเมิดในสิทธิหรือภารกิจที่เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้ปฏิบัติ

3.2 ต้องมีความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการหรือภารกิจที่ปฏิบัติเพราะการทํากิจกรรมและการใช้ดุลยพินิจต้องใช้การปรึกษาหารือ การพบปะหรือการประชุม หากคณะกรรมการไม่มีความรับผิดชอบ อาจทำให้กิจกรรมล่าช้าหรือปฏิบัติไม่ได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด

3.3 คณะกรรมการต้องถือประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก เพราะคณะกรรมการเป็นตัวแทนของสาธารณะ ทุกฝ่ายคาดหวังในความเป็นกลางและการก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวมในทุกกิจกรรมที่บริหาร

3.4 มีความบริสุทธิ์ใจต่อภารกิจของหน่วยงานที่เป็นคณะกรรมการต้องไม่เข้าไปเพื่อแสวงหาอำนาจหรือผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือพรรคพวก เพราะผลแห่งการบริหารที่ไม่บริสุทธิ์ใจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทุกคนโดยรวม และทำให้ระบบงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาเสียหายไปด้วย

4. แนวทางของผู้บริหารในการบริหารในรูปคณะกรรมการ

ประกอบ กุลเกลี้ยงและสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์ (2548: 2-3) กล่าวถึง แนวทางของผู้บริหารในการบริหารโดยคณะกรรมการว่าเป็นเรื่องค่อนข้างใหญ่ ผู้เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการอาจสับสนในการใช้อำนาจและอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามได้ จึงมีหลักในการปฏิบัติดังนี้

4.1 การบริหารในรูปคณะกรรมการ มี 2 ฝ่าย ดังนี้

4.1.1 ฝ่ายสำนักงาน เป็นฝ่ายปฏิบัติการประจำและทำหน้าที่บริหารงานโดยตรง

4.1.2 ฝ่ายคณะกรรมการ เป็นฝ่ายบริหารงานทางอ้อมใช้อำนาจบริหารทางการประชุม วินิจฉัย ตัดสินใจ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ฝ่ายสำนักงานนำไปดำเนินการ

4.2 บทบาทของฝ่ายสำนักงานและฝ่ายคณะกรรมการถูกกำหนดไว้ชัดเจน ต้องยึดถือบทบาทหน้าที่ตามที่ระบียบ กฎหมายปฏิบัติ หากไม่เข้าใจในบทบาทและอำนาจหน้าที่จะเกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติได้

4.3 ฝ่ายสำนักงานและฝ่ายคณะกรรมการต้องประสานการทำงานให้เข้ากัน โดยยึดจุดหมายปลายทาง คือ ผลสำเร็จของงาน ความมีประสิทธิภาพของงาน ประโยชน์ต่อผู้รับบริการและประชาชนเป็นหลัก

4.4 การใช้อำนาจของคณะกรรมการในการตัดสิน วินิจฉัย หรือวางนโยบายใด ๆ จะตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นเหตุเป็นผล ความถูกต้อง ทั้งนี้ต้องใช้การ ประนีประนอมเป็นหลัก ควรหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจหรือการลงคะแนนในการตัดสินเรื่องต่าง ๆ จะเหมาะสมยิ่ง เพราะสังคมของคณะกรรมการมีลักษณะคับแคบ ไม่ควรเกิดความเสียหายหรือแพ้ชนะกันในที่ประชุม

4.5 ผู้บริหารในฐานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการต้องมีทีมงานรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเสนอต่อที่ประชุม พร้อมชี้แจงเหตุผลที่ชัดเจนด้วย

สนธิรัก เทพเรณู (2552) ได้กล่าวว่า การทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือองค์คณะบุคคลหรือการทำงานเป็นกลุ่มเป็นคณะเชื่อกันว่าสามารถสร้างประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการระดมสติปัญญาความคิดและประสบการณ์ของบุคคลหลายคนเพื่อพิจารณาปัญหาตัดสินหรือหาข้อยุติอย่างมีเหตุผลและโดยหลักวิชาการ คณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือดำเนินการอย่างถูกต้องจะมีลักษณะเป็นการกระจายอำนาจจากวิธีหาความคิดเฉลี่ย ขจัดความคิดที่เป็นปฏิกิริยด้วยการอภิปรายประนีประนอมและผสมผสาน ตลอดจนเป็นการหาผลลัพธ์แบบประชาธิปไตย ในกรณีที่ไม่สามารถทำนายผลล่วงหน้าได้ หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตัดสินใจแก้ปัญหาสำหรับเรื่องที่มีอิทธิพลหรืออำนาจของผู้มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งบุคคลคนเดียวไม่กล้าตัดสินใจหรือไม่เหมาะที่จะตัดสินใจ นอกจากนี้การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ ยังเป็นการสร้างความร่วมมือและการประสานงานที่ดีในการปฏิบัติงาน ตลอดจนสามารถป้องกันความลำเอียงที่จะพึงมีขึ้นได้ ส่วนผลเสียที่ได้รับจากการดำเนินงานนั้น คือ ทำให้การดำเนินงานล่าช้า สิ้นเปลือง ทั้งงานและเวลา ทั้งยังขาดผู้รับผิดชอบในผลงานในระบบคณะกรรมการสมาชิกต้องรับผิดชอบในผลงานอย่างแท้จริง กล่าวคือ การบริหารงานในระบบคณะกรรมการสมาชิกต้องรับผิดชอบร่วมกันแต่สิ่งใดก็ตามถ้าถือว่าเป็นความรับผิดชอบของทุกคนแล้วมักดูเหมือนว่าไม่มีผู้ใดรับผิดชอบเลย

เลขานุการคณะกรรมการและคณะเจ้าหน้าที่ ถือเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทางการทำงานของคณะกรรมการ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการแต่งตั้งคณะ

กรรมการตามที่ระบุไว้ โดยจะต้องมีการเตรียมและปฏิบัติภารกิจสนับสนุนการดำเนินงานของ คณะกรรมการ ซึ่งในเบื้องต้นต้องมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในด้านนโยบาย ทิศทางหรือ แนวโน้มในอนาคต โอกาส ข้อจำกัดและกลยุทธ์การปฏิบัติงานในภาพรวมและเฉพาะกรณีตลอดจน ทางเลือกสำหรับการตัดสินใจพื้นฐาน มีการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะนำเข้าหารือในคณะ กรรมการวางแผนจัดทำปฏิทินเรื่องที่จะพิจารณาไว้ล่วงหน้า เสนอแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์ เรื่องสำคัญ ๆ ก่อนนำเข้าสู่ที่ประชุม จัดเตรียมเอกสารสรุปประเด็นสำคัญและเอกสารประกอบที่ เกี่ยวข้อง นำส่งให้คณะกรรมการศึกษาเป็นการล่วงหน้า ก่อนการประชุมอย่างน้อย 3-7 วัน ชี้แจง รายละเอียดเป้าหมาย หรือความต้องการในการพิจารณาประเด็นสำคัญต่าง ๆ ให้ประธานกรรมการ ทราบก่อนการประชุมทุกครั้ง กรณีที่รับทราบภายในหรือคาดคะเนว่ากรรมการมีความคิดเห็นแปลก แยกกันเป็นกลุ่มควรชี้แจงทำความเข้าใจในประเด็นสำคัญอย่างไม่เป็นทางการกับกรรมการบาง กลุ่ม ที่คาดว่าจะทำให้ผลหรือมติการประชุมเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายที่ต้องการ และการประชุมจะ รวนเรล่าช้า ทั้งนี้หากไม่มีข้อขัดข้องจำเป็นจริง ๆ เลขานุการต้องนำเสนอเรื่องต่อที่ประชุมด้วยตนเอง โดยพยายามสรุปประเด็นให้ชัดเจน กะทัดรัดและเข้าใจง่ายรวมทั้งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาช่วย สนับสนุน ทีมเลขานุการต้องมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ชักซ้อมสนับสนุนและประสานการปฏิบัติ อย่างเป็นระบบ ทั้งด้านงานเอกสาร เทคโนโลยี การนำเสนอ และการบันทึกรายงานการประชุม

นอกจากนี้ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุม ฝ่ายเลขานุการต้องนำบันทึกรายงานการประชุมมา ตรวจสอบและวิเคราะห์ว่า คณะกรรมการมีการมอบหมายภารกิจให้ฝ่ายเลขานุการหรือกรรมการท่าน ใดบ้าง และภารกิจดังกล่าวมีภารกิจที่ฝ่ายเลขานุการต้องสนับสนุนหรือมีกำหนดการในการปฏิบัติให้ แล้วเสร็จเมื่อใด เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามมติที่ประชุม และรวบรวมนำเสนอผลหรือปัญหาอุปสรรค ต่อคณะกรรมการในการประชุมครั้งต่อไป

สรุปการบริหารงานในรูปคณะกรรมการเป็นการใช้กลยุทธ์ตามแนวทางประชาธิปไตยให้ กลุ่มบุคคลฝ่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในทางความคิด การปฏิบัติ การกำกับติดตามผลการปฏิบัติ รวมทั้ง แก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกัน โดยกลไกสำคัญของการปฏิบัติ คือ การแต่งตั้งหรือพิจารณาคัดเลือก บุคคลเข้าไปรับผิดชอบทำงาน ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถและการอุทิศเวลาการกำหนดอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ ต้องเข้าใจชัดเจนตรงกันสามารถปฏิบัติได้และบทบาทหน้าที่ของกลุ่มบุคคล ที่เป็นกรรมการโดยเฉพาะเลขานุการและคณะเจ้าหน้าที่เป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องอาศัย บุคคลที่มีบุคลิกแห่งความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ที่ กว้างไกล มีการวิเคราะห์ และคาดคะเนผลด้วยความแม่นยำ

2.2.4 กระบวนการบริหาร

มีนักการศึกษา นักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการในการบริหารให้ บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

ฟายอล (Fayol: 1964) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของกระบวนการการบริหารสามารถ สรุปได้ 5 ประการ ได้แก่

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดรูปงานหรือการจัดองค์การ (Organizing)
3. การสั่งการ (Command)
4. การประสานงาน (Coordinating)
5. การควบคุม (Controlling)

กูริค และ อูวิก (Gulick & Urwick, 1973: 13) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารจะ ประกอบไปด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ขั้นตอน ซึ่งใช้ตัวย่อว่า “POSDCORB MODEL” สามารถอธิบาย ความหมาย ได้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายขององค์การว่าควร จะ ดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อะไร และจะดำเนินการอย่างไร

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดตั้งโครงสร้างอำนาจอย่างเป็นทางการภายในองค์การเพื่อประสานงานหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายของ องค์การได้

3. การจัดหาบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ (Staffing) หมายถึง หน้าที่ด้านการบริหารงาน บุคคลเพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และจัดเตรียมบรรยากาศในการทำงานที่ดี

4. การอำนวยการ/การสั่งการ (Direction) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายบริหารมีหน้าที่ ต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา โดยพยายามนำเอาการตัดสินใจดังกล่าว มาเปลี่ยนเป็นคำสั่งและคำแนะนำ นอกจากนี้ยังหมายถึงการที่หัวหน้าฝ่ายบริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำขององค์การ

5. การร่วมมือประสานงาน (Coordinating) หมายถึง หน้าที่สำคัญต่าง ๆ ในการ ประสานส่วนต่าง ๆ ของงานให้เข้าด้วยกันอย่างดี

6. การรายงานผล (Reporting) หมายถึง การรายงานความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ใน องค์การให้ทุกฝ่ายทราบ ทั้งนี้อาจใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การวิจัยและการตรวจสอบ

7. การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง หน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณใน รูปของการวางแผนและการควบคุมด้านการเงินการบัญชี

โบวี (Bovee, 1993: 5) กล่าวว่า หน้าที่ของการบริหารจัดการมี 4 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย (Goals) การกำหนด กลยุทธ์ (Strategy) และการพัฒนาแผนย่อยเพื่อให้เกิดการประสานงานกิจกรรมต่างๆ

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการกำหนดว่าจะทำงานอะไร บุคคลใดที่มีความเหมาะสมที่จะทำงาน (Staffing) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นทางการเพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีพนักงานที่มีความสามารถในงานทุกระดับเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3. การนำ (Leading) ประกอบด้วย การจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา การสั่งการ การคัดเลือก ช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิผล รวมไปถึงการบริหารความขัดแย้ง

4. การควบคุม (Controlling) เป็นการติดตามผลและแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่างานบรรลุผลตามที่ได้วางแผนไว้

คุนทซ์และโอ คอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 2001: 9) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนซึ่งต่างก็แยกจากกันโดยหน้าที่และภารกิจแต่จะดำเนินไปเป็นกระบวนการตามลำดับและเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันตามระบบบริหาร ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรและการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล

2. การจัดองค์การ (Organizing) ประกอบไปด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

3. การจูงใจ (Motivating) ประกอบไปด้วย การอำนวยความสะดวก (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำในการดำเนินการ (Leading)

4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่กำหนด

ดูบริน (DuBrin, 2010: 12-13) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของการบริหารไว้เช่นเดียวกับนักการศึกษาหลายท่านแต่มีการจัดหมวดหมู่ขั้นตอนการบริหารที่แตกต่างไปเช่น การจัดบุคลากร (Staffing) ไปรวมในด้านการจัดองค์การ (Organizing) การกำหนดเป้าหมายขององค์กร (Goal Setting) จัดรวมอยู่ในการวางแผน (Planning) สำหรับการตัดสินใจ สั่งการ การสื่อสารและการจูงใจ จัดรวมอยู่ในด้านการนำ (Leading) ซึ่งกระบวนการบริหารตามแนวคิดของดูบรินมีดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการกำหนดเป้าหมายขององค์กรและวางแผนงานดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันขององค์กร การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ การกำหนดนโยบาย มาตรการและกลยุทธ์การดำเนินงาน รวมทั้งการกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง กระบวนการจัดการทรัพยากรและการจัดระบบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วย การจัดทำแผนภูมิปฏิบัติงาน การจัดบุคลากรรับผิดชอบงานต่าง ๆ การจัดทำมาตรฐานรายละเอียดการปฏิบัติงาน การจัดระบบ

การบังคับบัญชาและการประสานงาน การกำหนดภารกิจขององค์การ การจัดระบบทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในองค์การ

3. การนำ (Leading) หมายถึง การอำนวยการและการประสานงาน เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายองค์การ ซึ่งต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารประกอบด้วย การจูงใจ การตัดสินใจสั่งการ การสื่อสารและการแก้ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากร

4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การกำกับให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและแผนขององค์การ ประกอบด้วย การตรวจสอบ ติดตาม การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคนอื่น ๆ (2548: 19) ได้กล่าวไว้ว่ากระบวนการในการบริหารประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน P: Planning
2. การจัดองค์การ O: Organizing
3. การนำ L: Leading
4. การควบคุม C: Controlling

ธงชัย สันติวงษ์ (2548: 157-182) กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ว่า กระบวนการบริหารหมายถึงหน้าที่งานบริหารซึ่งประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การจัดคนเข้าทำงาน 4) การสั่งการ และ 5) การควบคุม หน้าที่งานบริหารภายในกระบวนการต่างก็เป็นมาตรการหรือเทคนิควิธีบริหารที่พยายามจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพ และความสำเร็จให้กับองค์การให้มากที่สุด

ก่อนเริ่มก้าวหรือลงมือทำงาน “การวางแผน” จะเป็นวิธีการบริหารองค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผนเตรียมการใช้ทรัพยากรเพื่อให้ผู้ทำงานได้เห็นและมีทางเลือกทำงานที่เป็นทางเลือกที่ดีที่สุดจึงยอมช่วยให้มีทางได้รับผลสำเร็จได้ง่าย สะดวก และปลอดภัย สามารถลดการเสี่ยงภัยหรือขจัดการสูญเสียบางอย่างได้ก่อนลงมือทำจริง ขั้นตอนนี้จึงเท่ากับให้ผู้บริหารได้ “การบริหารด้านความคิด”

การจัดองค์การจะเป็นก้าวที่สองของการจัดแบ่งงานตามแผนให้มีความพร้อม เป็นกลุ่มทรัพยากรและบุคคลเพื่อที่จะปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นไปได้อย่างมีระเบียบและได้ประสิทธิภาพ ขั้นตอนนี้จึงเท่ากับเป็น “การบริหารสิ่งของ”

ขั้นตอนที่ตามมาจะเป็นขั้นตอนของการปฏิบัติงานจริงโดยคนทำงาน ในการนี้ผู้บริหารจะเกี่ยวข้องกับ “การบริหารคน” โดยเลือกและจัดคนให้มีคุณสมบัติและความสามารถตรงกับงาน จากนั้นก็จะต้องสั่งการและจูงใจผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งควบคุมการปฏิบัติของคนให้ผลงานเข้าสู่มาตรฐาน

การบริหารการวางแผน

การวางแผน คือการสร้างความมั่นใจและลดการเสี่ยงภัย ซึ่งจะให้แน่ใจได้ว่าการใช้ทรัพยากรเพื่อทำงานจะไม่ผิดพลาดเสียหาย แผนงานเปรียบเสมือนแผนที่และเข็มทิศช่วยนำทาง หากไม่มีการวางแผนสภาพก็เหมือนกับ “กำลังเดินอยู่ในความมืด” ที่ทุกอย่างจะเป็นไปโดยเชิงซำขาดความมั่นใจ งานต่าง ๆ เข้ากันไม่ได้ และโอกาสผิดพลาดจะเกิดขึ้นได้มาก

การวางแผน จะเป็นงานบริหารประการแรกที่ต้องทำ และจะครอบคลุมถึงงานต่าง ๆ ทุกอย่างที่จะต้องมีการนำมาพิจารณาจากพื้นฐานข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ การคาดการณ์และประสานกับจุดประสงค์ที่ต้องการต่าง ๆ การวางแผน เป็นความพยายามที่จะเพิ่มความสำเร็จให้สูงขึ้น แผนงานที่กำหนดขึ้นทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ นโยบาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติ และแผนดำเนินงาน ต่างก็เป็นการเตรียมการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้ทำงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป การวางแผนจึงเปรียบเสมือนวิธีการสร้างความมั่นคงและปลอดภัยให้กับทุกฝ่ายก่อนออกเดินทาง การตรวจสอบภูมิอากาศรวมทั้งกำหนดทิศทางการเดินทางที่ดีไว้ล่วงหน้า ย่อมจะต้องเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบ และปรับปรุงแบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาที่ปฏิบัติตามแผน

การบริหารการจัดองค์การ

จุดประสงค์ประการเดียวของการจัดองค์การก็คือ เพื่อให้มีทางทำงานให้เสร็จตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ในแผน กระบวนการจัดองค์การจะเหมือนกับเป็นขั้นตอนของการจัดเตรียมตำแหน่งงาน กลุ่มงานและรวมกลุ่มกันเข้าเป็นโครงสร้างเพื่อให้สามารถเป็น “พาหนะ” ที่จะให้ทุกฝ่ายนำเอาทรัพยากรมาปฏิบัติงานร่วมกันจนบรรลุในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

ตามเหตุผลข้างต้น องค์การที่จัดขึ้นจึงควรจัดขึ้นโดยวิธีมุ่งถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ หรือก็คือต้องพยายามจัดขึ้นตามความจำเป็นของงานที่ต้องทำเพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ แต่ไม่ควรเป็นการจัดโดยเลียนแบบจากคนอื่น หรือการจัดตามความประสงค์ของผู้บริหารที่อยากจะได้จุดอ่อนของเราทุกคน คือเรามักจะชอบทำอะไรมาก ๆ มากกว่าที่จะพิจารณาถึงเหตุผล ความจำเป็น

อย่างไรก็ตาม ต้องเข้าใจอย่างถูกต้องเช่นกันว่า ความสำคัญของการจัดองค์การจะมีใช้อยู่ที่การจัดตำแหน่งแต่ละตำแหน่งเท่านั้น ในปัจจุบันนี้การจัดทีมงานหรือโครงสร้างที่เป็นกลุ่มของตำแหน่งขนาดเล็กและใหญ่ สำหรับให้ผู้บริหารแต่ละระดับได้มีตำแหน่งที่จำเป็นพอเพียงกับที่ต้องการ ก็จะช่วยทำให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพได้ทั้ง 2 ระดับ คือ จากแต่ละตำแหน่ง และจากทีมงานที่เป็นผลงานรวมของกลุ่มด้วยพร้อมกัน เมื่อพูดถึงองค์การหรือการจัดองค์การครั้งใด นักธุรกิจมักจะเข้าใจง่าย ๆ แต่เพียงว่า หมายถึงการจัดทำ “ผังองค์การ” ให้มีกล่องตำแหน่งต่าง ๆ คล้ายกับที่เคยเห็นมาจากที่อื่น หรือในทำนองกลับกันการจัดให้มีภาพสวย ๆ ตามใจชอบ เพียงเพราะไม่ต้องการให้เหมือนกับชาวบ้านที่เขาทำกันก็มีใช้ถูกต้องเช่นกัน การจัดโครงสร้างให้เป็นผังองค์การจะต้องกระทำอย่างพิถีพิถันให้สอดคล้องกันไปตามความจำเป็นและต้องการของบริษัท เพื่อให้

สะดวกที่ฝ่ายจัดการจะอยู่ทำงานและบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงสร้างองค์การ เมื่อ จัดเสร็จควรจะได้มีการเขียนเป็นผังและขอบเขตหน้าที่ของกลุ่มงาน และตำแหน่งงานให้เป็นที่เข้าใจทั่วกันและควรบรรจุไว้ในคู่มือบริษัทหรือหน่วยงานที่จะใช้ชี้แจงให้บุคลากรทราบ อย่างไรก็ตามเมื่อใช้งานไประยะหนึ่ง การปรับโครงสร้างองค์การอาจเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำ เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามทันต่อเงื่อนไขปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยน

การบริหารการจัดคนเข้าทำงาน

โดยที่โครงสร้างองค์การจัดขึ้นก็เพื่อให้สามารถนำมาให้คนต่าง ๆ ช่วยกันทำงานตามแผนให้เสร็จเพื่อให้มั่นใจว่างานที่จัดเตรียมไว้นี้มีทางสำเร็จผลด้วยดี ตัวผู้ทำงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องมีความพร้อมตั้งแต่จุดเริ่มต้น การเลือกเฟ้นและจัดคนที่มีความรู้ความสามารถต่างกันให้ลงทำงานในตำแหน่งที่ยากง่ายต่างกันอย่างเหมาะสม ตามคำกล่าวภาษาอังกฤษที่ว่า Put the right man on the right job หรือการเป็นผู้บริหารที่รู้จักเลือกใช้คน จึงเป็นหนทางที่จะช่วยให้อุ่นใจได้ว่างานอาจเสร็จไปแล้วถึงครึ่งทาง ความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเทคนิคปฏิบัติและความนึกคิด ตลอดจนประสบการณ์นับว่าเป็นเรื่องยากที่จะพิจารณาให้เห็นชัด เทคนิคการคัดเลือกคนให้ได้คนที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ จึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารงานต้องสนใจ

ทักษะหรือความสามารถทางบริหารคือ การต้องเก่งทั้ง 3 ทาง คือ เก่งคิด เก่งปกครองคน และเก่งทำหรือเก่งด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่ ผู้บริหารแต่ละระดับจะมีส่วนผสมของความสามารถต่างกัน ผู้บริหารระดับสูงสุดย่อมต้องมีทักษะด้านการนึกคิดสูงสุด เพราะต้องนำองค์การไปยุ่งเกี่ยวกับภายนอกมาก และโดยที่ผู้บริหารระดับกลางจะนำเอาแผนงานมาดำเนินการให้เสร็จไปด้วยคนหมู่มาก ทักษะในการบริหารคนจึงจำเป็นที่สุด ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารระดับต้นหรือหัวหน้างาน เนื่องจากยังต้องใกล้ชิดกับจุดปฏิบัติงานร่วมกับลูกน้อง ทักษะด้านเทคนิคปฏิบัติงาน จึงจำเป็นมากสำหรับระดับนี้

การบริหารการสั่งการ

ตามความคิดในสมัยเดิม เชื่อกันผิด ๆ ว่าการปล่อยให้คนจากหลาย ๆ ฝ่ายหลาย ๆ ระดับเข้ามาร่วมในกระบวนการบริหารนับว่าเป็นวิธีที่ไม่อาจทำได้ในทางปฏิบัติ วิธีที่จะช่วยให้ธุรกิจก้าวเติบโตไปได้เร็วคือการสงวนอำนาจการตัดสินใจเอาไว้กับคนไม่กี่คนจะดีกว่า ทำให้สามารถทำได้เร็ว ย่นย่อ รวดรัด และฉับไวในไม่กี่จุดข้างบน แต่ในความเป็นจริงแล้วงานต่าง ๆ ของธุรกิจในสมัยนี้แม้งานที่อยู่ในระดับปฏิบัติข้างล่าง ต่างก็มีความยุ่งยากและซับซ้อนพร้อมทั้งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งเทคโนโลยีและความต้องการของลูกค้า สภาพเช่นนี้ทำให้การตัดสินใจโดยผู้บริหารระดับสูงทำได้ยากและไม่ทันเหตุการณ์

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าองค์การทุกแห่งต้องใช้คนเป็นพนักงาน ในขณะเดียวกันคนทุกคนในโลกนี้ต่างก็ต้องทำงาน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนกลับมา ความต้องการอยู่ดีกินดีจึงเป็นสิ่งที่พึง

ปรารถนาของทุกคนและก็เป็นพื้นฐานที่ผู้บริหารจะสามารถใช้จูงใจให้เขาทำงานได้ดี เพื่อแลกกับผลตอบแทนที่เขาจะได้มากขึ้น วิธีการจูงใจที่ได้ผลและกระทำได้ง่าย เคล็ดล็บจึงอยู่ที่การพยายามผูกเป้าหมายผลงานที่ต้องการให้ทำ ให้สัมพันธ์ไว้กับเป้าหมายความต้องการส่วนบุคคล ซึ่งวิธีนี้เองที่ทำให้เกิดการคิดเทคนิค “การบริหารตามเป้าหมาย” หรือ MBO ขึ้นมาเพื่อให้บรรยากาศการบริหารงานมีการจูงใจมากขึ้น สิ่งที่เป็นเรื่องยุ่งยากที่สุดของการสั่งการ คงจะไม่มีอะไรที่ยากเกินกว่าการติดต่อสื่อสาร ซึ่งจะมีผลอย่างมากต่อความเข้าใจของทุกฝ่ายที่จะอยู่และทำงานร่วมกัน หลักที่ดีสำหรับการสร้างความเข้าใจในการติดต่อสื่อสาร คือการจัดให้มีการติดต่อสื่อสารสองทาง (ทั้งไปและกลับ) นอกจากนี้ในการประชุมเพื่อการชี้แจงต่าง ๆ ก็จะต้องมีการจัดเตรียมที่ตีพอ รวมทั้งต้องพยายามให้มีข้อสรุปโดยไม่ปล่อยให้มีการพูดร้ายยาวแบบไม่รู้จบจนหาข้อสรุปไม่ได้

การบริหารการควบคุม

การควบคุมไม่ควรจะเป็นความหมายของการจับผิดหรือเพื่อลงโทษ แต่จะเป็นเครื่องมือใช้เตือนภัยล่วงหน้าให้ทราบถึงสิ่งที่จะผิดเพี้ยนไปจากแผน อาจพูดได้ว่า การควบคุมจะไม่เกิดขึ้นเลยถ้าปราศจากแผนทั้งนี้เพราะกลไกสำคัญที่สุดของการควบคุมนั่นก็คือ การติดตามความก้าวหน้าของงานเพื่อเทียบกับแผนงานนั่นเอง ในแง่ความเข้าใจทั่วไป การควบคุมมักจะเข้าใจกันในนามของ “รายงาน” ซึ่งจัดทำขึ้นตามกำหนดเวลาที่มีความจำเป็นต้องทราบผลการทำงานที่ได้ทำไป โดยเนื้อหาของรายงานจะมีสาระและเรื่องสำคัญบางเรื่อง que ผู้บริหารต้องการทราบในแง่การปฏิบัติการควบคุมจะหมายถึงการดำเนินการที่กระทำไปโดยอาศัยพื้นฐานจากข้อมูลที่ได้รับมาเป็นสำคัญ

การควบคุมที่มีประสิทธิภาพนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องมีการรวบรวมอำนาจไว้ในส่วนกลางจึงจะทำได้ ตรงข้ามในองค์การที่มีการกระจายอำนาจนั้น การควบคุมสามารถทำได้ผลอย่างดี เพียงแต่จะต้องระมัดระวังจัดให้มีระบบการควบคุมที่สามารถจะส่งข้อมูลให้ทราบได้ในเวลาอันสั้นสาระสำคัญของการควบคุมจะอยู่ที่การกำหนดวัตถุประสงค์ของงานในแต่ละระดับในองค์การ จากนั้นก็ทำการแปลงความให้เห็นหน้าที่และความรับผิดชอบของคนแล้วกระจายอำนาจการปฏิบัติงานให้และทำการติดตามผลงานเทียบกับแผนงานที่วางไว้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549: 13 – 14) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องทำหน้าที่บริหาร 4 ประการ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) หน้าที่ในการบริหารทั้ง 4 ประการจะมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เมื่อมีการวางแผนแล้วก็ต้องมีการจัดสรรหน้าที่ว่ามีใครทำหน้าที่อะไรบ้าง แล้วขั้นต่อไปจึงมีการสั่งการและการชักนำให้พนักงานปฏิบัติตามแผนเมื่อมีการปฏิบัติตามแผนแล้ว ก็จำเป็นจะต้องมีขั้นตอนสุดท้ายคือการควบคุมให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ซึ่งขั้นตอนการบริหารทั้ง 4 ขั้นตอนดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์

(Human Resources) ทรัพยากรทางกายภาพ (Physical Resources) ทรัพยากรข้อมูล (Information Resources) ทรัพยากรทางการเงิน (Financial Resources) ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดของหน้าที่การบริหารทั้ง 4 ประการได้ดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์และพิจารณาว่าสิ่งใดควรทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น หรือหมายถึง การกำหนดเป้าหมายขององค์การและวิธีการที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ ผู้บริหารจะต้องวางแผนด้วยหลักเหตุผล 3 ประการ คือ (1) เพื่อกำหนดทิศทางสำหรับอนาคตขององค์การ เช่น ต้องการกำไรที่เพิ่มขึ้น การขยายส่วนครองตลาด และความรับผิดชอบต่อสังคม (2) เพื่อกำหนดทรัพยากรขององค์การให้บรรลุเป้าหมาย (3) เพื่อกำหนดงาน ซึ่งจะต้องมีการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นกระบวนการตัดสินใจว่าใครจะทำงานอะไรและรายงานขึ้นตรงกับใคร เป็นการใช้อุบายได้อย่างเหมาะสม (Staffing) หรือหมายถึง กระบวนการออกแบบงาน การจัดสรรทรัพยากรและการประสานกิจกรรมการทำงาน

3. การนำ (Leading) เป็นการชักนำให้บุคคลอื่นปฏิบัติงาน โดยการจูงใจให้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งในเรื่องของการนำผู้บริหารจะต้องใช้หลักการจูงใจที่ดีและขณะเดียวกันก็ต้องมีการสั่งการที่เหมาะสมด้วย หรือหมายถึง การกระตุ้นจูงใจให้ใช้ความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมาย

4. การควบคุม (Controlling) เป็นขั้นตอนที่บุคคล กลุ่ม หรือองค์การ มีการติดตามการทำงานและปฏิบัติการแก้ไข หรือหมายถึง กระบวนการวัดผลการทำงานและการแก้ไข เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ การควบคุมมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

- 4.1 การกำหนดมาตรฐานการทำงาน
- 4.2 การวัดผลการทำงานในปัจจุบันแล้วเปรียบเทียบกับมาตรฐาน
- 4.3 การปฏิบัติการแก้ไขสิ่งที่เบี่ยงเบนจากมาตรฐานที่กำหนดไว้
- 4.4 การปฏิบัติการแก้ไขมาตรฐานเท่าที่จำเป็น

จันทราณี สงวนนาม (2551: 34-39) ได้สรุปแนวคิดกระบวนการบริหารของนักการศึกษาหลายท่าน ไว้ดังนี้

1. อองรี ฟาโยล์ (Henry Fayol) บิดาแห่งการบริหารจัดการ มีความเห็นว่าการบริหารเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งและเป็นหลักสากลที่สามารถนำไปใช้ได้กับการบริหารทุกประเภท โดยการบริหารจัดการเป็นสำคัญพื้นฐานของการบริหารงานที่ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ประการที่เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.1 การวางแผน (To Plan) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วกำหนดแผนการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการทำงานในอนาคต

1.2 การจัดองค์การ (To Organize) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดโครงสร้างของงานและอำนาจหน้าที่ของบุคคล

1.3 การบังคับบัญชา (To Command) หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการวินิจฉัย สั่งการ การตัดสินใจ การมอบหน้าที่การทำงาน การนิเทศงาน ตลอดจนการใช้ภาวะผู้นำ

1.4 การประสานงาน (To Coordinate) หมายถึง ความร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติงาน การจัดระเบียบงานให้เรียบร้อย สอดคล้องกลมกลืนกันเพื่อให้งานสมดุลและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ การประสานงานเปรียบเสมือนตัวกลางนำพินเฟืองของบรรดากิจกรรมทั้งหลายให้สอดคล้องต่อกันเพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความกลมกลืนราบรื่นและเรียบร้อย

1.5 การควบคุมงาน (To Control) หมายถึง การกำกับงานและตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานได้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ โดยอาศัยการรายงานและงบประมาณเป็นเครื่องมือ

2. เจสซี บีเซียร์ส (Jesse B. Sears) ให้ความเห็นว่าการบริหารการศึกษาจะต้องดำเนินการไปตามกระบวนการ 5 ขั้น ดังนี้

2.1 การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการล่วงหน้า

2.2 การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างและกำหนดตำแหน่งหน้าที่

2.3 การอำนวยการ (Directing) คือ การสั่งการและมอบหมายงาน

2.4 การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่างๆ ในหน่วยงาน

2.5 การควบคุมงาน (Controlling) คือ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เนตรพิณดา ยาวีราช (2556: 2-3) ได้เสนอกระบวนการบริหารไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน P: Planning

2. การจัดองค์การ O: Organizing

3. การนำ L: Leading

4. การควบคุม C: Controlling

วรนาถ แสงมณี. (2553: 10-1) กล่าวไว้ว่า องค์การทุกประเภทจำเป็นต้องมีผู้บริหารแสดงบทบาทหน้าที่ ที่เรียกว่า “กระบวนการจัดการ” (Management Process) ซึ่งประกอบด้วย “หน้าที่ด้านการจัดการ” (Management Function) 4 อย่าง ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดรูปองค์การ (Organizing) การอำนวยการหรือการนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

นอกจากนั้นกระบวนการบริหารที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันคือการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารงานหรือการจัดระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลผลิตที่ออกมามีคุณภาพได้มาตรฐานตามเป้าหมายกำหนด เดมมิ่ง (Deming, 1995) ได้เสนอขั้นตอนการบริหารงานคุณภาพ “วงจรเดมมิ่ง” (Deming cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

การจัดองค์การ	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓	2. การจัดองค์การ
การสั่งการ	✓ ✓ ✓		✓	✓ 3. การนำ
การจูงใจ		✓		
การประสานงาน	✓ ✓ ✓		✓ ✓	
การอำนวยความสะดวก	✓		✓	
การนำ		✓ ✓	✓ ✓ ✓	
การจัดสรรทรัพยากร	✓		✓	
การลงมือปฏิบัติ			✓	
การงบประมาณ	✓ ✓			
การควบคุม	✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	
การประเมินผล			✓	
การปรับปรุง			✓ ✓	✓ 5. การปรับปรุง และพัฒนา
การรายงาน	✓ ✓			

จากตารางที่ 1 แสดงกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning: P) ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์การ (Organizing: O) ขั้นตอนที่ 3 การนำ (Leading: L) ขั้นตอนที่ 4 การติดตามและประเมิน (Controlling: C) ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Act: A) ซึ่งในแต่ละขั้นตอนมีการดำเนินงานตามหน้าที่และภาระงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการตามลำดับขั้น และเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ได้แก่

- 1.1 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายงานทวิศึกษา
- 1.2 จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
- 1.3 ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- 1.4 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.5 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 การจัดองค์การ (Organizing) ได้แก่

- 2.1 จัดโครงสร้างองค์กรสำหรับงานทวิศึกษา
- 2.2 กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 2.3 กำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา

2.4 จัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน

ขั้นที่ 3 การนำ (Leading) ได้แก่

- 3.1 ถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม
- 3.2 สร้างบรรยากาศเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 3.3 สื่อสารทั่วทั้งองค์กร
- 3.4 บริหารงานทวิศึกษาเชิงรุกโดยเน้นการมีส่วนร่วมและสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ

ผู้เรียน

- 3.5 เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมิน (Controlling) ได้แก่

- 4.1 จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกฝ่าย
- 4.2 จัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานและการประเมิน
- 4.3 จัดการวางกรอบการประเมิน
- 4.4 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือ
- 4.5 จัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.6 สรุปผลการประเมิน

ขั้นที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Act) ได้แก่

- 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง
- 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่
- 5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน
- 5.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา

สืบเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการผลิตผู้เรียนด้านอาชีวศึกษาให้มากขึ้น เพื่อรองรับการจ้างงาน ทั้งภาคธุรกิจบริการ ภาคอุตสาหกรรม และภาคการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานที่กำลังขยายตัวในทุกภาคส่วน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผลิตกำลังคนจำเป็นอย่างยิ่งต้องเร่งประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ให้นักเรียนได้หันมาสนใจเรียนทางด้านอาชีพซึ่งมีตลาดรองรับอย่างแน่นอนให้มากขึ้น แต่เนื่องจากสภาพปัจจุบัน ค่านิยมของผู้ปกครองและผู้เรียนมุ่งที่จะสนับสนุนให้มีการเรียนสายสามัญเพื่อเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา ส่งผลให้ขาดกำลังคนในภาคแรงงานเป็นอย่างมาก รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะให้มีการจัดการศึกษา หลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้พื้นฐานด้านอาชีพและสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพถือเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับตลาดแรงงาน

สามารถผลิตกำลังคนในระดับฝีมือที่ได้มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงจัดให้มีการจัดการอาชีวศึกษาอย่างหลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัด ความสนใจ และสามารถเข้าถึงการอาชีวศึกษาได้ง่ายขึ้น โดยการขยายวิชาชีพและกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบการจัดการอาชีวศึกษาให้ชัดเจน ทัวถึง และรวดเร็วขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่กันไปทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เมื่อเรียนครบตามหลักสูตร ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาทั้งหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและหลักสูตรสายอาชีพไปพร้อมกัน ทั้งนี้ได้มีการกำหนดการจัดการเรียนการสอนโดยการทำความตกลงร่วมมือกันในการจัดการเรียนการสอนระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนมัธยมศึกษา กับสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2558: 1-2)

การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวคิดใหม่และเป็นการสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่เป็น การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความสามารถต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากกว่าการมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เพียงอย่างเดียว เป็นความร่วมมือการจัดการศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานประกอบการต่างๆ ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนร่วมกัน การเทียบโอนหน่วยกิต รวมทั้งการฝึกงานในสถานประกอบการ

จากรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559: 5-16) มีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา

1. ความเป็นมาและแนวความคิดในการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

แนวคิดในการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือการจัดการเรียนการสอนคู่ขนาน รูปแบบสะสมหน่วยกิต หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “ทวิศึกษา” ภายใต้โครงการ “ร้อยเอ็ดโมเดล” เริ่มต้นเมื่อปี 2553 ภายหลังจากที่ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2553 โดยกำหนดให้มีการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาใหม่ออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งภายหลังจากมีการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาแล้วนั้น ปรากฏว่ามีสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน อยู่เป็นจำนวนมาก จึงมีแนวคิดว่าจะมีแนวทางอย่างไรให้มีผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น ภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีอยู่และปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข ดังนั้น คณะผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (ร้อยเอ็ด) พร้อมผู้อำนวยการและครูโรงเรียนสุวรรณภูมิวิทยาลัย จึงนำเรื่องดังกล่าวเข้าหารือกับผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเกษตรพิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันครั้งแรกเมื่อปี 2553 และเริ่มมีการจัดการศึกษารูปแบบดังกล่าวตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ในระยะแรกผู้ปกครองไม่สนใจและไม่ให้ความสำคัญกับระบบการศึกษารูปแบบดังกล่าว เนื่องจากยังไม่เห็นว่าทิศทางที่ชัดเจนของผู้เรียนจะเป็นไปในทิศทางใด ซ้ำยังเป็นการเพิ่มภาระการเรียนให้กับบุตรหลานด้วย การจะประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ให้เข้าถึงตัวผู้ปกครองจะกระทำได้ค่อนข้างยาก ต้องอาศัยการพูดคุย การพบปะทำความเข้าใจเรื่องการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ได้ดำเนินการมาให้เกิดผลสัมฤทธิ์จึงจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นและสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองในการสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าเรียนในรูปแบบดังกล่าว ซึ่งตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ดำเนินการจัดการศึกษารูปแบบดังกล่าว แม้จะไม่สามารถจัดการศึกษารูปแบบนี้ได้ในทุกสถานศึกษา แต่มีจำนวนผู้เรียนเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จในปี 2556 เนื่องจากผู้จบการศึกษาจากระบบดังกล่าวได้เข้าสู่ระบบการทำงานบ้างแล้ว ปัญหาสำคัญของการจัดการศึกษาดังกล่าวซึ่งสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจน คือ ครูในสถานศึกษาอาชีพศึกษามีภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นกว่าการสอนปกติ ไม่มีงบประมาณสนับสนุนให้ครูผู้สอนเพิ่มเติมแต่อย่างใด สำหรับการลงทะเบียนเรียนและค่าหน่วยกิตที่จัดการศึกษาระบบดังกล่าว รายวิชาสามัญ ชั่วโมงละ 1 บาท รายวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์ชั่วโมงละ 5 บาท โดยรายวิชาสามัญ ในบางรายวิชาจะมีการเทียบโอนหน่วยกิตการเรียนการสอนได้ซึ่งการเทียบโอนหน่วยกิตดังกล่าวนั้น ในช่วงแรกเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะเป็นผู้ดำเนินการเทียบโอนให้ ต่อมาได้มีการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาขึ้น ภาระหน้าที่ในการเทียบโอนหน่วยกิตการเรียนการสอนรายวิชาทางด้านสามัญ ก็มีการดำเนินการโดยผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาแทน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ได้ประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาต่าง ๆ ในพื้นที่เข้าร่วมการจัดการศึกษารูปแบบดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้รับความสนใจ และมีสถานศึกษาที่ให้ความสนใจเพียง 3 แห่ง และต่อมาสถานศึกษาทั้ง 3 แห่งก็ได้มีการทำความร่วมมือ ร่วมกันในการจัดการศึกษากับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในพื้นที่และดำเนินการจัดการเรียนการสอนร่วมกันจนถึงปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนาน รูปแบบสะสมหน่วยกิต (ทวิศึกษา) ดังกล่าว มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์สำคัญในการแก้ปัญหาเรื่องการมีผู้เรียนสายสามัญในพื้นที่จำนวนมากและเมื่อจบการศึกษาจะหางานทำในพื้นที่ได้ค่อนข้างยาก ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียน ในพื้นที่ไม่ต้องเดินทางไปศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากบ้านพักมาก และเพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาให้กับผู้ปกครอง อีกทั้งยัง เป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนสายสามัญได้มีโอกาสเข้าถึงระบบการศึกษาสายวิชาชีพ เพิ่มทักษะความรู้ ความสามารถ และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีพื้นฐานสำคัญอันนำไปสู่แนวทางในการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีวิต รวมทั้งมีโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือการเป็น

ผู้ประกอบการ จึงมีแนวคิดในการจัดการศึกษารูปแบบดังกล่าว และได้มีการลงนามในข้อตกลงความร่วมมือในการจัดกระบวนการ จัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนาน รูปแบบสะสมหน่วยกิต (ทวิศึกษา) ระหว่างสถานศึกษาสายสามัญ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดที่เข้าร่วมจัดโครงการที่มีชื่อว่า “ร้อยเอ็ดโมเดล” กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในพื้นที่ และสถานประกอบการ บริษัทต่าง ๆ รวมทั้งได้มีการดำเนินการขยายความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาไปยังนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี เพื่อประสานการทำข้อตกลง และความร่วมมือให้มีการรับนักศึกษาตามโครงการทวิศึกษาดังกล่าวเข้าฝึกงานยังสถานประกอบการ หรือโรงงานที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม

ความสำคัญในการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนาน รูปแบบสะสมหน่วยกิต หรือ ทวิศึกษา ตามโครงการ “ร้อยเอ็ดโมเดล” นั้น เป็นความมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความถนัดและความสนใจทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของตัวบุคคล การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำได้ ซึ่งที่ผ่านมาการดำเนินการดังกล่าวในระยะแรกยังไม่มีความหมายรองรับให้สามารถดำเนินการได้ แต่เป็นการดำเนินการภายใต้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาสายสามัญและสถานศึกษาอาชีวศึกษาในพื้นที่ ซึ่งต่อมามีการทำความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีสถานที่ในการฝึกและปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการผลสำเร็จของโครงการได้ปรากฏชัดเจนมากยิ่งขึ้นในปี 2558 เมื่อมีจำนวนผู้เรียนที่สมัครเข้าร่วม โครงการดังกล่าวมีจำนวนมากถึง 30,505 คน และมีจำนวนสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว จำนวน 567 แห่ง ตามรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักเรียนและจำนวนสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทวิศึกษา

จำนวนนักเรียน	ปี 2557 (คสช.) เริ่มทำทวิศึกษา	ปี 2558 (พลเรือเอก อนุพงษ์ พิพัฒน์ นาย)
นักเรียน สพฐ.	1,066 คน	29,796 คน
นักเรียน กศน.	-	709 คน
นักเรียน สช.	-	-
รวม	1,066 คน	30,505 คน

จำนวนสถานศึกษา (รวม)	50 แห่ง	567 แห่ง
----------------------	---------	----------

ในการจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนาน รูปแบบผสมหน่วยกิต หรือทวิศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น มีหลักการสำคัญ คือ เน้นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้เข้าเรียนจะต้องสำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า เพื่อให้ผู้เรียนที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนในหลักสูตรอาชีวศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

2. วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา

- 1) เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาแก่ประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัด
- 2) ขยายกลุ่มเป้าหมายไปสู่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษา
- 3) เพื่อให้สามารถนำรายวิชาที่เรียนผสมหน่วยกิตมาขอเทียบโอนหน่วยกิตเพื่อนับจำนวนหน่วยกิตสะสมเมื่อได้สมัครเข้าเรียนและขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน นักศึกษาตามหลักสูตรอาชีวศึกษา การเทียบโอนหน่วยกิตในภาพรวมจะเป็นไปตามข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาสามัญของระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 กับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

กลุ่มวิชา	ม.ปลาย (หน่วยกิตรวม)	ปวช. พ.ศ. 2556 (หน่วยกิตรวม)	หมายเหตุ
1. รายวิชากลุ่มสาระพื้นฐาน การเรียนรู้/หมวดวิชาทักษะชีวิต	41 หน่วยกิต	22 หน่วยกิต	เทียบได้ไม่ต่ำกว่า 22 หน่วยกิต
2. เลือกรายวิชาตามแผน/สาขางาน	40 หน่วยกิต	71 หน่วยกิต	-
3. วิชาเลือกเสรี	-	10 หน่วยกิต	-
รวม	81 หน่วยกิต	103 หน่วยกิต	-
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	3 คาบ/สัปดาห์	2 คาบ/สัปดาห์	เทียบโอน

ในการเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาสามัญของผู้เรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นั้น การนับหน่วยกิตของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จะนับ 1 ชั่วโมงต่อ 1 หน่วยกิต ส่วนการนับหน่วยกิตรายวิชาสามัญของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จะนับ 2 ชั่วโมงต่อ 1 หน่วยกิต และมีการเทียบโอนรายวิชาให้เพียงบางส่วนเท่านั้น การจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนาน รูปแบบสะสมหน่วยกิต ผู้เรียนสามารถเข้าศึกษาทั้งในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 สถานศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สถาบันฝึกอบรม อาชีพ สำหรับการจัดการศึกษานั้น ในหนึ่งสัปดาห์จะเรียน 5 วัน โดยเรียนที่โรงเรียนสังกัด สพฐ. จำนวน 3 วัน และเรียนที่สถาบันอาชีวศึกษา จำนวน 2 วัน นอกจากนี้ผู้เรียนตามโครงการดังกล่าว ยังต้องเรียนภาคฤดูร้อน 1 เดือน และเรียนภาคฤดูฝนอีก 1 เดือน สำหรับการบริหารจัดการและการจัดการเรียน การสอนรูปแบบดังกล่าวมีความคืบหน้าไปอย่างมากและได้รับความนิยมมากขึ้นเป็นระยะ ปัจจุบันมีปัญหาในหลายประเด็นทั้งในส่วนค่าตอบแทนครูอาชีวศึกษาที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุน ทั้ง ๆ ที่ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้นเนื่องจากต้องสอนผู้เรียนกลุ่มดังกล่าว คณะผู้ดำเนินการได้มีการจัดผ้าป่าการศึกษา เพื่อหางบประมาณในการจัดซื้อรถสำหรับบรรทุกผู้เรียนไปยังสถานศึกษาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับ ผู้เรียน และลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้ปกครอง ซึ่งปัจจุบันมีนักศึกษาเพิ่มจำนวนมากขึ้น การขนส่ง ก็ประสบปัญหา เนื่องจากไม่สามารถบรรทุกและรับส่งผู้เรียนได้เพียงพอ นอกจากนี้ยังมี การจัดหา งบประมาณสำหรับจัดหาเสื้อชุดสำหรับปฏิบัติงานสำหรับผู้เรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่ง ปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ละเรื่องนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่อย่างต่อเนื่อง

ต่อมาในปี 2558 ได้มีนโยบายในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา ของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) ที่ต้องการเพิ่มจำนวนผู้เรียน ด้านอาชีวศึกษาให้มากขึ้น และเพื่อรองรับความต้องการกำลังคนด้านอาชีวศึกษาสู่ตลาดแรงงานที่ขาดแคลนเป็นจำนวนมาก การแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติได้รับการสนับสนุนมากขึ้นแต่ ปัญหาด้านงบประมาณจำกัดยังคงมีอยู่

3. ข้อดีของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา ประกอบด้วย

- 1) นักเรียนได้เรียนตามความสนใจและความถนัดของตนเอง
- 2) เป็นการเพิ่มโอกาสและขยายกลุ่มนักเรียนได้เข้าเรียนกลุ่มอาชีวศึกษามากขึ้น
- 3) เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้วุฒิการศึกษาทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- 4) ประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง
- 5) นำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้

2.3.2 ปัญหาและอุปสรรคการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา

- 1) นโยบายการจัดการศึกษาทวิศึกษาทำให้ครูอาชีวศึกษามีภาระงานเพิ่มขึ้น ต้องจัดการสอนเพิ่มขึ้น แต่ค่าตอบแทนเท่าเดิม
- 2) เรื่องการเทียบโอน (ควรให้มีหน่วยกิตเท่ากันจะได้ไม่มีปัญหาในการเทียบโอน)
- 3) งบประมาณยังไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว ซึ่งต้องหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

2.3.3 การจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนานรูปแบบสะสมหน่วยกิต (ทวิศึกษา) ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษา

- 1) ด้านการบริหารจัดการ
  - ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ ทศนคตที่ติดต่อวิชาชีพให้กับนักเรียนอีกมาก
  - ครูต้องปรับกลยุทธ์และกระบวนการสอน
  - ระบบในการเข้าเรียนต้องปรับปรุง
  - ยังคงมีการสอนภายใต้การขาดแคลนทรัพยากร
- 2) ด้านความต้องการ
  - ทรัพยากรครู
  - งบประมาณสนับสนุน (ยังไม่ได้รับ ทั้งปี 2558 และปี 2559)
  - ขวัญและกำลังใจของครูผู้สอนจะดีมาก หากมีความชัดเจนในค่าตอบแทน ขณะนี้ยังต้องบูรณาการร่วมกันทั้งระบบปกติ (ปวช.) และทวิศึกษา
- 3) ข้อเสนอแนะ
  - เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.6) จบภายใน 5 ภาคเรียน ในภาคเรียนที่ 6 นำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ทั้งนี้ปัจจุบันมีนักศึกษาที่เข้าเรียนตามโครงการดังกล่าวสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 3 รุ่น ภายใต้ปัญหาและขีดจำกัดต่าง ๆ มากมาย ซึ่งต้องหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เป็นระยะ ประกอบกับปัจจุบันมีผู้ประสงค์ต้องการเข้าเรียนตามโครงการดังกล่าวค่อนข้างมาก แต่สถานศึกษาอาชีวศึกษาไม่สามารถรองรับผู้เรียนได้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน

2.3.4 ข้อพิจารณาของคณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางปฏิรูปการอาชีวศึกษา

1. เรื่องความชอบด้วยกฎหมายของการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
  - 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความถนัด ความสนใจ ทั้งในระบบ นอกกระบบ

และตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงมีนโยบายการจัดการเรียนแบบคู่ขนาน เพื่อให้ผู้เรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมได้มีความรู้ในสายวิชาชีพ ตามความถนัดและความสนใจ โดยเรียนควบคู่กันไปทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพ เมื่อครบตามหลักสูตร ผู้เรียนสามารถจบหลักสูตรของการศึกษาทั้งหลักสูตรมัธยมศึกษาและหลักสูตรอาชีวศึกษาไปพร้อมกัน

2) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการภาครัฐร่วมเอกชน เพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

3) สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือที่ นร 1004.3/160 ลงวันที่ 8 เมษายน 2558 เรื่อง การรับรองคุณวุฒิซึ่งสรุปความได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) มีมติรับรองคุณวุฒิและรับทราบการปรับปรุงหลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษาตามประกาศนียบัตรวิชาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 56 หลักสูตร รวมทั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เมื่อ 27 ตุลาคม 2558 ดังนั้นการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาดังกล่าว จึงมีกฎหมายรองรับให้สามารถดำเนินการได้

2. เรื่องคุณภาพและการขยายโอกาสทางการศึกษา

1) การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวคิดใหม่และเป็นการสร้างนวัตกรรม ในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ แต่คาบเวลาในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านอาชีวศึกษา หรือการเพิ่มทักษะวิชาชีพจะมีเวลาค่อนข้างจำกัด นักเรียนในโครงการทวิศึกษาจะเรียนวิชาสามัญ ที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และเรียนวิชาชีพที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษา นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ในช่วงภาคฤดูร้อน 1 เดือน และเรียนภาคฤดูฝนอีก 1 เดือน ซึ่งเป็นช่วงเวลา que เพิ่มจากการเรียนปกติ ในภาคเรียนภาคที่ 1 และภาคเรียนภาคที่ 2 จึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องหาแนวทางในการบริหารจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนภาคปฏิบัติหรือได้ฝึกปฏิบัติงานจริงกับสถานประกอบการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.6) จบภายใน 5 ภาคเรียน ในภาคเรียนที่ 6 นำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ฯลฯ เป็นต้น

2) การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา ผู้เรียนมีคาบเวลาในการศึกษาภาคปฏิบัติ และการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการค่อนข้างน้อยและมีพื้นฐานทักษะไม่เพียงพอในสาขา

อาชีพนั้น ๆ การเข้าสู่ภาคแรงงาน การเข้าทำงานในสถานประกอบการหรือโรงงานอุตสาหกรรมก็จะ เป็นเพียงพนักงานฝ่ายผลิตที่เป็นเพียงผู้ใช้แรงงานในสายการผลิตเท่านั้น จะไม่สามารถนำเอาองค์ ความรู้ที่มีและที่ได้ศึกษาขณะที่เรียนมาต่อยอดและพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถได้

3) การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มโอกาสทาง การศึกษาให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีโอกาสในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่ม ทักษะ และความรู้ความสามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และสามารถต่อยอดองค์ ความรู้ ต่าง ๆ ที่ได้รับไปสู่การประกอบอาชีพได้ตั้งนั้น การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษาจึงเป็น การศึกษาที่เพิ่มโอกาสในการมีงานทำให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าวมากกว่า การมีวุฒิ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพียงอย่างเดียว รวมทั้งยังเป็นการเพิ่มจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ด้านวิชาชีพให้เพิ่มมากขึ้นด้วย

4) การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นมิติใหม่ของการจัดการศึกษา เนื่องจาก ผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนอยู่ในพื้นที่ใกล้บ้าน เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น จากการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนของผู้ปกครอง และสามารถสร้างอาชีพให้กับผู้เรียนได้ในภูมิลำเนาของ ตนเมื่อจบการศึกษา โดยจากข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติพบว่า ในขั้นตอนการฝึกปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการผู้เรียนในโครงการร้อยเอ็ดโมเดลนั้น จะต้องไปฝึกงานในสถานประกอบการที่อยู่ห่างไกล จากสถานศึกษาค่อนข้างมาก การแก้ปัญหาในเรื่องนี้ต้องเริ่มจากการสำรวจสาขาอาชีพในยุทธศาสตร์ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สถานศึกษาตั้งอยู่ว่าสามารถจะสร้างงานสาขาใดบ้าง และจะทำให้เกิด การจ้างงานจำนวนเท่าใด หลังจากนั้นจึงกำหนดแผนการผลิตกำลังคนให้ตอบสนองต่อความต้องการ ดังกล่าว และสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา ควรสอดคล้องกับนโยบายการจัด การศึกษาเชิงพื้นที่ตามแผนปฏิรูปการอาชีวศึกษาของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

5) เมื่อเปรียบเทียบรายละเอียดของแผนการเรียนของหลักสูตรของการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2551 กับแผนการเรียนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 จะพบว่ารายชื่อของรายวิชาสามัญจะคล้ายกัน เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์สังคมศาสตร์ฯลฯ แต่เมื่อศึกษาในรายละเอียดของสาระ (Contents) ของแต่ ละวิชาจะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เนื่องจากสาระของวิชา ดังกล่าวทางด้านอาชีวศึกษา ต้องการวางรากฐานความรู้ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ในเชิงเทคนิค ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ เพื่อนำผู้เรียนเข้าสู่การเรียนรู้ในสาขาวิชาชีพที่ตนถนัด ซึ่งทำให้ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของศาสตร์ต่าง ๆ และมีทักษะในสาขาวิชาชีพที่จะศึกษาได้เป็น อย่างดี ดังนั้น ข้อเรียกร้องที่จะให้ปรับระบบการเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาสามัญทางด้านอาชีวศึกษา ให้เพิ่มขึ้น จาก 22 หน่วยกิตเป็น 41 หน่วยกิต จึงไม่สมเหตุสมผลและไม่เหมาะสมเท่าที่ควร อีก ประการที่สำคัญ คือ ในการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษากำลังอยู่ในระหว่าง

การดำเนินการตามแผนปฏิรูปการอาชีวศึกษาสู่อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการอาชีวศึกษาสู่สากล ดังนั้น การปรับปรุงระบบการเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาสามัญดังกล่าวเพิ่มขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ทางด้านวิชาชีพได้

6) ความสำเร็จของการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา ขึ้นอยู่กับสถานะการมีงานทำของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา และผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพว่าผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพ ตามที่หน่วยงานของรัฐที่เป็นภาคราชการและสถานประกอบการซึ่งเป็นภาคเอกชนต้องการ แต่ปัญหาสำคัญประการแรก คือ ระบบราชการต่าง ๆ เข้ามามีส่วนกำหนดกฎเกณฑ์ระเบียบและมาตรฐานต่าง ๆ เช่น การใช้คุณวุฒิการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง และอัตราเงินเดือนต่าง ๆ โดยมีได้จ่ายค่าตอบแทนตามสมรรถนะแรงงาน ส่งผลให้ทุกคนมุ่งเรียนเพื่อให้ได้คุณวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อโอกาสในการได้รับคัดเลือกบรรจุเข้ารับราชการ ปัญหาประการที่สองคือ มีสถานประกอบการจำนวนน้อยมากที่สามารถกำหนดคุณสมบัติเฉพาะและสมรรถนะแรงงานที่ต้องการ ได้อย่างชัดเจนและมีมาตรฐาน ในขณะที่สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะ และสมรรถนะทางวิชาชีพที่ต้องการในตำแหน่งต่าง ๆ แต่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นสู่สาธารณะว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาไม่สามารถผลิตบุคลากรได้ตรงความต้องการของภาคแรงงานและสถานประกอบการ การแก้ปัญหาทั้งสองประการข้างต้นจึงต้องดำเนินการทั้งสองด้าน กล่าวคือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบด้านการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ควรมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสำนักงาน ก.พ. พิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่อง การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและอัตราเงินเดือนให้เหมาะสมกับสมรรถนะของแรงงาน และให้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สถาบันอุดมศึกษา กระทรวงและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกันพัฒนาสถานประกอบการส่วนใหญ่ให้สามารถกำหนดแผนภูมิการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization Chart) ของสถานประกอบการ มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะและสมรรถนะทางวิชาชีพในตำแหน่งสาขาอาชีพต่าง ๆ ในแผนภูมิการจัดโครงสร้างองค์กรของสถานประกอบการที่มี มาตรฐานและเป็นสากล

7) หลักการสำคัญในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา คือการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลได้เข้าสู่ระบบการอาชีวศึกษาที่เป็นการปูพื้นฐานเพื่อสร้างองค์ความรู้เข้าสู่การประกอบอาชีพในสาขาอาชีพต่าง ๆ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่อีกแนวทางหนึ่ง แต่หากจัดการศึกษาไปแล้วผู้เรียนมีสมรรถนะและมีคุณสมบัติที่จำเป็น ไม่ตรงตามความต้องการของภาคแรงงาน หรือมีรูปแบบการดำเนินการต่าง ๆ ที่ไม่มีความชัดเจน จะทำให้สถานประกอบการภาคแรงงาน และ หน่วยงานต่าง ๆ เกิดความสับสนในการจัดการศึกษา อาจส่งผลกระทบต่อติดตามมากมาย เช่น อาจมีการร้องเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนในกรณีที่ไม่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับเดียวกันและอยู่ใน

สถานศึกษาเดียวกันแต่ไม่ได้สมัครเข้าร่วมโครงการทวิศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาทางด้าน อาชีวศึกษาจึงต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาเป็นหลักที่ต้องการให้ผู้เรียนมี สมรรถนะและมีพื้นฐานทางวิชาชีพตามที่ภาคแรงงานและสถานประกอบการต้องการ รวมทั้งผู้บริหาร สถานศึกษาควรชี้แจงให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีความเข้าใจในผลที่ได้จากการจัดการศึกษารูปแบบ ทวิศึกษาอย่างชัดเจน

8) การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา มีความเหมาะสมในช่วงที่มีการเปลี่ยน ผ่านประเทศและการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งในอนาคตอาจมีการดำเนินการจัดการศึกษาอยู่ เฉพาะในพื้นที่เดิมต่อไปหรือหากจะมีการขยายผลการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษาให้ครอบคลุม พื้นที่ทั้งประเทศนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรพิจารณาดำเนินการอย่างรอบคอบ โดยอาจจัดให้มี โครงการนำร่องในแต่ละพื้นที่ เพื่อประเมินผลโครงการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ แล้วจึงขยายผล ไปในพื้นที่ที่คาดว่าจะประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ยังต้องกำหนดกฎเกณฑ์และตัวชี้วัดในเรื่องความ พร้อมและ ความเหมาะสมของการดำเนินการทั้งในส่วนของสถานศึกษาและสถานประกอบการโดย คำนึงถึงทรัพยากรด้านองค์บุคคล องค์วัตถุและด้านงบประมาณ รวมทั้งความร่วมมือจากประชาชน ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการการศึกษาแนวทางการปฏิรูปการอาชีวศึกษา ได้รับข้อมูลจากผู้บริหาร สถานศึกษาในพื้นที่ที่มีประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงานว่า ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้าง ทศนคติที่ดีต่อวิชาชีพให้กับนักเรียนอีกมาก ครูต้องปรับกลยุทธ์และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ระบบในการเข้าเรียน ต้องปรับปรุงให้มีคุณภาพและเป็นมาตรฐานเพิ่มขึ้น ส่วนการจัดการศึกษาก็ ยังคงมีการจัดการเรียนการสอน ภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ และการขาดแคลนทรัพยากร

9) การอนุมัติคุณวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ คุณวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ให้กับผู้เรียนตามโครงการดังกล่าวจึงเป็น แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนสมัครเข้าร่วมโครงการทวิศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การประเมินมาตรฐาน วิชาชีพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระบบทวิศึกษาและการประกันคุณภาพหลักสูตรเป็นไปตาม มาตรฐานที่ถูกต้องตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ดังนั้น คณะกรรมการภาครัฐร่วมเอกชนเพื่อพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา (กรอ.อศ.) และ กระทรวงศึกษาธิการ จึงควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาสาย สามัญที่เข้าร่วมโครงการ ระบุว่า “ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) หรือ ปวช. (ทวิศึกษา)” ไว้ ในใบประกาศนียบัตรที่มอบให้ผู้เรียน ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อให้สามารถติดตามผลและ ประเมินผลผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การประเมิน มาตรฐานวิชาชีพ และการประกันคุณภาพหลักสูตร ควรมีผู้แทนจากภาคประชาชนและภาคประชา สังคมเข้าร่วมด้วย นอกเหนือจากการประเมินจากหน่วยงาน/สถานประกอบการและองค์กรภายนอก

10) หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาก็เพื่อต้องการผลิตบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ ความชำนาญและสมรรถนะต่าง ๆ ในสาขาวิชาชีพที่เรียนอย่างถ่องแท้ มีทักษะและกระบวนการในการแก้ไขปัญหา เพื่อมุ่งสู่คุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่มีความเป็นสากลมากขึ้น ดังนั้น ผู้เรียนสายอาชีวศึกษาจำเป็นต้องได้รับศึกษาทั้งภาคทฤษฎี การฝึกและปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการต่าง ๆ อย่างเข้มข้นและสามารถเข้าสู่ระบบการจ้างงานได้ภายหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ก็ควรต้องมีแนวทางที่มุ่งไปสู่หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาด้วยเช่นกัน

11) เพื่อสร้างควมมีมาตรฐานและมีองค์ความรู้ในวิชาชีพต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับ จึงควรต้องมีการนำผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในรูปแบบทวิศึกษาเข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน เพื่อวัดระดับความรู้ความสามารถ ความชำนาญในสาขาอาชีพ หรือเข้ารับการฝึกอบรมรูปแบบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระดับทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

12) รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เนื่องจากปัจจุบันภาระค่าใช้จ่ายบางส่วน เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดหายานพาหนะรับ-ส่งนักเรียนจากสถานศึกษาสายสามัญไปยังสถาบันอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาอาชีวศึกษายังเป็นภาระของผู้ปกครองนักเรียน รวมทั้งค่าตอบแทนครูอาชีวศึกษาที่มีภาระงานเพิ่มขึ้นในการสอนนักเรียนจากสถานศึกษาสายสามัญที่เข้าร่วมโครงการ

13) กระทรวงศึกษาธิการควรนำบทเรียนที่ได้รับจากการจัดโครงการศึกษามัธยมผสมอาชีวศึกษาในอดีตเมื่อประมาณ 20 ปีที่แล้ว มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันมิให้เกิดปัญหาในลักษณะเดียวกันอีก

3. เรื่องผลกระทบด้านอื่น ๆ

1) จำนวนผู้เรียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนลดลง จากข้อมูลการนำเสนอของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ได้เคยมาชี้แจงข้อมูลต่อคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2558 ว่า ปริมาณผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากจำนวนผู้เรียน 346,142 คน ในปี พ.ศ. 2555 เหลือจำนวน 287,081 คน ในปีพ.ศ. 2557 สาเหตุที่จำนวนนักเรียนลดลง คาดว่ามาจากจำนวนประชากรเด็กของประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง ค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อให้ถึงระดับอุดมศึกษายังดำรงอยู่และภาพลักษณ์ในทางลบของนักเรียนอาชีวศึกษายังส่งผลทางด้านจิตวิทยา มวลชนต่อผู้ปกครองและผู้เรียน นโยบายส่งเสริมการศึกษารูปแบบทวิศึกษาอาจจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้จำนวนผู้เรียนสายอาชีวศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนลดลง เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการศึกษาของสถานศึกษา

อาชีวศึกษาเอกชนจะสูงกว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาก รวมทั้งผู้ประกอบการมีความรู้สึกปลอดภัยกว่าหากส่งบุตรหลานเข้าเรียนสายอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีโครงการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาครัฐที่เข้าร่วมจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา และเพื่อเป็นการเยียวยาผลกระทบต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาคเอกชน ดังนั้น รัฐบาลควรสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษากับสถานศึกษาสายสามัญในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรัฐบาลเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกิน

2) ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองและการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐ

2.1) ในการดำเนินโครงการร้อยเอ็ดโมเดล พบว่าผู้ประกอบการนักเรียนที่สมัคร เข้าร่วมโครงการทวิศึกษา ได้ร่วมกันระดมทุนมาจัดซื้อรถบรรทุกขนาดกลางสำหรับใช้ในการรับ - ส่ง ผู้เรียน จากสถานศึกษาสายสามัญไปยังสถานศึกษาอาชีวศึกษา เป็นเครื่องชี้วัดว่าผู้ประกอบการนักเรียน เห็นว่าระบบการศึกษารูปแบบทวิศึกษา มีความเหมาะสมและคุ้มค่าที่จะลงทุนและส่งบุตรหลานเข้า เรียน ต่อมาเมื่อมีจำนวนผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น รถบรรทุกขนาดกลางที่ใช้สำหรับการ รับ-ส่งผู้เรียน ก็ไม่เพียงพอกับการใช้งาน และเมื่อผู้เรียนต้องเสียเวลาในการเดินทางไปเรียน ส่งผลให้ เวลาที่ต้องใช้ในการเรียนก็เสียไปด้วย ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น เพื่อเป็นการ แก้ไขปัญหาในส่วนดังกล่าว รัฐบาลจึงควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดหายานพาหนะในการ รับส่ง พร้อมพนักงานขับรถให้สถานศึกษาหรือจัดงบอุดหนุนเพิ่มเติมให้สถานศึกษาใช้เป็นค่าขนส่ง สำหรับโครงการลักษณะนี้ เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองนักเรียน

2.2) ตามปกติงบประมาณค่าใช้จ่ายจัดการเรียนการสอน (เงินอุดหนุนราย หัว) ที่รัฐบาลจัดสรรให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาจะสูงกว่าค่าอุดหนุนรายหัวที่รัฐจัดสรรให้นักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อมีการจัดการเรียนการสอน ผสมกันของสถาบันการศึกษาทั้งสายสามัญและ สายวิชาชีพ รัฐบาลควรเร่งรัดให้กระทรวงศึกษาธิการออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้งบประมาณใน โครงการทวิศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพปฏิบัติได้ อย่างถูกต้อง

3) ความรู้ด้านวิชาสามัญของผู้เรียนตามโครงการทวิศึกษา อาจต่ำกว่าผู้เรียนที่ เรียนในสายสามัญทั่ว ๆ ไป ดังนั้น ผู้เรียนในโครงการทวิศึกษาควรต้องมีการเรียนเสริมเพื่อเพิ่มเติม องค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้พร้อมก่อนเข้ารับการสอบ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน

ทักษะทางวิชาชีพ หมายถึง ทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ติดตามความ ก้าวหน้าในศาสตร์ รู้วิธีแก้ปัญหา และต่อยอดองค์ความรู้ได้ ซึ่งเป็นการฝึกปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพที่

เป็นพื้นฐานและสอดคล้องกับสมรรถนะสาขาวิชาชีพ ที่สถานประกอบการต้องการ สอดคล้องกับการ จัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีด ความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลกจึงได้มีแผนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ (พ.ศ. 2558 - 2564) มีแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายของชาติ (พ.ศ. 2557) ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน และจากแนวโน้มการ ปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับ “ทักษะ” (Skill) หรือความชำนาญใน การปฏิบัติมากกว่าเนื้อหา ตามตำรา (Content) ซึ่งองค์การยูเนสโกได้แนะนำว่า ผู้เรียนควรมี ทักษะที่ครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน คือ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ทักษะเพื่อการทำงาน คือทักษะพื้นฐานในการทำงานของทุกอาชีพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร และ ทักษะเฉพาะอาชีพ คือ ทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่สนใจ

ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558 ได้กำหนด ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท นอกจากนี้ยังได้ตระหนักถึงความสำคัญ และเตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพให้ผู้เรียนทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นภาพงานอาชีพ ต่างๆ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สำรวจความสนใจ ความถนัด และมองเห็นเส้นทางชีวิตใน อนาคต เพื่อวางแผนในการศึกษาต่อ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพ และได้ร่วมมือกับ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเตรียมคนให้มีทักษะและศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานด้านทักษะฝีมือ ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน (ขยัน อดทน กระตือรือร้น ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ) ให้สามารถก้าวสู่โลกแห่งการทำงานหรือศึกษาต่ออย่างมี คุณภาพ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ พ.ศ. 2556 เพื่อกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพและเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จ การศึกษา โดยคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพ ครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะ ทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะ การปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสู่บริบทใหม่ สามารถให้คำแนะนำ แก้ปัญหาเฉพาะด้านและ

รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีส่วนร่วมในคณะทำงานหรือมีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

วิจารณ์ พานิช (2555: 19-20) กล่าวว่า ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ คือ 3R x 7C 3R ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้) และ (A)Rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่าง วัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, information & media literacy (ทักษะด้าน การสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร) Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

จิรวุฒน์ โคตรสมบัติ (2556) กล่าวถึงสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 3) ความสามารถในการคิด 4) ความสามารถในการแก้ปัญหา และ 5) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

2.4.1 กระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ (Active Learning)

สถาพร พงษ์พิบูล (2555, 1-13) กล่าวว่า ในอดีตการจัดการศึกษาเราใช้หลักสูตรประเภทที่เน้นเนื้อหาเป็นฐาน (Content Based Curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชาเป็นหลัก ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นในลักษณะการเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้จากครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียนเป็นหลัก การเรียนรู้ของผู้เรียนจึงเน้นการฟังบรรยายจากครู (Passive Learning) หรือบางคนอาจเรียกว่าการเรียนรู้แบบผู้รับ หรือแบบซึมซับจากสิ่งที่ครูสอนอธิบายนั่นเอง จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2544 จึงมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ จากที่เน้นเนื้อหาเป็นหลักสูตรที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น ที่เรียกว่าหลักสูตรที่ยึดมาตรฐานการเรียนรู้ (Standard Based Curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เน้นมาตรฐานหรือผลที่เกิดจากการเรียนรู้ที่สามารถวัดได้ ด้วยตัวชี้วัดที่กำหนด การจัดการเรียนรู้จึงมีลักษณะที่เน้นทักษะกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะหรืออำนวยความสะดวก และกำหนดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสื่อนวัตกรรมต่าง ๆ ผู้เรียนใช้การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและสื่อ นวัตกรรม ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ (Active Learning) หรือการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น และปัจจุบันหลักสูตร พ.ศ. 2551 ก็ยังคงเป็นหลักสูตรที่เน้นมาตรฐานเช่นเดียวกัน ซึ่งนับว่าเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัยเป็นสากล สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ทัดเทียมกับนานาประเทศ

จากรายงานการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ๆ มาพบว่า ครูไทยส่วนใหญ่ยังจัดการเรียนรู้ในลักษณะเน้นเนื้อหาความจำ (Passive Learning) มากกว่าการเรียนรู้ที่ผู้เรียนลงมือกระทำด้วยตนเอง (Active Learning) ด้วยเหตุนี้เอง จึงน่าจะเป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งส่งผลให้การศึกษาไทย ไม่ประสบความสำเร็จด้านคุณภาพของผู้เรียนตามที่หลักสูตรต้องการ ซึ่งถ้าผู้ใช้หลักสูตรไม่เข้าใจหรือไม่สามารถจัดการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด กล่าวคือ หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือที่เรียกกันติดปากว่าหลักสูตรใหม่ กิจกรรมการเรียนรู้ควรจะต้องเป็นแบบ Active Learning แต่กลับใช้วิธีการสอนแบบ Passive Learning จะยิ่งทำให้ผู้เรียนขาดคุณภาพมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากเนื้อหาที่ออกแบบโดยหลักสูตรใหม่นั้น จะมีเพียงเฉพาะหัวข้อเรื่องหลัก ๆ ในลักษณะขององค์ความรู้แบบสรุปเท่านั้นเองดังนั้น แนวทางปฏิรูปที่สำคัญจึงต้องหาวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนปรับวิธีการเรียน และครูปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร มิฉะนั้นแล้วการสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการคงเกิดขึ้นได้ยาก

Active Learning คือ กระบวนการเรียนรู้ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังหรืออ่าน เพียงอย่างเดียว กล่าวคือ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ การวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งเป็นการสะท้อนความคิดของตนเองให้ปรากฏออกมาได้ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receive) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-creators) (มนตรี ศิริจันทร์ชื่น, 2554) และ Active Learning คือ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องหาความหมายและทำความเข้าใจด้วยตนเอง หรือร่วมกันกับเพื่อน เช่น ร่วมสืบค้นหาคำตอบ และสรุปความคิดรวบยอดร่วมกัน หรืออีกนัยหนึ่งคือ การเปลี่ยนผู้เรียนจากการเป็นผู้นั่งฟังอย่างเดียว (Passive) มาเป็นผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนด (ศักดา ไชกิจภิญโญ, 2548)

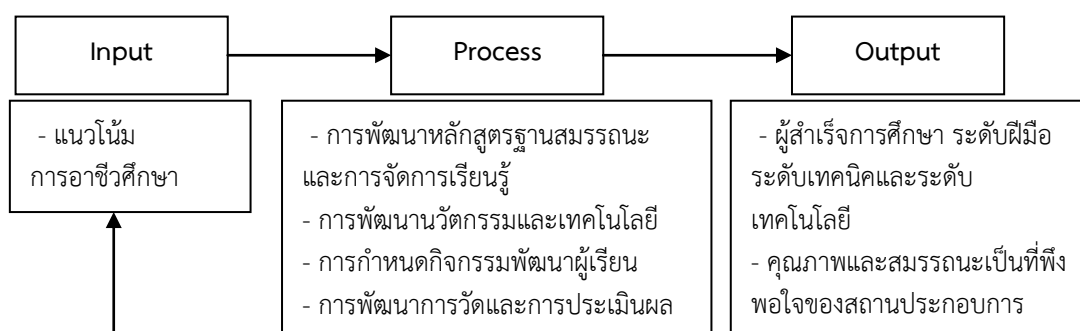
ดังนั้น Active Learning จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นโดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2553) ได้สรุปลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ดังนี้

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
  2. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
  3. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
  4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
  5. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
  6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พุด ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
  7. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
  8. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด
  9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
  10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน
- กล่าวโดยสรุป กระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ (Active Learning) เป็นการพัฒนาทักษะผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการที่เปลี่ยนจากการเน้นเนื้อหาความจำ (Passive Learning) มาเป็นการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Active Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา(Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นโดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบทวิศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2.4.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา

อนันท์ งามสะอาด (2553) ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาไว้ว่า หากพิจารณาถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา ในเชิงระบบสามารถแสดง ดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 แสดงรูปแบบเชิงระบบในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน
(ที่มา : อนันท์ งามสะอาด, 2553)

จากรูปที่ 2 แสดงรูปแบบเชิงระบบในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ปัจจัย (Input) ได้แก่ แนวโน้มการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย การปฏิรูปการศึกษา ทศวรรษที่สอง (2552 – 2561) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 และภารกิจของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

2. กระบวนการ (Process) ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี การกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาการวัดและการประเมินผล

3. ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ระดับเทคโนโลยี มีคุณภาพและสมรรถนะเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการ และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการกำลังคน

จากรูปแบบเชิงระบบในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน สามารถอธิบายได้ ดังนี้

แนวโน้มการอาชีวศึกษา

1. การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (2552 – 2561) ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงคุณภาพ ค่านิยม และมาตรฐานการอาชีวศึกษา เนื่องจากการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ไปทำงานในสถานประกอบการ และประกอบอาชีพอิสระ

2. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้โดยรูปแบบ ดังต่อไปนี้

2.1 การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาการวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2.2 การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนด จุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ การศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

2.3 การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่าง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่อง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลโดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งใน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือ หน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน สามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือ สถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

3. ภารกิจของสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีภารกิจในการผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือ ระดับ ช่างเทคนิค และระดับเทคโนโลยี โดยเน้นให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multi Skill) เปลี่ยนแปลงไปสู่ สังคมฐานความรู้ (Social Knowledge Based) เพื่อการพัฒนาประเทศ ตระหนักในความสำคัญของ การสร้างคุณภาพ โอกาส ความร่วมมือ และขับเคลื่อนให้การอาชีวศึกษามีความพร้อมรองรับการเปิด เสรีทางการศึกษา พ.ศ.2558 มุ่งเน้นการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาทั้งปริมาณ และคุณภาพ มีสมรรถนะ ทักษะฝีมือ เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ทั้งในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ เน้นการศึกษาในระบบ นอกระบบ การศึกษา ระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พัฒนา หลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ ตอบสนองความต้องการกำลังคนในประเภทวิชา อุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาประมง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประเภทวิชา อุตสาหกรรมสิ่งทอและประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีรูปแบบเชิงระบบใน การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน

การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรการอาชีวศึกษาในปัจจุบัน ประกอบด้วย

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546
3. หลักสูตรระยะสั้น พุทธศักราช 2551

เมื่อพิจารณาแนวโน้มสภาพตลาดแรงงานในปัจจุบัน จำนวนแรงงานอาชีวศึกษามีความ ขาดแคลน และไม่ตรงสาขา ในแต่ละอุตสาหกรรม ในภาพรวมทั้งประเทศควรพิจารณา ดังนี้

เนื่องจากหลักสูตร ไม่สอดคล้องสภาพความต้องการแรงงานตามสาขาวิชา สถานศึกษา อาชีวศึกษาควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สังคม และสถานประกอบการ โดยจัดทำความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาหลักสูตรฐาน สมรรถนะของแต่ละอาชีพ โดยเชิญตัวแทนผู้เชี่ยวชาญในอาชีพแต่ละกลุ่มอาชีพและครูผู้สอนที่มีความ เชี่ยวชาญสาขาอาชีพมาร่วมดำเนินการ ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการสอดคล้องกับงาน อาชีพที่มีอยู่จริงในปัจจุบัน สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้ง่าย สอดคล้องกับการประกัน คุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี

นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ เทคโนโลยีการบริหารจัดการการอาชีวศึกษา ควรพิจารณา ดังนี้

1. ใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พ.ศ. 2553-2556)
2. สนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาทั้งการเรียนการสอน การฝึกอบรมและการบริหารจัดการ อาทิ การจัดหาและพัฒนาระบบ Virtual Classroom การจัดการระบบ Learning System Management : LMS โดยการจัดการเรียนการสอน Cyber Community ผ่านเครือข่ายระบบ อินเทอร์เน็ต จัดการเรียนการสอน e-Learning การเรียนการสอนบนเว็บ (WBI) การฝึกอบรมบน เว็บ (WBT) การส่งเสริมการเรียนการสอนบนโทรศัพท์ เคลื่อนที่ การจัดตั้งห้องปฏิบัติการ Cyber ปลายทางในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้เครือข่าย จัดหาและพัฒนา สื่อ ICT เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ให้ครอบคลุมสาขาวิชาชีพหลัก และหลักสูตรแกนวิชาชีพ รวมทั้งวิชาเลือก จัดหาและพัฒนาเพื่อ เผยแพร่ความรู้ e-Book, e-Library, Self Access Learning, Internet Mobile, e-Office, VDO Conference และ Social Media
3. พัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาเพื่อการแข่งขันของประเทศ จัดหาและพัฒนา เครื่องมือ อุปกรณ์ และชุดฝึกทันสมัยในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ จัดหาและพัฒนาห้องเรียนจำลองและห้องปฏิบัติการทันสมัย จัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะสนับสนุนการ จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการส่งเสริม การพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่น พัฒนา สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง เพื่อสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พัฒนา ระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาแบบมีส่วนร่วม และเน้นหลักการบูรณาการ
4. พัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยีวิชาชีพเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาขีดความสามารถ ด้านการวิจัยและพัฒนา การสร้างสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมและสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมความเป็นเลิศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม และองค์ความรู้ นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาวิชาชีพ และประเทศชาติ

การกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Smart & Smile) มีสมรรถนะตรงกับความต้องการของสถานประกอบการและสังคม ควรพิจารณา ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้เรียนอาชีวศึกษา

1.1 Smart ได้แก่

1.1.1 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

1.1.2 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ได้แก่ มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ มีความสนใจด้านวัฒนธรรมไทยหรือศิลปะ และวรรณกรรม มีความสามารถในการเล่นกีฬา มีความรู้พื้นฐานภาษาต่างประเทศ มีความรู้ ทักษะ ด้านกระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่ม

1.1.3 มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการ

1.2 Smile ได้แก่

1.2.1 เป็นผู้มีความประพฤติ จริยธรรม สามารถดำรงตนอยู่ในทุกสังคมที่ดีได้

1.2.2 มีเอกลักษณ์ความเป็นคนไทย

1.2.3 มีค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคม ได้แก่ รับผิดชอบ มีวินัย มีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์ มีจิตสาธารณะ นิยมประชาธิปไตย การทำงานเป็นทีม จงรักภักดีต่อองค์กร

1.2.4 ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา ควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้ กิจกรรมนอกหลักสูตร (Extra Curricular Activities) กิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co - Curricular Activities) กิจกรรมกึ่งหลักสูตร (Semi Curricular Activities) กิจกรรมพิเศษ (Extra Activities) กิจกรรมสถานศึกษา (School Activities) กิจกรรมกลุ่ม (Group Activities) กิจกรรมริเริ่ม (Initiate Activities) กิจกรรมครูและนักเรียน (Teacher - Student Activities) กิจกรรมชีวิตในสถานศึกษา (School - Life Activities) กิจกรรมพัฒนา (Developmental Activities) กิจกรรมสถานศึกษาเชิงสร้างสรรค์ (Creative School Activities) กิจกรรมไม่เป็นทางการ (Informal Activities)

3. แนวทางดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาควรพิจารณา ดังนี้

3.1 กิจกรรมพัฒนามาตรฐานการอาชีวศึกษาและการเรียนรู้ด้านวิชาชีพตลอดชีวิต พัฒนามาตรฐานอาชีพ พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะทาง หลักสูตรวิชาชีพทั้งในและนอกระบบให้มีความหลากหลาย เชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพและการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาบ่มเพาะให้ผู้เรียนเฝ้าหาความรู้ มีค่านิยมให้มุ่งสู่การเรียนรู้อาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น เสริมสร้าง

ให้มีสมรรถนะ ด้านการสื่อสาร ภาษา IT การคิดวิเคราะห์ ทักษะอาชีพ รองรับการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของประเทศ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ (Public Mind) และวุฒิภาวะทางอารมณ์

3.2 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ สร้างระบบการเรียนรู้ อาชีวศึกษาส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้วิชาชีพตลอดชีวิต วัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการมีงานทำ การสร้างผู้ประกอบการใหม่ให้สอดคล้องกับภูมิสังคมอาชีพ

3.3 กิจกรรมสร้างเครือข่ายชุมชนความรู้ด้านวิชาชีพ พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาชีพในชุมชน ร่วมกับ สถานประกอบการ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บ้าน สถาบันศาสนา สถาบันทางการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

การพัฒนาการวัดและประเมินผล

แนวทางการวัดและประเมินผลผู้เรียนอาชีวศึกษา ควรพิจารณา ดังนี้

ควรใช้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยประเมินตามสมรรถนะงาน สมรรถนะรายวิชา และสมรรถนะผู้เรียน ที่กำหนดในหลักสูตรฐานสมรรถนะ และใช้ข้อสอบ V- net (Vocational National Education Test) ซึ่งเป็นการทดสอบวัดความรู้มาตรฐานทางวิชาการ และวิชาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง พ.ศ. 2546 โดยใช้คุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification) เป็นฐานเปรียบเทียบในการวัดและประเมิน

ความคาดหวัง (Expectations)

กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยการสร้างคุณภาพ โอกาส และความร่วมมือ จะส่งผลให้เกิด ผลผลิต (Output) ได้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ระดับเทคโนโลยี มีคุณภาพและสมรรถนะเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการ และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการกำลังคนเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดสังคมแห่งปัญญา (Wisdom Society) สร้างความมั่นคงมั่งคั่งในสังคมอุดมปัญญาสนับสนุนสถานศึกษาให้ผลิตกำลังคน ที่เพียงพอเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของชุมชนจากการพัฒนาอาชีพตามภูมิสังคมอาชีพ เพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ

โดยสรุป กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา ตามแนวคิดของ อนันท์ งามสะอาด ซึ่งนำเสนอไว้ในรูปแบบเชิงระบบในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ประกอบด้วย 1) ปัจจัย (Input) ได้แก่ แนวโน้มการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย การปฏิรูปการศึกษา ทศวรรษที่สอง (2552 – 2561) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 และภารกิจของสถานศึกษาอาชีวศึกษา 2) กระบวนการ (Process) ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี การกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาการวัดและการประเมินผล 3) ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ระดับฝีมือ ระดับ

เทคนิค ระดับเทคโนโลยี มีคุณภาพและสมรรถนะเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการ และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการกำลังคน และความคาดหวัง (Expectations) ที่จะเกิดขึ้นคือ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ระดับเทคโนโลยี มีคุณภาพและสมรรถนะเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการ และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการกำลังคน

ด้านทักษะวิชาชีพผู้เรียนในการวิจัยครั้งนี้ จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของ Lappan and Schram (1989: 18-19); Sternberg (1999: 43); เทียมจันทร์ พานิชผลินไชย (2559); ธนูชาติชนานนท์ (2552); อนันท์ งามสะอาด (2553); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 4); สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553: 6); พร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2554: 10); วิจารณ์ พานิช (2555: 19-20); อินดา แต่งอ่อน (2553); สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2555); จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2556); สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2558); อุดมสิน คันธภูมิ (2558) สามารถสรุปได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะกระบวนการทำงาน 2) ทักษะการใช้เหตุผล 3) ทักษะการสื่อสาร และ 4) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.4.3 ทักษะกระบวนการทำงาน

ทักษะกระบวนการทำงาน คือ การลงมือทำงานด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นในการฝึกวิธีทำงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคล และการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งสามารถทำงานได้บรรลุตามเป้าหมาย โดยกระบวนการทำงาน มีขั้นตอนตั้งแต่ การวิเคราะห์งาน การวางแผนการทำงาน การปฏิบัติงาน และการประเมินผลการทำงาน (ไพรัตน์ แสสนโสม, 2555) สอดคล้องกับ ชลอ บุญก่อและคณะ (2550 : 8 -14) กล่าวถึงรายละเอียดของทักษะกระบวนการทำงานไว้ดังนี้

1) การวิเคราะห์งาน คือ การแจกแจงงานที่จะทำว่าเป็นงานประเภทใด หรือลักษณะใด ต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อะไรบ้าง มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร กล่าวคือ ฝึกให้ผู้เรียนมองงานโดยภาพรวมออกมาว่า จะต้องทำอย่างไร

2) การวางแผนในการทำงาน คือ การวางแผนว่าจะใช้วัสดุอุปกรณ์อะไรในการทำงานครั้งนี้ ต้องใช้เงินในการลงทุนมากน้อยอย่างไร กำลังงานในการทำงานอย่างไร จะทำคนเดียวหรือต้องทำหลายคน ถ้าทำหลายคนจะแบ่งหน้าที่กันอย่างไร ตลอดจนกำหนดวิธีการทำงานให้เป็นขั้นตอน

3) การปฏิบัติงาน คือ การให้ผู้เรียนได้ทำงานตามลำดับขั้นตอนที่วางแผนไว้ ฝึกให้มีลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน โดยเริ่มจากการนำหลัก 5 ส. มาใช้ในกระบวนการทำงาน การใช้คุณธรรม จริยธรรม การสร้างสัมพันธภาพในการทำงาน เช่น พุดจาสุภาพ เหมาะสม มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชยัน อดทนซื่อสัตย์ ฯลฯ และสามารถตรวจสอบการทำงานของตนเป็นระยะ

4) การประเมินผลการทำงาน คือการประเมินผลทั้งการวางแผนก่อนการทำงาน ขณะปฏิบัติงาน และเมื่องานสำเร็จแล้ว โดยขั้นตอนในการวางแผนก่อนการทำงาน ให้ประเมินว่าได้

วางแผนไว้รอบคอบรัดกุมหรือไม่ จะต้องเตรียมอะไรบ้าง ตรวจสอบดูแผน ที่วางไว้ว่าเป็นไปได้หรือไม่ ขณะปฏิบัติให้ประเมินว่าวิธีการทำงานเป็นอย่างไรบ้าง มีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร และเมื่องานสำเร็จให้ประเมินว่าผลงานที่ออกมาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ มีข้อดีข้อเสียอย่างไร เพื่อจะได้แก้ไขและปรับปรุงผลงานของตนให้ดีขึ้น

ทักษะกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 163) อธิบายว่า ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น หมายถึง ทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานอย่างมีกระบวนการทำงานและฝึกในการทำงานกลุ่ม ดังนี้

1) รู้จักบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม เป็นการให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกัน รู้จักบทบาทหน้าที่ที่ตนเอง ต้องรับผิดชอบ ฝึกความเป็นผู้นำ ผู้ตาม โดยหมุนเวียนสับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่กันไป ตามความเหมาะสม

2) มีทักษะในการฟัง การพูด การแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายในกลุ่ม

3) มีคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกัน ในสังคม ได้อย่างมีความสุข ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง คุณธรรมสำคัญที่ควรฝึกได้แก่ ความรับผิดชอบ ในการทำงาน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สมาชิกในกลุ่ม การไม่เอาเปรียบผู้อื่น ฯลฯ

4) สรุปผลโดยการจัดทำรายงาน เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสรุปผลและฝึกให้เขียนรายงาน จากการปฏิบัติ เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียนหรือส่งครูผู้สอน

5) นำเสนอรายงาน เป็นการนำผลการปฏิบัติงานกลุ่มรายงานหน้าชั้นเรียนหรือจัด นิทรรศการ เป็นต้น

ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม กระบวนการทำงานกลุ่ม มีขั้นตอนดังนี้

1) การเลือกหัวหน้ากลุ่ม โดยการลงคะแนนเสียงด้วยเหตุผลและการหมุนเวียนผลัด เปลี่ยนกันในการทำงานในแต่ละครั้ง

2) การกำหนดเป้าหมายให้ตกลงกันว่าเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงาน คืออะไร อยู่ที่ใด

3) การวางแผนการทำงาน มีการร่วมกันวางแผนว่าจะทำอะไรบ้าง ทำอะไรก่อนหลังจะ ทำงานกันอย่างไร

4) แบ่งงานกันทำตามความสามารถและความถนัดของแต่ละคน

5) ลงมือปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ และขั้นตอนการปฏิบัติงานตามที่วางแผนไว้

6) ประเมินผลและปรับปรุงการทำงาน งานที่ทำมีผลงานอะไร มีข้อดี ข้อเสียอย่างไร มี ขั้นตอนการทำงานอย่างไร จะปรับปรุงการทำงานอย่างไร

สรุปทักษะกระบวนการทำงาน เป็นการลงมือทำงาน โดยมุ่งเน้นในการฝึกวิธีทำงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคล และการทำงานเป็นกลุ่ม มีขั้นตอนการทำงาน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์งาน คือ การที่ผู้เรียนสามารถแจกแจงที่จะทำว่าเป็นงานประเภทใด หรือลักษณะใด ต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อะไรบ้าง มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร กล่าวคือ ฝึกให้ผู้เรียนมองงานโดยภาพรวม ออกมาว่าจะต้องทำอะไร 2) การวางแผนในการทำงาน คือ การให้ผู้เรียนสามารถวางแผนว่าจะใช้กำลังงานในการทำงานอย่างไร จะทำคนเดียวหรือต้องทำหลายคน ถ้าทำหลายคนจะแบ่งหน้าที่กันอย่างไร ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์อะไรในการทำงานครั้งนี้ ต้องใช้เงินในการลงทุนมากน้อยอย่างไร ตลอดจนกำหนดวิธีการทำงานให้เป็นขั้นตอนจนงานสำเร็จ 3) การปฏิบัติงาน คือ การให้ผู้เรียนได้ทำงานตามลำดับขั้นตอนที่วางแผนไว้ ฝึกให้มีลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน เช่น พุดจาสุภาพ เหมาะสม มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชยัน อดทนซื่อสัตย์ ฯลฯ และสามารถตรวจสอบการทำงานของตนเป็นระยะ ๆ 4) การประเมินผลการทำงาน คือการให้ผู้เรียนได้ประเมินผลทั้งการวางแผนก่อนการทำงาน ขณะปฏิบัติงานและเมื่องานสำเร็จแล้ว โดยขั้นตอนในการวางแผนก่อนการทำงาน ให้ประเมินว่าได้วางแผนไว้รอบคอบรัดกุมหรือไม่จะต้องเตรียมอะไรบ้าง ตรวจสอบดูแผน ที่วางไว้ว่าเป็นไปได้หรือไม่ ขณะปฏิบัติ ให้ประเมินว่าวิธีการทำงานเป็นอย่างไรบ้างมีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร และเมื่องานสำเร็จ ให้ประเมินว่าผลงานที่ออกมาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่มีข้อดีข้อเสียอย่างไร เพื่อจะได้แก้ไขและปรับปรุงผลงานของตนให้ดีขึ้น

2.4.4 ทักษะการใช้เหตุผล

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ การให้นักเรียนประสบความสำเร็จทั้งในด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น ทักษะชีวิตที่เกี่ยวข้องกับทักษะวิชาชีพและทักษะการใช้เหตุผลจึงถือว่ามี ความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ซึ่งประกอบไปด้วย การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การคิดสร้างสรรค์ การรับรู้ในตนเองเห็นใจผู้อื่น การจัดการกับอารมณ์ การจัดการกับความเครียด การสร้างสัมพันธภาพ (อัมพร ม้าคอง, 2554: 8) ซึ่งทักษะต่าง ๆ นั้นมีความเกี่ยวข้องกับทักษะคณิตศาสตร์ ในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนก้าวทันการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 วิชาคณิตศาสตร์จึงเป็นวิชาที่สำคัญมากต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งคณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ คณิตศาสตร์จึงมีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

หนึ่งในทักษะที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์และมีส่วนทำให้นักเรียนก้าวทันในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และการดำรงชีวิต (Baroody, อ้างถึงใน อัมพร ม้าคนอง, 2554: 48) คือ การให้เหตุผล เนื่องจากมนุษย์ต้องใช้เหตุผลทั้งกับคนอื่นและต้องการได้รับเหตุผลจากคนอื่นเช่นกัน โดยเฉพาะการเรียนรู้คณิตศาสตร์อย่างเป็นเหตุเป็นผลจะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ สามารถจดจำได้ดีและนานกว่าเดิม ทั้งนี้การให้เหตุผลเป็นการแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างหลักการ การหาความสัมพันธ์ของแนวคิด และการสรุปที่สมเหตุสมผลตามแนวคิดนั้น ๆ ซึ่งการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์นั้นเป็นกระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์ที่ต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์ และ/หรือความคิดสร้างสรรค์ในการรวบรวมข้อเท็จจริง/ข้อความ/แนวคิด/สถานการณ์ทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ แจกแจงความสัมพันธ์หรือการเชื่อมโยง เพื่อทำให้เกิดข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ใหม่ และเป็นเรื่องที่อยู่ในชีวิตของมนุษย์ทุกคนเป็นเรื่องใกล้ตัวและ สามารถนำไปแก้ปัญหาในการทำงานหรือในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นการพัฒนาทักษะการให้เหตุผลจึงเน้นไปที่ การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล ในการฝึกทักษะการให้เหตุผล ต้องใช้การฝึกจากประสบการณ์ที่หลากหลาย และต่อเนื่องจากบรรยากาศในห้องเรียนที่สนับสนุนให้มีการอธิบายแลกเปลี่ยน ความคิด ชี้แจงเหตุผล และแก้ปัญหาร่วมกัน (Lappan and Schram, 1989: 18 – 19) โดยครูต้องจัดบรรยากาศที่แสดงให้นักเรียนเห็นว่าการให้เหตุผลเป็นสิ่งสำคัญกว่าการได้เพียงคำตอบที่ถูกต้อง Sternberg (1999: 43) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของผู้เรียน โดยผู้สอนควรคำนึงถึงกระบวนการทางปัญญาทั้ง 5 ชั้น คือ การระบุสภาพปัญหา การสร้างกลวิธีเพื่อแก้ปัญหา การสร้างมโนภาพของปัญหา การจัดการทรัพยากรเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา และการกำกับและประเมินวิธีแก้ปัญหา ดังนั้น ในการพัฒนาทักษะในการคิดและการให้เหตุผลสามารถพัฒนาได้โดยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมในการสืบค้น คาดการณ์ ค้นหา วิธีการพิสูจน์ สังเกตแบบรูปภายใต้บรรยากาศการเรียนที่สนับสนุนให้นักเรียนอธิบายและชี้แจงเหตุผลและแก้ปัญหาร่วมกัน นอกจากนี้ทักษะการคิดยังเป็นทักษะที่มีความสำคัญสำหรับทุกคนในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งคนไทยโดยรวมยังขาดทักษะการคิด ทำให้ความสามารถในการแข่งขันในเรื่องต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำไม่ว่าจะเทียบระหว่างคนในภูมิภาคเอเชียด้วยกันหรืออารยประเทศอื่น ๆ (ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์และอุษาคชูชาติ, 2554: 18) ซึ่งการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นเป็นการคิดอย่างไตร่ตรองและมีเหตุผล ซึ่งให้ความสำคัญในการตัดสินใจว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ (Ennis, 1993: 45) เนื่องจากเป็นทักษะที่สำคัญที่ช่วยให้เกิดผลสำเร็จในการเรียนรู้ รวมทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตใน โลกปัจจุบันอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์อีกด้วย และนอกจากนี้การคิดอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลต่าง ๆ หาเหตุผลที่ถูกต้อง สืบค้นหาความจริงได้ และตอบคำถามด้วยเหตุผล ไม่ใช่ด้วยความรู้สึกส่วนตัว นั่นคือสามารถตอบคำถามหรือวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีหลักการ สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของการใช้เหตุผล ซึ่งครูจะมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ให้

นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตั้งคำถามที่หลากหลาย และจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนให้ใช้ทักษะพื้นฐานสำหรับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เช่น การคิดวิเคราะห์ การค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง การจัดระเบียบข้อมูล การตีความ และการสังเกต เป็นต้น และนอกจากนี้ ยังต้องจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเชื่อมโยงเรื่องราวและแนวคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับชีวิตจริง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดถึงความคิดและลงมือกระทำตามความคิดของตนเอง จากความสำคัญและแนวทางการพัฒนาความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่จะเน้นให้นักเรียนได้สืบค้น สังเกตด้วยตนเอง โดยได้รับการสนับสนุนให้อธิบาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีการให้เหตุผลประกอบอย่างถูกต้อง

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556 : 50-61) ได้รวบรวมและกล่าวไว้ว่า ความสามารถหรือทักษะด้านเหตุผล (Reasoning Abilities) หมายถึงความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ และด้านการดำเนินชีวิตโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าแก้ปัญหา หรือตัดสินใจอย่างมีหลักการและเหตุผล บนพื้นฐานของข้อมูล สถานการณ์ หรือสารสนเทศที่เพียงพอโดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

นอกจากนี้ วิชัย เสวกงาม (2557 : 207-223) ได้กล่าวไว้ว่า การให้เหตุผลเป็นความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลและการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ที่เป็นอิสระจากความรู้เดิมที่ได้มา การให้เหตุผลเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาองค์ความรู้ในขณะที่ความสามารถในการให้เหตุผลนี้จะทำหน้าที่เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมต่อให้เด็กเกิดความสามารถในด้านอื่น ๆ ความสามารถในการให้เหตุผลในวัยเด็กสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียน มหาวิทยาลัยและผลการปฏิบัติงานในการประกอบอาชีพ

ได้ นอกจากนี้ปัญหาในการตัดสินใจมีความสำคัญมากขึ้นในช่วงวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นมีการพัฒนา และความเป็นอิสระมากขึ้นอีกทั้งยังต้องเผชิญกับทางเลือกมากขึ้น ซึ่งทางเลือกต่าง ๆ อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและผู้อื่น บางส่วนของทางเลือกเหล่านี้อาจรวมถึง การค้นหาอาชีพ การมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่หรือเสพยาเสพติดอื่น ๆ ดังนั้นความสามารถในการให้เหตุผล นอกจากจะเป็นพื้นฐานและเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการพัฒนาระดับสติปัญญาและทักษะการคิดขั้นสูงแล้ว ยังมีส่วนช่วยในการตัดสินใจเพื่อการประกอบอาชีพและการลดพฤติกรรมเสี่ยงในอนาคตอีกด้วย การสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการให้เหตุผล และสามารถใช้ชีวิตอย่างประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 นั้น ครูต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถสอนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การสอนความรู้ในเนื้อหาผนวกกับการใช้สถานการณ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนวินิจฉัยและแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม และสามารถตั้งทรัพยากรมาใช้ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนเรียนรู้และเข้าใจกฎและหลักการของอาชีพที่ผู้เรียนจะประกอบในอนาคตได้อีกด้วย

สรุปทักษะการใช้เหตุผล เป็นความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลและการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ที่เป็นอิสระจากความรู้เดิมที่ได้มา การให้เหตุผลเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาองค์ความรู้ในขณะที่ความสามารถในการให้เหตุผลนี้จะทำหน้าที่เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมต่อให้เด็กเกิดความสามารถในด้านอื่น ๆ ตามมา ซึ่งจากการสังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การระบุสภาพปัญหาและข้อตกลงเบื้องต้น การตีความเพื่อลงข้อสรุป การสร้างกลวิธีเพื่อแก้ปัญหา การจัดการทรัพยากรเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา และการกำกับและประเมินเพื่อหาข้อโต้แย้ง

2.4.5 ทักษะการสื่อสาร

การสื่อสาร คือ ทักษะที่มีความจำเป็นทั้งต่อการทำงานและการใช้ชีวิตมาก เพราะเมื่อคุณต้องการจะมีปฏิสัมพันธ์กับใคร คุณก็ต้องใช้ทักษะในการสื่อสารเป็นตัวช่วยในการบอกความรู้สึกนึกคิดออกไป ซึ่งไม่ได้หมายถึงแค่การเปล่งเสียงพูดออกไปเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการรู้จักสบตากับคู่สนทนา, การออกเสียง, วิธีการเลือกใช้คำพูด และการนำความรู้ทั่วไปมาใช้ในการสื่อสารด้วย เพราะคนส่วนใหญ่มักจดจำผู้พูดที่ดี มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวได้ ฉะนั้นแนะนำให้ลองอ่านหนังสือเยอะ ๆ เพื่อเพิ่มความรู้ให้กับตัวเอง และฝึกพูดกับคนทั่วไป จะช่วยพัฒนาทักษะเรื่องการสื่อสารให้ดีขึ้นได้ ซึ่งการสื่อสารเป็นความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทางเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนอย่างเหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ โดยสามารถที่จะแสดงความคิดเห็น ความปรารถนา ความต้องการ การขอร้อง การเตือน และการขอความช่วยเหลือ การสื่อสารนั้นสามารถทำได้หลายช่องทาง เช่น การพูดคุยกันต่อหน้า การพูดคุยกันทางโทรศัพท์ การพูดคุยกันทางอินเทอร์เน็ต การส่งจดหมายติดต่อกัน การส่งอีเมล การส่งข้อความทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ การมี

ทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้คนในครอบครัวมีความเข้าใจกัน เป็นการช่วยป้องกันและลดความขัดแย้งในครอบครัวลงได้ หรือแม้แต่ปัญหาเรื่องเพศ พ่อ แม่ ลูก หรือสามี ภรรยา ก็สามารถสื่อสารพูดคุยกันได้ เมื่อครอบครัวมีความเข้าใจกันก็สามารถแก้ปัญหาในเรื่องเพศได้ การมีทักษะการสื่อสารที่ดี จำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะในด้านการเป็นผู้พูดที่ดีและการเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย

ธนู ชาติธนานนท์ (2552) กล่าวถึงทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ในด้านการสื่อสาร (communication) คือกระบวนการในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมหรือในกลุ่ม เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดเวลาระหว่างผู้เกี่ยวข้อง โดยตั้งใจ (รู้ตัว) และไม่ตั้งใจ (ไม่รู้ตัว) และโดยที่แต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องจะเป็นทั้งผู้ส่งสารและรับสารไปด้วยกัน และในเวลาเดียวกัน ในลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง (two-way Communication) เช่น ครูในฐานะผู้ส่งสารพูดกับนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือกับทั้งห้อง เป็นการสื่อสารความคิดของครูแก่นักเรียน ขณะเดียวกันครูก็เป็นผู้รับสารที่นักเรียนส่งกลับมาในรูปของสีหน้า แววตา ท่าทาง หรือคำพูด ที่สะท้อนถึงความคิดและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อครู ผู้สื่อสารที่ดีจึงต้องเป็นทั้งผู้ส่งสารที่ดี และผู้รับสารที่ดีในเวลาเดียวกัน

กระบวนการสื่อสาร : กระบวนการสื่อสารมีหลายรูปแบบ ที่ใช้บ่อยได้แก่การสื่อสารโดยใช้เสียง (Voice Communication) เช่น การพูด การร้องเพลง การอุทาน การพูด เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารโดยเสียง กระบวนการสื่อสารอีกแบบที่ใช้มากและสำคัญกว่าการใช้เสียงคือการสื่อสารด้วยภาษากาย (Physical or non-verbal Communication) เช่น การแสดงสีหน้า ท่าทาง การเคลื่อนไหว ร่างกาย การวางระยะห่างระหว่างบุคคล เป็นต้น วิธีการสื่อสารด้วยภาษากายเหล่านี้ สามารถสะท้อนความคิดและความรู้สึกภายในของผู้ส่งสารได้อย่างเที่ยงตรงกว่าการใช้คำพูด ในปัจจุบันมีการสื่อสารรูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น การสื่อสารผ่านทางตัวหนังสือ (การเขียนจดหมาย เขียนข่าว หรือเขียนบทความในหนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ) การสื่อสารโดยระบบคอมพิวเตอร์ (E-mail Website เป็นต้น) อีกรูปแบบหนึ่งคือ การสื่อสารผ่านงานศิลป์ (การวาดภาพ งานปั้น และดนตรี เป็นต้น) การสื่อสารในกลุ่มเหล่านี้ บางส่วนก็มีลักษณะเป็น one way communication เช่น การเขียนจดหมาย การเขียนบทความลงในสิ่งพิมพ์ ภาพวาด อย่างไรก็ตาม การสื่อสารในกลุ่มนี้ มีข้อจำกัดหลายอย่าง ยากต่อการสื่อความเข้าใจกันได้โดยสมบูรณ์ เมื่อเทียบกับการสื่อสารสองทางโดยการใช้เสียงและภาษากายประกอบ

ปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสาร

1) ความพร้อมของผู้ส่งและผู้รับสาร : ผู้ส่งและผู้รับสารต้องมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ต้องพร้อม ไม่เจ็บป่วย พิกการ อ่อนเพลีย หิว เกิน อิมเกิน สมองและระบบประสาท ทำงานเป็นปกติ เป็นต้น

2) สภาพของสื่อ: สื่อที่ดีควรมีลักษณะง่าย สั้น ไม่ซับซ้อน ใช้ภาษาและท่าทางที่เข้าใจกัน บนพื้นฐานทางสังคมประเพณี วัฒนธรรมที่คล้าย ๆ กันมีการเรียบเรียงออกมาอย่างเป็นระบบ เป็นต้น

3) กระบวนการสื่อสาร: สื่อไม่ว่าในรูปของเสียง คำพูด หรือภาษากาย ควรแสดงออกมาโดยชัดเจน สามารถส่ง และรับสารได้ไม่ยาก เหมาะสมกับเนื้อหา เหตุการณ์ และโอกาส เช่น พูดชัด มองเห็นได้ชัดเจน มีการเคลื่อนไหวร่างกายที่สอดคล้องกัน เป็นต้น

4) สัมพันธภาพ: สัมพันธภาพที่ดีต่อกันเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าผู้ส่งและผู้รับสื่อมีสัมพันธภาพต่อกันโดยเหมาะสม การสื่อสารระหว่างบุคคลทั้งสองก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทักษะในการสื่อสารที่ดี

1. attending คือ การตั้งใจ ให้ความสำคัญต่อการส่งและรับสื่อ เช่น การพูดอย่างตั้งใจ การแสดงความสนใจ การสบตา การแสดงท่าทีกระตือรือร้น สนใจ เช่น การขยับตัวเข้าไปใกล้ การผงกศรีษะ แสดงความเข้าใจ เป็นต้น

2. Paraphrasing คือ การพูดทวนการสะท้อนคำพูด เป็นการแสดงความสนใจและความต้องการที่จะรู้เพิ่มเติม

3. Reflection of feeling คือ การสะท้อนอารมณ์ที่อีกฝ่ายแสดงออกมา กลับไปให้ผู้รับนั้น เข้าใจอารมณ์ของตนเองมากขึ้น

4. Summarizing คือ การสรุปความ ประเด็นที่สำคัญเป็นระยะ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

5. Probing คือ การซักเพิ่มเติมประเด็นที่สนใจ เพื่อหาความชัดเจนเพิ่มขึ้น

6. Self disclosure คือ การแสดงท่าทีเปิดเผยเป็นมิตรของผู้ส่งสารโดยการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตน ที่ไม่ใช่การขัดแย้ง หรือตำหนิ

7. Interpretation คือ การอธิบายแปรความหมายในประสบการณ์ที่อีกฝ่ายแสดงออกเพื่อให้เกิดความเข้าใจ รู้ในสิ่งที่มีอยู่นั้นมากขึ้น

8. Confrontation คือการนำประเด็นที่ผู้ส่งสารพูดหรือแสดงออกด้วยท่าทาง ที่เกิดจากความขัดแย้ง สับสน ภายในของผู้ส่งสารเองกลับมา ให้ผู้ส่งสารได้เผชิญกับความขัดแย้ง สับสนที่มีอยู่ในตนเอง เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในตนเองเพิ่มขึ้น

การสื่อสารที่ดี ผู้ที่สื่อสารต้องให้ความสำคัญกับผู้ฟังให้มากกว่าตัวเราเอง เพราะจุดประสงค์ของการสื่อสารคือ ทำให้ผู้ฟังเข้าใจและคล้อยตามแนวความคิด ดังนั้นหากเราสื่อสารได้ตรงกับความต้องการของผู้ฟังแล้วย่อมทำให้การสื่อสารสมบูรณ์ การให้ความสำคัญในการพัฒนาตัวเองให้เป็นนักสื่อสารที่ดีควรพัฒนาทักษะดังนี้

1) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

นักสื่อสารจะสร้างความสัมพันธ์ก่อนการสื่อสารโดยการเข้าใจความต้องการของผู้ฟัง พูดในเรื่องที่ผู้ฟังสนใจ อยู่ในโลกของผู้ฟัง มีความรักให้กับผู้ฟัง อยุ่ช่วยเหลือผู้ฟัง มากกว่าความต้องการ

ของผู้สื่อสารเพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกที่ดี และความเข้าใจในเจตนาของผู้สื่อสาร ว่าต้องการสื่อสารเพื่อจุดประสงค์ใด ถ้าผู้สื่อสารเปิดใจก่อน ก็จะได้รับ การเปิดใจจากผู้ฟังเช่นเดียวกัน

2) การพูดให้จูงใจผู้ฟัง

นักสื่อสารที่ดีจะเริ่มต้นการพูดน่าสนใจ มีพลังในการสื่อสารกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิด ความกระตือรือร้นที่จะรับฟัง โดยการทำให้ผู้ฟังมองเห็นสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจน เห็นคุณค่าและประโยชน์จะเกิดขึ้นเมื่อนำไปปฏิบัติ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับผู้ฟังมากกว่าเรื่องของ ผู้สื่อสาร หากเป็นเรื่องของผู้สื่อสารก็เป็นเพียงประสบการณ์ที่อยากให้ผู้ฟังได้นำไปคิด และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟัง

3) การรับฟังความต้องการของผู้ฟัง

นักสื่อสารบางคนพยายามที่จะสื่อสารความต้องการของตัวเอง จนลืมทำหน้าที่รับฟัง ทำให้ผู้ฟังปิดรับการสื่อสารด้วยเช่นกัน เพราะผู้ฟังก็อยากให้ผู้สื่อสารเข้าใจความต้องการของเขาด้วย เช่นเดียวกัน ดังนั้นนักสื่อสารที่ดีจะสนใจความต้องการของผู้ฟัง และสื่อสารข้อความหรือข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ การสื่อสารก็จะเกิดประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย ทำให้ข้อมูลไม่ตกหล่น เนื่องจากเป็นสิ่งที่ผู้ฟังต้องการจะรับฟังอยู่แล้ว

4) การเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์

การสื่อสารที่ดีถ้าเราเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งผู้ฟังอยากได้รับความสนใจ อยากได้รับการยอมรับ และชอบคำชมมากกว่าคำตำหนิ หากนักสื่อสารเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของผู้ฟัง และปฏิบัติตัว ดังที่มนุษย์ทุกคนต้องการ ก็จะทำให้หนังสือสาร สามารถต่อเชื่อมกับผู้ฟังได้ง่าย และตรงตาม ที่ผู้ฟังต้องการ จะทำให้ข้อความหรือข้อมูล และวิธีการที่ใช้ในการสื่อสาร เหมาะสมกับผู้ฟังมากยิ่งขึ้น แต่หากนักสื่อสาร หลีกเลียง หรือไม่สนใจธรรมชาติของมนุษย์ สนใจในสิ่งที่ต้องการสื่อสารเพียงอย่างเดียว ย่อมทำให้ไม่ได้รับการตอบสนองจากผู้ฟังเต็มประสิทธิภาพ

5) การมองผู้ฟังด้วยทัศนคติเชิงบวก

การสื่อสารให้กับผู้อื่น ย่อมไม่ราบรื่นทุกครั้งไป เนื่องจากความคิดเห็นของแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน ภาษาที่ใช้อาจถูกตีความไปอีกแบบหนึ่งได้ ดังนั้นนักสื่อสารต้องมองผู้ฟังด้วยทัศนคติเชิงบวก ไม่ตีความด้านลบ และไม่จินตนาการไปเองว่าผู้ฟังรู้สึกอย่างไร เพราะมีเช่นนั้นนักสื่อสารก็จะใช้น้ำเสียง สีหน้า กริยา และคำพูดที่เป็นเชิงลบได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการต่อต้านจากผู้ฟังด้วย

สรุปทักษะการสื่อสาร มีความจำเป็นทั้งต่อการทำงานและการใช้ชีวิตมาก เพราะทักษะในการสื่อสารเป็นตัวช่วยในการบอกความรู้สึกนึกคิดออกไป ซึ่งไม่ได้หมายถึงแค่การเปล่งเสียงพูดออกไปเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการรู้จักสบตากับคู่สนทนา, การออกเสียง, วิธีการเลือกใช้คำพูด และการนำความรู้ทั่วไปมาใช้ในการสื่อสารด้วย การสื่อสารที่ดี ผู้ที่สื่อสารต้องให้ความสำคัญกับผู้ฟังให้มากกว่าตัวเราเอง เพราะจุดประสงค์ของการสื่อสารคือ ทำให้ผู้ฟังเข้าใจและคล้อยตามแนวความคิด ดังนั้นหากเราสื่อสารได้ตรงกับความต้องการของผู้ฟังแล้วย่อมทำให้การสื่อสารสมบูรณ์ โดยสรุปทักษะการ

สื่อสารประกอบด้วย 1) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี 2) การพูดให้จูงใจและรับฟังความต้องการของผู้ฟัง 3) การเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ และ 4) การมองผู้ฟังหรือผู้รับสารด้วยทัศนคติเชิงบวก

2.4.6 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีนั้น เป็นทักษะและความรู้ที่จำเป็นที่จะต้องฝึกฝนและเรียนรู้ เพื่อให้มีความสามารถปฏิบัติตนเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งจำเป็นต้องมี

1) ความรู้พื้นฐานด้านสารสนเทศ คือ สามารถพัฒนา จัดเก็บ สืบค้น และแพร่กระจายสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานและดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ความรู้พื้นฐานด้านสื่อ มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้สื่อ ซึ่งมีอยู่มากมายในโลกปัจจุบัน และจะเพิ่มมากขึ้นในโลกอนาคต ต้องรู้เท่าทันทันสื่อ และใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้

3) ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นทักษะที่สำคัญ ที่จะต้องมีความสามารถในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบการสื่อสาร อย่างถูกต้อง และอย่างชาญฉลาด ทักษะชีวิตและการทำงาน

อนุชา โสมาบุตร (2556) อธิบายว่าทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) มีองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

1. การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy) ประกอบด้วย

1.1 การเข้าถึงและการประเมินสารสนเทศ (Access and Evaluate Information) โดย 1) เข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ด้านเวลา) และเกิดประสิทธิผล (แหล่งข้อมูลสารสนเทศ) และ 2) ประเมินสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณตามสมรรถนะที่เกิดขึ้น

1.2 การใช้และการจัดการสารสนเทศ (Use and Manage Information) โดย 1) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์และตรงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น 2) จัดการกับสารสนเทศได้อย่างต่อเนื่อง จากแหล่งข้อมูลที่มีอยู่มากมายหลากหลาย และ 3) มีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ ใช้สารสนเทศตามกรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรมที่มีปัจจัยเสริมอยู่รอบด้าน

2. การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ประกอบด้วย

2.1 ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อ (Analyze Media) โดย 1) เข้าใจวิธีการใช้และการผลิตสื่อเพื่อให้ตรงกับเป้าประสงค์ที่กำหนด 2) สามารถใช้สื่อเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างของปัจเจกชน รู้คุณค่าและสร้างจุดเน้น รู้ถึงอิทธิพลของสื่อที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคสื่อ และ 3) มีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้สื่อได้ตามกรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรมที่มีปัจจัยเสริมอยู่รอบด้าน

2.2 ความสามารถในการผลิตสื่อสร้างสรรค์ (Create Media Products) โดย 1) มีความรู้ความเข้าใจต่อการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมตามคุณลักษณะเฉพาะของตัวสื่อประเภทนั้นๆ และ 2) มีความรู้ความเข้าใจต่อการใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนองต่อความแตกต่างในเชิงวัฒนธรรมอย่างรอบด้าน

3. การรู้ทันไอซีที (ICT: Information, Communication and Technology Literacy) ประกอบด้วย

3.1 ประสิทธิภาพของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Apply Technology Efficiency) โดย 1) ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการวิจัย การจัดการองค์กร การประเมินและการสื่อสารทางสารสนเทศ 2) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (คอมพิวเตอร์, PDAs, Media Players etc.) ในการสื่อสารและการสร้างเครือข่าย รวมทั้งการเข้าถึงสื่อทางสังคม (Social Media) ได้อย่างเหมาะสม 3) มีความรู้พื้นฐานในการประยุกต์ใช้ ICT ได้ตามกรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรมที่มีข้อมูลหลากหลายรอบด้าน

การดำรงชีวิตในยุคศตวรรษที่ 21 อยู่ในสภาพแวดล้อมของเทคโนโลยีและสื่อ ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลอันมากมายและหลากหลาย การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี รวมถึงโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมของบุคคลในระดับที่ไม่เคยมีมาก่อน ทำให้ในศตวรรษที่ 21 ประชาชนต้องมีทักษะและวิจารณญาณในด้านข้อมูล สื่อ และเทคโนโลยี ดังนี้

1. ความรู้ด้านสารสนเทศ (Information Literacy) ประกอบด้วย

- การเข้าถึงและประเมินสารสนเทศ (Access and Evaluation Information) โดยสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ต้องการและทันเวลาและประเมินสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและครบถ้วน

- การใช้และการจัดการสารสนเทศ (Use and Manage Information) โดยใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์และตรงกับประเด็นหรือปัญหาที่กำลังดำเนินการ จัดการกับข้อมูลสารสนเทศที่มาจากหลาย ๆ แหล่ง และมีจริยธรรมและยึดถือกฎหมายในการเข้าถึงและใช้ข้อมูลสารสนเทศ

2. ความรู้ด้านสื่อ (Media Literacy) ประกอบด้วย

- ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อ (Analyze Media) เข้าใจว่าสื่อ นั้น ๆ ถูกสร้างขึ้นมาอย่างไร และเพื่อวัตถุประสงค์ใด พิจารณาได้ว่าเหตุใดบุคคลจึงแปลความหมายของสื่อแตกต่างกัน สื่อมีอิทธิพลต่อความเชื่อและพฤติกรรมของแต่ละบุคคลอย่างไร และมีจริยธรรมและยึดถือกฎหมายในการเข้าถึงและใช้สื่อ

- ความสามารถในการผลิตสื่อ (Create Media Products) เข้าใจและรู้จักใช้เครื่องมือในการสร้างสื่อที่เหมาะสม รู้จักใช้ประโยชน์ของสื่ออย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมและความหลากหลายทางวัฒนธรรม

3. ความรู้ด้านสารสนเทศ การสื่อสาร และเทคโนโลยี (Information, Communication and Technology Literacy) การใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ (Apply Technology Effectively) ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการวิจัย จัดการ ประเมิน และสื่อสาร สารสนเทศ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (เช่น คอมพิวเตอร์ PDA เครื่องเล่นสื่อต่าง ๆ และ GPS เป็นต้น) เครื่องมือสื่อสาร/เครือข่ายและเครือข่ายทางสังคมในการเข้าถึง จัดการบูรณาการ ประเมิน และสร้างข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ มีจริยธรรมและยึดถือกฎหมายในประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้าถึง และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2557)

2.5 บริบทของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เป็นสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นวิทยาลัยที่แยกมาจากเทคนิคมีนบุรี เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2529 เดิมใช้ชื่อว่า วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี 2 โดยได้รับบริจาคที่ดินจาก ร.อ.โชติ - นางบุญมาก ปัทมบุช ทบต.ชาวมีนบุรี จำนวน 40 ไร่ และเนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ขอพระราชทานนามสถานศึกษาใหม่ว่า วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2536 ตั้งอยู่เลขที่ 73 หมู่ 18 ถนนคุ้มเกล้า แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

2.5.1 การดำเนินงานของสถานศึกษา

ปรัชญาของสถานศึกษา

ฝีมือยอด วินัยเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม ล้ำเลิศวิชาการ

วิสัยทัศน์ (Vision)

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เป็นองค์กรชั้นนำ ในการผลิตกำลังคนด้านช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และนักเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อตอบสนองแรงงานและสถานประกอบการสู่ประชาคมอาเซียน

พันธกิจ (Mission)

1. มุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
2. มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ ตอบสนองแรงงาน และสถานประกอบการ ให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

3. มุ่งพัฒนาผลงาน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบสนองการให้บริการต่อชุมชน
4. มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยี

สารสนเทศ

ยุทธศาสตร์ (Strategy)

1. พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ
2. พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ตามสมรรถนะที่กำหนด
3. พัฒนาระบบกลไกในด้านสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรม
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

เอกลักษณ์: เรียนดี มีคุณธรรม น้อมนำความพอเพียง

อัตลักษณ์: สุภาพชน คนมีน้ำใจ

เป้าประสงค์ (Goal)

1. องค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดี
2. ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ
3. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ
4. การบริการวิชาการและวิชาชีพเป็นที่ยอมรับ
5. องค์กรน่าเชื่อถือ
6. ผลงานวิจัยมีประโยชน์และเป็นที่ยอมรับของอุตสาหกรรมและชุมชน
7. มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการ
8. มีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
9. มีเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัยและบริการวิชาการ
10. มีระบบและกลไกในการสนับสนุนการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ
11. มีระบบประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ
12. มีระบบประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ
13. มีกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ
14. มีบุคลากร ที่มีสมรรถนะตามกำหนด
15. มีวัฒนธรรมการทำงานที่ดี
16. มีขวัญกำลังใจในการทำงาน
17. มีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ
18. มีการจัดการความรู้
19. มีระบบบริหารทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ

20. มีระบบการหารายได้ที่เพิ่มขึ้น

2.5.2 จุดเน้นในการพัฒนาสถานศึกษา และความโดดเด่น

จุดเน้นในการพัฒนาของสถานศึกษา

1. การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
2. การจัดการศึกษาโดยความร่วมมือกับหน่วยงานในประเทศ และต่างประเทศ
3. การจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา
4. การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน

ความโดดเด่นของสถานศึกษา (ผลงาน/รางวัล/เกียรติยศ/ชื่อเสียง)

1. การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี มาตรฐานสากลเยอรมัน
2. การแข่งขันฮอนด้าประหยัดเชื้อเพลิง รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 รถประติษฐ์ประเภทสวยงาม ณ สนามช้างอินเตอร์เนชั่นแนลเซอร์กิต จังหวัดบุรีรัมย์
3. การแข่งขันทักษะวิชาชีพระดับภาค ประจำปีการศึกษา 2559 ระดับภาค

ตะวันออกและกรุงเทพมหานคร รางวัลชนะเลิศทักษะเทคนิคยานยนต์

4. การประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ ระดับภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร รางวัลระดับเหรียญเงิน เครื่องปรีนเตอร์ฉุกเฉิน ประเภทองค์ความรู้การนำเสนอผลงานวิจัยนวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ภาคภาษาอังกฤษ

2.5.3 กลยุทธ์และมาตรการของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคมทั้งในประเทศภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล

มาตรการที่ 1 ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพสถานศึกษา

มาตรการที่ 2 ปฏิรูประบบ หลักสูตร

มาตรการที่ 3 ยกระดับการศึกษาสู่อาเซียน

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือเครือข่ายการจัดอาชีวศึกษา

มาตรการที่ 1 ยกระดับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

มาตรการที่ 2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับภูมิภาคอาเซียนและต่างประเทศ

มาตรการที่ 3 สร้างความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ และภาคเอกชนในทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 3 ปรับภาพลักษณ์ ทิศนคติและสร้างการยอมรับของสังคม ที่มีต่อการเรียนสายอาชีพด้วย กระบวนการเชิงคุณภาพให้กับนักเรียน และชุมชน

มาตรการที่ 1 ประชาสัมพันธ์ผู้ปกครองและชุมชน เผยแพร่ภาพลักษณ์เชิงคุณภาพ

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมคนดีศรีอาชีพ

มาตรการที่ 3 ส่งเสริมอาชีพวะอาสา เพื่อพัฒนาสังคม

มาตรการที่ 4 ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับผู้อยู่นอกระบบการศึกษาให้สามารถสร้างงานสร้างรายได้

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้นตามความต้องการของตลาดแรงงาน

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพให้สถานศึกษา

มาตรการที่ 3 ส่งเสริมศูนย์ทดสอบฝีมือแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 5 การสนับสนุนบุคลากรด้านอาชีวศึกษาจากภาคเอกชนและชุมชน

มาตรการที่ 1 เชิญครูเกษียณอายุราชการเป็นครูพิเศษ

มาตรการที่ 2 เชิญผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการเป็นครูพิเศษ

มาตรการที่ 3 เชิญปราชญ์ชาวบ้านและผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นเป็นครูพิเศษ

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอน

มาตรการที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

มาตรการที่ 3 ส่งเสริมการศึกษาต่อและการฝึกอบรมอาชีพ

กลยุทธ์ที่ 7 พัฒนาระบบบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

มาตรการที่ 2 พัฒนาระบบสารสนเทศ

มาตรการที่ 3 พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรการที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรการที่ 5 ส่งเสริมงานวิจัย นวัตกรรมและองค์ความรู้

กลยุทธ์ที่ 8 เพิ่มปริมาณผู้เรียน

มาตรการที่ 1 ลดปัญหาการออกกลางคัน

มาตรการที่ 2 สร้างค่านิยมอาชีวศึกษา

มาตรการที่ 3 จูงใจให้ผู้เรียนมัธยมศึกษาให้มาเรียนสายอาชีพ

มาตรการที่ 4 ป้องกันควบคุมปัญหาหนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

5.2.4 หลักสูตรการเรียนการสอน

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี วิทยาลัยฯ เปิดทำการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้งในระบบปกติและระบบทวิภาคี หลักสูตร 3 ปี รับนักศึกษาที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) หรือเทียบเท่า เปิดสอน 2 ประเภทวิชา

1.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชา ดังนี้

- 1.1.1 สาขาวิชาเครื่องกล
- 1.1.2 สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง
- 1.1.3 สาขาวิชาโลหะการ
- 1.1.4 สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง
- 1.1.5 สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
- 1.1.6 สาขาวิชาเขียนแบบเครื่องกล
- 1.1.7 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาดังนี้

- 1.2.1 สาขาวิชาการบัญชี
- 1.2.2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 1.2.3 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก

2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี วิทยาลัยฯ จัดการเรียนการสอนใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาตามสาขาวิชาดังนี้

2.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเปิดสอนดังนี้

- 2.1.1 สาขาวิชาเครื่องกล
- 2.1.2 สาขาวิชาเทคนิคการผลิต
- 2.1.3 สาขาวิชาเทคนิคโลหะ
- 2.1.4 สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง
- 2.1.5 สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
- 2.1.6 สาขาวิชาเขียนแบบเครื่องกล
- 2.1.7 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม เปิดสอนดังนี้

- 2.2.1 สาขาวิชาการบัญชี
- 2.2.2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 2.2.3 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก

3. ระดับปริญญาตรี (ทลบ.) หลักสูตร 2 ปี

- สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

รักชนก โสภพิศ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเตรียมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 18 คน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย รูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน ANOVA และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่พัฒนาขึ้นเรียกว่า EDCATOPPPP Model มีองค์ประกอบ คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย 3 คุณสมบัติคือ คุณสมบัติด้านทัศนคติ คุณสมบัติด้านลักษณะนิสัย และคุณสมบัติด้านความรู้และทักษะ เทคนิควิธีการเรียนรู้และการประเมินผล ซึ่งมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียน 4 ชั้น คือ 1) สร้างประสบการณ์ (Experience: EPPP) 2) อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Discussion: DPPP) 3) สรุปรูป (Conceptualization: CPPP) และ 4) ประยุกต์ใช้ (Application: APPP) นอกห้องเรียน 3 ส่วนคือ 1) ศึกษาดูงาน (Study Tour: TPPP) 2) สังเกตการณ์ (Observe: OPPP) และ 3) ปฏิบัติ (Practice: PPPP) 2. ความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวที่ เตรียมความพร้อมด้วยรูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับ รูปแบบการเตรียมความพร้อมแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบ มีความเหมาะสมในการเตรียมความพร้อมมากที่สุด ในด้านการฝึกทักษะการปฏิบัติฝึกการทำงานกลุ่ม ฝึกการแก้ปัญหา ฝึกการสื่อสาร การจัดเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมในการเตรียมความพร้อม

อมรรัตน์ ภิณฺโญณัตพงษ์ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) หลักการของความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอน 2) โครงสร้างและกลไกความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอน 3) ประเภทของกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วยกิจกรรมด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมด้านอาจารย์ และกิจกรรมด้านอุปกรณ์ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและอาคารสถานที่ 4) การจัดและดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วยวิธีการที่จะสร้างให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการ แหล่งทุนที่ใช้สนับสนุนความร่วมมือ และการติดตามและประเมินผลการร่วมมือ

กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาบริบทที่เกี่ยวกับสภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษา สถานศึกษากับหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษากับหน่วยงานราชการ ในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรีเขต 1 ที่มีความเป็นไปได้เหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย 11 แนวทาง ได้แก่ 1) ครูหมุนเวียน 2) ครูอาสา 3) การเรียนรวมระหว่างสถานศึกษา บางช่วงชั้น 4) ศูนย์การเรียนรู้ 5) เจ้าหน้าที่ธุรการกลาง 6) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานการศึกษา 7) สนามกีฬากลาง 8) คอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ 9) ห้องสมุดเคลื่อนที่ 10) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 11) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับส่วนราชการ

ศิริกุล นามศิริ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนางานวิชาการด้วยหลักการบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก: การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เคยเป็นมา สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา สภาพที่คาดหวัง ทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาหรือบรรลุมสภาพที่คาดหวังการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กที่เปนครณีศึกษา การเลือกทางเลือกเพื่อการปฏิบัติและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการนำทางเลือกไปปฏิบัติ และ 2) เพื่อศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นทั้งในระดับตัวบุคคล กลุ่มบุคคล และโรงเรียน และองค์ความรู้ที่เกิดจากการนำหลักการบูรณาการมาใช้เป็นตัวสอดแทรกเพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่เปนครณีศึกษา และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมวิจัย คือผู้มี

สวนไถสวนเสียของโรงเรียนบ้านบึงฉิม จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสัมภาษณ์กลุ่ม และแบบตรวจสอบหรือบันทึก

ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนบ้านบึงฉิม มีการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก รองลงมาเป็นการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก มีปัญหาที่สำคัญคือโรงเรียนไม่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จึงดำเนินงานใน 3 โครงการ คือ 1) โครงการพัฒนาการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารและจัดงานวิชาการและพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร 2) โครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและสาระหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 3) โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย มีผลทำให้โรงเรียนผ่านการประเมินคุณภาพ ภายในที่อิงสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 12, 14 และ 15 โดยมีค่าระดับ 3.20, 3.00 และ 3.28 ตามลำดับ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2553) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะวิชาชีพในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาเพื่องานอาชีพในห้าจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะวิชาชีพด้านอาชีวศึกษาเพื่องานอาชีพในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT) เกี่ยวกับศักยภาพของบุคลากรหลักสูตรต่างๆที่เปิดสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะ คุณภาพของผู้เรียน และคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งปัญหาและแนวทางการพัฒนาทักษะวิชาชีพเพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักศึกษา อาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 220 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าศักยภาพของบุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี หลักสูตรที่เปิดสอนส่วนใหญ่เป็นช่างอุตสาหกรรม ส่วนกิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ ได้แก่ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมทักษะประสบการณ์ กิจกรรมยกระดับแข่งขันทักษะ และกิจกรรมส่งเสริมรายได้ระหว่างเรียนทั้งภาพรวมและรายกิจกรรมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และกิจกรรมทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากความคิดเห็นของเจ้าของสถานประกอบการเห็นว่ามีความอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับทักษะอาชีพ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ฯลฯ ปัญหาที่พบ ได้แก่ ปัญหาที่เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การจัดหาแหล่งฝึกประสบการณ์ และปัญหาทางสังคม การเมือง และวัฒนธรรม สำหรับแนวทางการพัฒนาควรปรับปรุงให้มีกิจกรรมทางวิชาการ เช่น

การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร การผลิตผู้สำเร็จทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการในภูมิภาคนี้ เช่น เทคโนโลยีอย่าง การประมง บริหารธุรกิจ เป็นต้น

อินดา แดงอ่อน (2553) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูที่ เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้ และสถานประกอบการของ วิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง 2) นำเสนอรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการ ใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) ศึกษาผลการทดลอง ใช้รูปแบบ และ 4) ศึกษาผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง ความเป็น ประโยชน์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมด้วยการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถาน ประกอบการของวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. รูปแบบการ พัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะ หลักตามสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม มีขั้นตอนการพัฒนาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) สร้างความตระหนัก 2) เสริมหลักการสอน 3) สะท้อนสู่การปฏิบัติ 4) ร่วมวัด ประเมินผลและเสริมแรง 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น สรุปได้ ดังนี้ 1) รูปแบบการพัฒนา พฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตาม สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม และวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่า ค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม และวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการ พัฒนาอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ความพึงพอใจของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูผู้สอนและผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการตรวจสอบความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คัมภีร์ สุดแท้ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก การดำเนินการวิจัยมี 2 ระยะ ๆ ละ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษา

องค์ประกอบและสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วยขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 78 คน และศึกษาดูงานโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 โรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบ ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ระยะที่ 2 ทดลองใช้รูปแบบ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 1 แห่ง และขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบ ผู้ประเมินผล จำนวน 15 คน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 2 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 11 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 6 องค์ประกอบย่อย และผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

พิสิฐ เทพไกรวัล (2554) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยมี 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิระดับนโยบายในกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3 คน ระยะที่ 2 การสร้างและตรวจสอบกระบวนการสร้างเครือข่ายและองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพ ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ จำนวน 2 โรงเรียน และ ระยะที่ 4 การประเมินการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย กระบวนการสร้างเครือข่าย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขึ้นตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 2) ขึ้นประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย 3) ขึ้นสร้างพันธสัญญาร่วมกัน 4) ขึ้นบริหารจัดการเครือข่าย 5) ขึ้นพัฒนาความสัมพันธ์ และ 6) ขึ้นรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ส่วนองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ 1) ลักษณะหรือกิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินการกิจของเครือข่าย 2) ขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) เทคนิค/วิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 4) กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowerment) ของเครือข่าย 5) คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่าย และ 6) การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล

เพชริน สงค์ประเสริฐ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีม จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และครูฝ่ายวิชาการ 2) การสร้างรูปแบบ โดยการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารและครูวิชาการ 3) การทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ในสถานศึกษา จำนวน 1 แห่ง 4) ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษา ที่ทำการใช้รูปแบบ

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 3) ด้านภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษา 4) ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยผลการประเมินรูปแบบพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการทดลองใช้รูปแบบ ส่งผลให้ผู้บริหาร/หัวหน้างานวิชาการมีพฤติกรรมและแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับบทบาทผู้นำทางวิชาการ บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและขั้นตอนการทำงานเป็นทีม สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้อย่างเป็นรูปธรรม และผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ใช้หลังทดลอง พบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้และเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

แววศิริ วิวัจนสิรินทร์ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพ การพัฒนา การนำเสนอรูปแบบ และการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร 205 แห่ง จำนวน 820 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการประชุมผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร มี 5 องค์ประกอบคือ การรวมคนรวมพลัง การร่วมคิดร่วมวางแผน การร่วมทำร่วมปฏิบัติ การร่วมสรุปเป็นบทเรียน และการร่วมรับผลจากการกระทำร่วมยกย่องเชิดชูผู้มีผลงาน จากการทดลองใช้รูปแบบกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง พบว่า มีประสิทธิภาพสูง (ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.00) มีความเหมาะสมเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก

กนกรัตน์ คงไทย (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการใช้หลักสูตร สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 2) เพื่อสร้างรูปแบบการใช้หลักสูตร สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 และ 3) เพื่อทดลองใช้และประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการใช้หลักสูตร สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้รับผิดชอบงานพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 186 คน ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างรูปแบบการใช้หลักสูตร จำนวน 18 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 59 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการใช้หลักสูตร แนวทางการสนทนากลุ่ม แบบประเมินคุณภาพรูปแบบ คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ แบบสอบถามการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ และแบบสอบถามความพึงพอใจ

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในภาพรวม ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) รูปแบบการใช้หลักสูตร สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบคือ หลักการ จุดมุ่งหมายและกระบวนการของรูปแบบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผนขั้นเตรียมการ ขั้นนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ขั้นนิเทศการใช้หลักสูตร ขั้นประเมินผลการใช้หลักสูตร และขั้นทบทวนการใช้หลักสูตร 3) หลังการทดลองใช้รูปแบบการใช้หลักสูตร สำหรับสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ครูผู้สอนมีการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติและมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการใช้หลักสูตรสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิภา ทองหง่า (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และ 3) ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบความสัมพันธ์และพัฒนารูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและยืนยันรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 205 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ใน

การเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม และแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และการยืนยันรูปแบบโดยวิธีการชาติพันธุ์วรรณา (ethnographic future research: EFR)

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ (1) การประกันคุณภาพการศึกษา (2) การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (3) การนิเทศการศึกษา (4) การแนะแนวการศึกษา (5) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ (6) สื่อการเรียนการสอน 2) ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบทุกตัวมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยที่การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสื่อการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาและมีความสัมพันธ์โดยอ้อมกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยส่งผ่านการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 3) ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และใช้ประโยชน์ได้จริง สอดคล้องกับทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย

จีระพงษ์ หอมสุวรรณ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) คณะกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) ขอบข่ายงานการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา และ 4) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม และคณะกรรมการบริหารสถานศึกษามีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อวยชัย ศรีตระกูล (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เป็นการศึกษาสังเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) การสร้างรูปแบบ โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และ 3) การประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบ โดยการสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย หลักการและแนวคิดในการบริหาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร และกระบวนการบริหารระบบ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การนำองค์กร การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน 2) รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและแนวคิดในการบริหาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร และกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การนำองค์กร การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน 3) การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

นริศ แก้วสีนวล (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ การดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ โดยการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาตัวแบบสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่างจำนวน 4 สถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการโดยการจัดทำรูปแบบฉบับร่างและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน และจัดทำคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบและประเมินความเหมาะสมของคู่มือโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐาน (median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (inter-quartile range)

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ 3) การพัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 4) กระบวนการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดดุลยภาพในสถานศึกษา และ 5) ภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา รูปแบบการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 26 องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้รวม 141 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมาก และผลการสร้างคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบ ประกอบด้วย 7 ตอน ได้แก่ 1) บทนำ 2) วิธีดำเนินการตามรูปแบบ 3) รูปแบบ 4) การดำเนินการตามรูปแบบ 5) บทบาทหน้าที่ของบุคลากร 6) เกณฑ์การประเมินผลการใช้รูปแบบ และ 7) แบบประเมินผลการใช้รูปแบบ ส่วนผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบอยู่ในระดับมาก

บุญเชิด ชำนิศาสตร์ (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัย ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน จำนวน 125 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนละ 1 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 125 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 15 คน และการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน และค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.59) และในภาพรวมมีปัญหาในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.90) 2. รูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี มีกระบวนการปฏิบัติงานวิชาการ 6 ขั้น คือ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การส่งเสริม นิเทศ กำกับ ติดตาม 5) การตรวจสอบ ประเมินผล 6) การรายงานผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมรูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.32) และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.40)

ชนันภรณ์ ศรีคงเพชร (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 การวิจัยมี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ รวม 430 คน ขั้นตอนที่ 3 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ จำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 4 ร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 5 ประเมินรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ ด้านการวัดและประเมินผล 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ขวัญดาว แจ่มแจ้ง (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนรายวิชาเคมีอินทรีย์และปฏิบัติการ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนรายวิชาเคมีอินทรีย์และปฏิบัติการ 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาโปรแกรมวิชาเคมี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 15 คน เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วยรายวิชาเคมีอินทรีย์และปฏิบัติการ 2 และแบบประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21

ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนรายวิชาเคมีอินทรีย์และปฏิบัติการ 2 โดยผู้สอน จำแนกตามรายการประเมิน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รองลงมาคือ ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในเชิงบวก รวมถึงสามารถทำงานร่วมกับ

ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนสามารถนำผลงานไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มอื่นได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

อุดมสิน คันธภูมิ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา 2) พัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและสภาพที่พึงประสงค์เครือข่ายความร่วมมือ โดยใช้แบบสอบถาม ถามผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบ โดยสังเคราะห์ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎี ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เครือข่ายความร่วมมือ และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ ดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือที่ปฏิบัติดีเลิศ และประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ระยะที่ 3 นำรูปแบบไปใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. สภาพปัจจุบันเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2. รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ศิษย์เก่า พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ประชาชนชาวบ้าน หน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชน 2) กระบวนการสร้างเครือข่าย 3) ความร่วมมือ 4) องค์ประกอบสำคัญของเครือข่าย และ 5) คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 3. ผลการศึกษาการใช้รูปแบบ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จะเห็นได้จากผลการทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1 และปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เมื่อเปรียบเทียบกัน พบว่า ภาคเรียนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบปลายภาคที่ 2 ของนักเรียนสูงขึ้น และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคเรียนที่ 1 และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์หลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ร้อยละ 100

กลุ่มยุทธศาสตร์และแผน สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2559) ได้รายงานการประเมินนโยบายการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย มีจุดประสงค์เพื่อประเมินนโยบายการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยใช้แบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เก็บรวบรวมข้อมูล

จากผู้ให้ข้อมูล คือผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน ครูผู้สอนสังกัด สพฐ. จำนวน 16 คน นักเรียน การศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) จำนวน 173 คน ผู้ปกครองนักเรียนการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) จำนวน 124 คน และกรรมการสถานศึกษา จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผลการศึกษา สรุปผลได้ดังนี้ 1. ด้านสภาวะแวดล้อมของนโยบาย ฯ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.78) 2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ของนโยบาย ฯ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.78) 3. ด้านกระบวนการของนโยบาย ฯ 3.1 ประสิทธิภาพกิจของสำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา พบว่า ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4 ข้อ และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 3 ข้อ 3.2 ประเมินภารกิจ ของหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ 3.3 ประเมินภารกิจของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ 4. ด้านผลผลิตของนโยบายฯ 4.1 ประเด็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ การ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.90) 4.2 การประเมินด้าน ผลผลิตนโยบาย ฯ ในประเด็นการบริหารตามนโยบายทวิศึกษาฯ ของผู้บริหาร พบว่า โดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 4.08) 4.3 การประเมินด้านผลผลิตนโยบาย ในประเด็นพฤติกรรมการทำงาน (คุณลักษณะอันพึงประสงค์) ของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 4.10)

จิรภัทร มหาวงศ์ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความ ร่วมทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการ บริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง การดำเนินการ วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพ และแนวทางการบริหารของเครือข่ายความ ร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง 2) การสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง และ 3) การประเมินความ เป็นไปได้และความเป็นประโยชน์

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่น ทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของเครือข่าย ประกอบด้วย หลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล และหลักความรับผิดชอบ 2) ลักษณะ ของเครือข่าย 3) คณะกรรมการบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย คณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การ ศึกษา ประถมศึกษา คณะกรรมการระดับกลุ่มเครือข่าย 4) ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย ความร่วมมือในการใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความร่วมมือการจัดการเรียนรู้และ ความร่วมมือการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย การวางแผน การ จัดองค์กร การประสานงาน การดำเนินงาน และการปรับปรุง โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า รูปแบบ

การบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนพื้นที่สูงมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

บินดา (Binda, 1991) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จสูง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และสนับสนุนสื่อการเรียน และสร้างบรรยากาศในการเรียน

แมคคาร์ที (McCarthy, 1991) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนผลการศึกษา พบว่ากลุ่มครูมีความเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับบทบาทการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เรื่องการสังเกตการสอนการวัดผลและการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา การจัดคณะกรรมการการบริหารงานด้านวิชาการและความรับผิดชอบในการตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในเรื่องความรับผิดชอบและบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกเหนือจากการบริหารงานด้านอื่น ๆ

แอทโจน (Atjonen, 1994) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเครื่องมือการบริหารและการพัฒนาครูในระบบโรงเรียนโดยประเมินจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนรับภาระเรื่องหลักสูตรมากเกินไป โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรล่าช้าผลกระทบที่สำคัญคือ ครูผู้เชี่ยวชาญการสอนไม่สามารถนำออกแบบหลักสูตรได้และปัญหาสำคัญที่พบคือยังขาดแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

วาร์เรน (Warren, 1994: 89-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวปฏิบัติในการส่งเสริมครูประจำการโดยการสอบถามครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนระดับ 5-9 จากทุกรัฐของสหรัฐอเมริกา พบว่า 1) ควรปรับปรุงโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการของครูแต่ละคน 2) ควรมีกระบวนการประเมินความต้องการและความสนใจของครูเป็นรายบุคคลเพื่อนำไปพิจารณาสำหรับการจัดการศึกษาในอนาคตต่อไป 3) ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเสนอวิธีการจัดส่งเสริมครูประจำการด้วย 4) ควรกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างในการจัดแต่ละครั้ง 5) ควรจัดส่งเสริมครูประจำการพิเศษนอกเหนือจากวันเปิดภาคเรียน 6) ควรใช้เทปบันทึกภาพในการฝึกฝนแบบจุลภาคด้วย 7) ควรมีการจัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้ 8) ควรจัดวางโครงสร้างให้เหมาะสมกับความต้องการที่จะนำไปใช้จริง ๆ

คอฟเฟอร์ (Kaufert, 1996: 230-238) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสหภาพครู มหาวิทยาลัยในรัฐนิวเจอร์ซีย์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วม ความซื่อสัตย์ อุดมการณ์ การลงโทษ การประนีประนอม การใช้จ่ายเงิน และการประท้วง ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้ามามีส่วนร่วมกับการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐาน และความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถของผู้นำในท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า ประการแรก สหภาพครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ประการที่สองครูใหญ่เป็นกลไกสำคัญของความสำเร็จของการทำงานและเป็นผู้กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วม

ทิมเบิล และมิลเลอร์ (Trimble and Miller, 1996) ได้ศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ครู และผู้บริหารของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา พบว่า การสร้างประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมและการเพิ่มพูนและสนับสนุนประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีมจะส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ การสนับสนุนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย ความร่วมมือระหว่างสมาชิกในทีม และผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ทั้ง 3 อย่าง จะช่วยให้ ความสำคัญกับการกำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคน รวมทั้งการแบ่งงานกันทำสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีมด้วยเช่นกัน ทีมงานที่มีประสิทธิภาพยังช่วยแก้ไขจุดบกพร่องของการบริหารงาน และทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ดีขึ้น

ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001) ได้กล่าวถึง ผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของความมีประสิทธิภาพของ Edmonds (1992) Smith และ Purkey (1983) และ Scheerens & Bosker (1997) ผลการวิจัยสรุปว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความมีประสิทธิภาพในโรงเรียนได้แก่ 1) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูงในด้านการเรียนการสอน 2) มีหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมาย และได้รับการวางแผนไว้ เป็นอย่างดี 3) มีเป้าหมาย ของโรงเรียนที่ชัดเจน และมีความคาดหวังสูง 4) การมุ่งเน้นความสำเร็จ 5) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 6) มีสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบเรียบร้อย 7) มีการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ 8) มีรูปแบบการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยนใหม่ 9) มีระบบการวางแผนแบบมีส่วนร่วม และ 10) มีการประเมินผลนักเรียนอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ

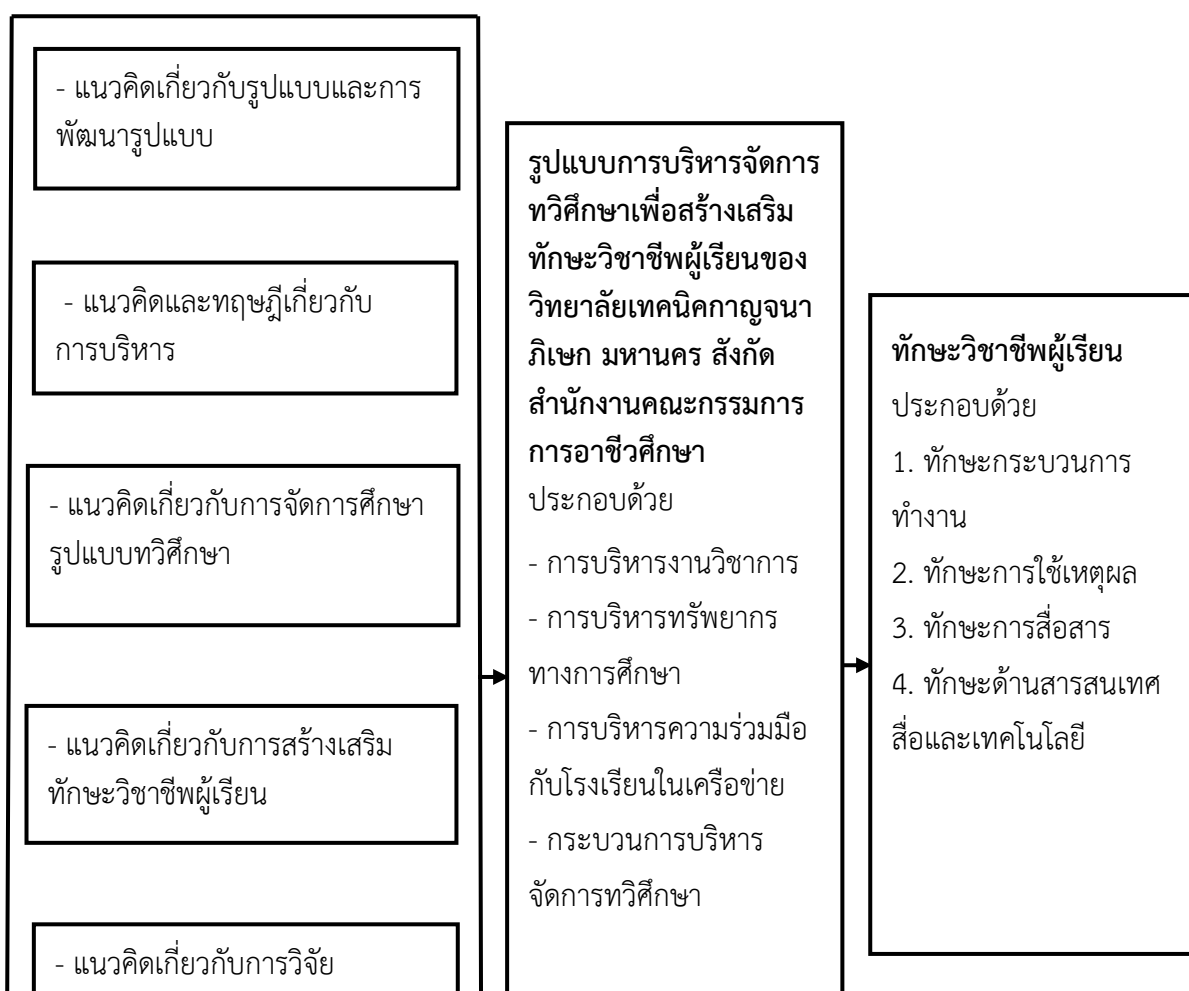
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อกับการบริหารจัดการทวิศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแบบผสมการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ การดำเนินการวิจัยจะแบ่งเป็นขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ องค์ประกอบของรูปแบบที่สร้างขึ้น พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักๆ คือ หลักการของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบ ขอบข่ายของรูปแบบ ปัจจัยนำเข้าของรูปแบบ วิธีการ/กระบวนการของรูปแบบ ผลผลิตของรูปแบบ และผลลัพธ์หรือผลการ

ประเมินรูปแบบ จากการศึกษาทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ และได้แนวคิด นำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสังเคราะห์กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการศึกษาได้กรอบแนวคิดของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย และ 4) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา ซึ่งรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ทักษะกระบวนการทำงาน 2) ทักษะการใช้เหตุผล 3) ทักษะการสื่อสาร และ 4) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

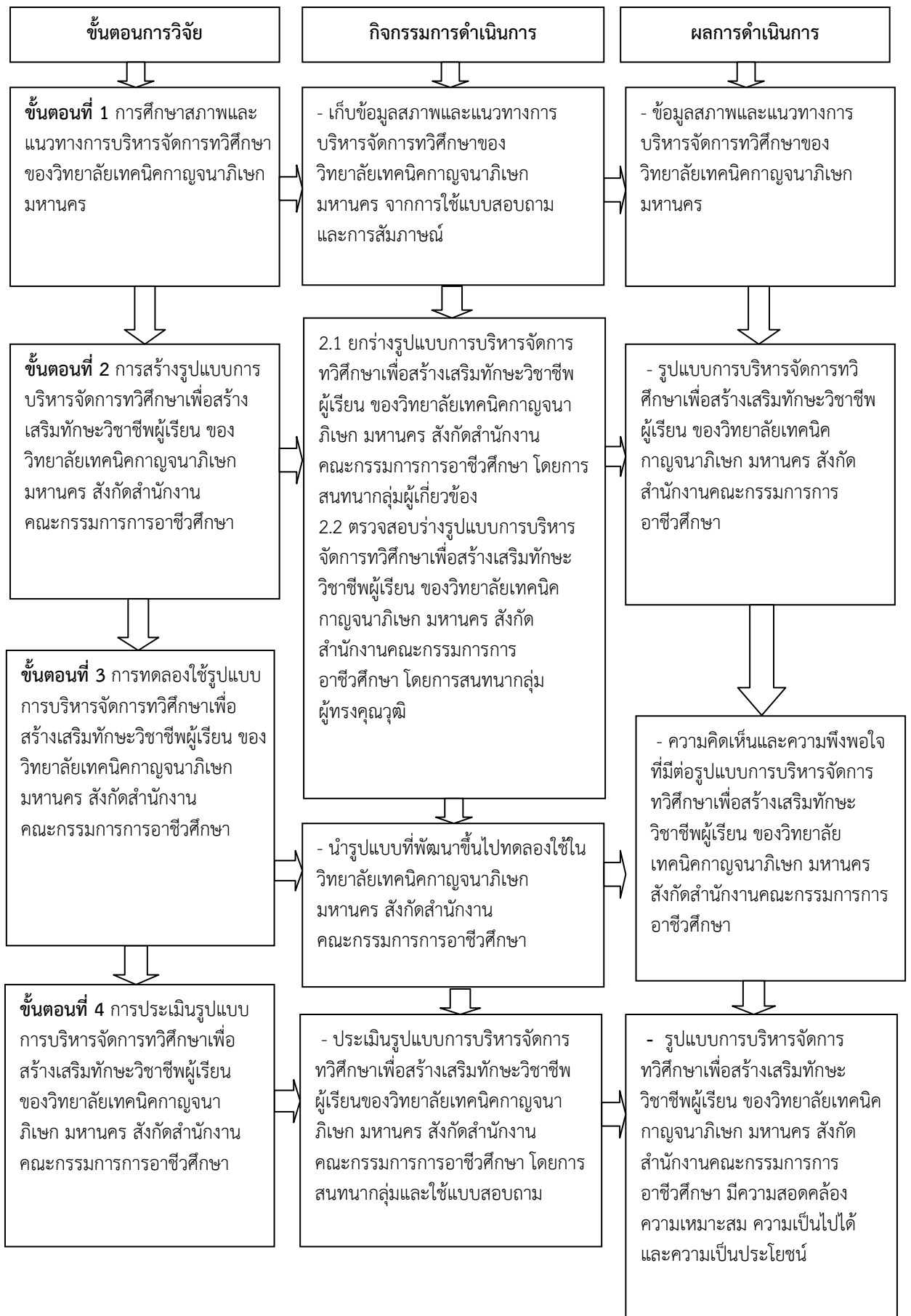
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระบวนการดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอนดังกล่าว มีกรอบกระบวนการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย กิจกรรมการดำเนินการ และผลการดำเนินการ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แสดงกรอบกระบวนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ในปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้สอน จำนวน 82 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 86 คน (ข้อมูลบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร, ข้อมูล ณ วันที่ 25 กันยายน 2559)

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert' Scale Type) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 121) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questions)

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษา
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่
  - 4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เนียมนาค คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
  - 4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพคุณ ชูทัน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
  - 4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ อินทวงศ์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
  - 4.4 ดร.สงวน หอกคำ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
  - 4.5 ดร.ประพนธ์ จุนวิเทศ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
5. นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งรายการคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00
6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
7. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับประชากร และไม่ใช่ประชากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.947

8. ปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากบุคลากรในวิทยาลัย

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

3.3 ผู้วิจัยติดตามและรวบรวมแบบสอบถามทั้งของผู้บริหารสถานศึกษาและของครูผู้สอนให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

3.4 ผู้วิจัยติดตามและรวบรวมแบบสอบถามที่เป็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 ฉบับ (ยกเว้นผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหาร ไม่ต้องตอบแบบสอบถาม) ได้รับคืน จำนวน 4 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และครูผู้สอน จำนวน 82 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 82 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งได้รับคืนรวมทั้งสิ้น จำนวน 86 ฉบับ แล้วนำมาตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษาหรือการบริหารการอาชีวศึกษาหรือการบริหารสถานศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กำกับดูแลนโยบายการอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

- 1) นายเจียง วงศ์สวัสดิ์สุริยะ อดีตที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2) ดร.สิริรักษ์ รัชชานันติ อดีตที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 3) ดร.สาโรจน์ ขจรวัฒน์ อดีตที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการทวิศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 2) นางสาวฉันทนา โพธิ์ศรีประเสริฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 3) นายพิทักษ์ เอ็นดู ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษา
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. กำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อร่างแบบสัมภาษณ์ โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 1.1 มาประกอบในการกำหนดกรอบและเนื้อหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์

4. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยกรอบประเด็นการสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) ด้านหลักการบริหารจัดการทวิศึกษา 2) คณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษา 3) การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย 4) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา และ 5) การสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนทวิศึกษา

5. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความครอบคลุมของประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์

6. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ออกจากวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งแจ้งนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้งทางโทรศัพท์ เพื่อยืนยัน นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่จะดำเนินการสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ ไปยังผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้าก่อนไปสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบแนวคำถามและเตรียมการตอบ

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ และจดบันทึกด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งนำเนื้อหาที่จดบันทึกไว้ในแบบบันทึกการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม เพื่อร่วมกันยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน หัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 4 คน และที่เป็นบุคลากรของสถานศึกษาในเครือข่าย ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการที่รับผิดชอบทวิศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานที่รับผิดชอบทวิศึกษา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ จากภายนอก จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น จำนวน 21 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม เพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษา
2. ศึกษาหลักการตั้งประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม
3. สร้างกรอบประเด็นคำถามโดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นข้อมูลประกอบ เพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. นำกรอบประเด็นคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา
5. ปรับปรุงกรอบประเด็นคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสนทนากลุ่ม โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายเรียนร่วมตามโครงการ เพื่อขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้บุคลากรของสถานศึกษาเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อดำเนินการยกย่องรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม เพื่อมอบให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ศึกษาล่วงหน้าก่อน

3.3 การสนทนากลุ่มเพื่อยกย่องรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2560 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบมาเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) ร่วมกับผู้วิจัย โดยมีผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึก และบันทึกเทป ซึ่งมีผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 21 คน

3.3.2 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มแนะนำผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

3.3.3 ผู้วิจัยนำเสนอความเป็นมาและกระบวนการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยย่อและนำเสนอผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ด้วยเอกสารและเพาเวอร์พอยท์ (PowerPoint) ให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทราบเป็นข้อมูลเบื้องต้น

3.3.4 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มร่วมกันยกย่องรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นขั้นตอนตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม

การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่ม โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบ ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นผู้ตรวจสอบร่างรูปแบบ จำนวน 12 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ตรวจสอบต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อยข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1) เป็นหรือเคยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีประสบการณ์การบริหารอย่างน้อย 5 ปี

2) เป็นนักวิชาการหรือเป็นครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถในการบริหารการจัดการเรียนการสอนหรือการพัฒนารูปแบบ มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

4) เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิด้านการบริหารหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการหรือทวิศึกษา มีประสบการณ์อย่างน้อย 3 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.3 ประเด็นในการตรวจสอบ

การสร้างประเด็นในการตรวจสอบ

1) วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม

2) กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ออกจากวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และส่งหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งแจ้งกำหนดการสนทนากลุ่ม และแนบเค้าโครงการวิจัย ร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คู่มือการใช้รูปแบบ และประเด็นในการตรวจสอบ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาล่วงหน้าก่อนการประชุม

3.2 ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งทางโทรศัพท์ เพื่อยืนยัน นัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะดำเนินการสัมมนา

3.3 ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันที่ 21 มิถุนายน 2560 เวลา 08.30 น. – 12.00 น. ณ ห้องประชุมวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร มีการบันทึกเสียง บันทึกภาพ และบันทึกย่อระหว่างการประชุม โดยมี ดร.ประภาส เกตุไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการประชุม โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำเสนอร่างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และบันทึกผลการสนทนากลุ่มไปพร้อม ๆ กับผู้บันทึกการประชุม ซึ่งมีขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

3.3.1 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ และประเด็นการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้กับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเข้าใจตรงกัน

3.3.2 ผู้วิจัยนำเสนอสรุปกระบวนการวิจัย และผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2.1 ก่อนได้ร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.3.3 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันตรวจสอบและวิพากษ์รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนา

ภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ และองค์ประกอบของรูปแบบ ตามลำดับของประเด็นในการสนทนากลุ่มครั้งนี้

3.3.4 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มและคณะผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันสรุปผลการตรวจสอบและการวิพากษ์รูปแบบในประเด็นต่าง ๆ ตามฉันทามติที่ประชุม และให้ผู้วิจัยปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อเตรียมนำรูปแบบไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นในการตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การนำรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ครูผู้สอนจำนวน 82 คน รวมจำนวน 86 คน และ ของโรงเรียนในเครือข่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 12 คน ครูผู้สอน จำนวน 387 คน รวมจำนวน 399 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 485 คน และผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของสถานศึกษาในเครือข่าย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 214 คน รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร และโรงเรียนในเครือข่าย จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้เรียน
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเชก มหานคร	4	82	-
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง	3	104	65

โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	5	138	7
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ	2	53	17
โรงเรียนบดินทร์เดชา(สิงห์ สิงหเสนี) 4	2	92	125
	16	469	
รวม		485	214

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และของโรงเรียนในเครือข่าย รวมจำนวน 215 คน และผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในเครือข่าย จำนวน 140 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. จำแนกประชากรออกเป็นชั้นภูมิโดยใช้สถานศึกษาเป็นตัวแบ่งชั้น
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และของผู้เรียนตามสัดส่วนประชากรในแต่ละชั้นภูมิ
3. ทำการสุ่มผู้บริหารและครูผู้สอน และผู้เรียนในแต่ละชั้นภูมิ ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และโรงเรียนในเครือข่าย จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้เรียน
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร	2	37	-
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง	1	46	42
โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	2	61	5
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ	1	23	11
โรงเรียนบดินทร์เดชา(สิงห์ สิงหเสนี) 4	1	41	82
	7	208	
รวม		215	140

2. เครื่องมือในการวิจัย

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่

2.1 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับ
รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนา
ภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.3 แบบประเมินตนเองของผู้เรียนเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อ
รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนา
ภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1) ศึกษาหลักการเขียนคู่มือการใช้รูปแบบการบริหาร จากเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง

2) ดำเนินการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริม
ทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา

3) นำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ
วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคู่มือ ความ
เหมาะสมด้านเอกสาร และภาษาที่ใช้ จากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
ของผู้เชี่ยวชาญ

4) ผู้วิจัยจัดพิมพ์เป็นคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อนำไปเป็นคู่มือสำหรับการทดลองใช้รูปแบบต่อไป

2. แบบสอบถามความคิดเห็น/ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็น/ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert' Scale Type) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questions)

การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็น/ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม

3) สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินความ

เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด

5) นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งรายการคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แต่มีคำถามบางข้อต้องปรับปรุงด้านสำนวนภาษา

6) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 116-117) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบเท่ากับ 0.954 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารเท่ากับ 0.923

8) ปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3. แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน/แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินและแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 ประเมินพฤติกรรม/สอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบลิเคอร์ท (Likert' Scale Type) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมิน/แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินและแบบสอบถาม

3) สร้างแบบประเมินและแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน แบบสอบถาม และพฤติกรรมและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4) นำประเมินและแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด

5) นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินและแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งรายการคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แต่มีคำถามบางข้อต้องปรับปรุงด้านสำนวนภาษา

6) ปรับปรุงแบบประเมินและแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7) นำแบบประเมินและแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ได้แก่ผู้เรียนจากวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 116-117) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบประเมินตนเองของผู้เรียนเท่ากับ 0.950 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนเท่ากับ 0.912

8) ปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบประเมินและแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เรียนร่วมตามโครงการ เพื่อขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในสถานศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

3.2 ผู้วิจัยจัดประชุมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลอง เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับปฏิทินการปฏิบัติงาน วิธีการดำเนินการตามคู่มือ และวิธีประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการทดลอง

3.3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 (ตั้งแต่ เดือนมิถุนายน – กันยายน 2560)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลมาศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลความคิดเห็น ความพึงพอใจ และพฤติกรรมของผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจ/พฤติกรรมผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจ/พฤติกรรมผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจ/พฤติกรรมผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจ/พฤติกรรมผู้เรียน
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความพึงพอใจ/พฤติกรรมผู้เรียน
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อ
ประเมิน ความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบที่
พัฒนาขึ้น มีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 4.1 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายที่นำรูปแบบไปทดลองใช้
ประกอบด้วย 1) บุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย
จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน หัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน หัวหน้าแผนกวิชา
จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน และ 2) บุคลากรของโรงเรียนในเครือข่าย ได้แก่ ผู้อำนวยการ
จำนวน 4 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 4 คน หัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน ได้มา
โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น จำนวน 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม เพื่อการประเมิน
รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนา
ภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ
วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

2. ศึกษาหลักการตั้งประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม

3. สร้างกรอบประเด็นคำถามจากการศึกษาข้อมูลรายละเอียดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. นำกรอบประเด็นคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

5. ปรับปรุงกรอบประเด็นคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสนทนากลุ่ม โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อร่วมกันระดมความคิดเห็นพิจารณาหาฉันทามติเกี่ยวกับความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2 การสนทนากลุ่มเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในวันที่ 26 กันยายน 2560 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยมีผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึก ซึ่งมีผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 25 คน

3.2.2 ผู้วิจัยแนะนำผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

3.2.3 ผู้วิจัยนำเสนอความเป็นมา กระบวนการวิจัย และผลการวิจัยรวมทั้งผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทราบเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

3.2.4 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มร่วมกันพิจารณารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยพิจารณาองค์ประกอบของรูปแบบและร่วมกันหาฉันทามติเกี่ยวกับความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในประเด็นที่ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 4.2 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประเมินในวงกว้างโดยใช้แบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ ด้านการพัฒนาารูปแบบ ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ และความเป็นประโยชน์ มากที่สุด

4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ และความเป็นประโยชน์ มาก

3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ และความเป็นประโยชน์ ปานกลาง

2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ และความเป็นประโยชน์ น้อย

1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ และความเป็นประโยชน์ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการประเมินรูปแบบ
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลด้านการบริหารการอาชีวศึกษา และด้านการบริหารในสถานศึกษา เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด
5. นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งรายการคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00
6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์แบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ออกจากวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม
- 3.2 ผู้วิจัยประสานงานโดยตรงกับผู้ประเมินอีกครั้งทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 3.3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเพื่อการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พร้อมแนบเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณา
- 3.4 ผู้วิจัยติดตาม รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนมาให้ได้จำนวนตามที่ต้องการ และนำมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล ของบุญชม ศรีสะอาด (2554: 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ น้อยที่สุด

โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มี ค่าเฉลี่ย ≥ 3.50 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ≤ 1.00 แสดงว่าข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น

1.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น

2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (Focus Group Discussion)

2.3 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากแบบสอบถาม

1.1.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งในสถานศึกษา		
ผู้บริหารสถานศึกษา	4	4.65
ครูผู้สอน	82	95.35
รวม	86	100
2. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	26	30.23
10 - 19 ปี	37	43.02
20 ปี ขึ้นไป	23	26.75
รวม	86	100

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 95.35 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.65 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 10-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.02 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.23 และน้อยที่สุด มีประสบการณ์การทำงาน 20 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.75

1.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย และ 4) ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา สรุปเป็นภาพรวมในตารางที่ 7 และนำเสนอเป็นรายด้านในตารางที่ 8-12

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม

ด้านที่	รายการ	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติงาน
1	การบริหารงานวิชาการ	3.36	0.31	ปานกลาง
2	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	3.17	0.23	ปานกลาง
3	การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย	3.78	0.21	มาก
4	กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา	3.37	0.20	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.42	0.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่าสภาพในการปฏิบัติงานการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย ($\mu = 3.78$) ส่วนอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา ($\mu = 3.37$) ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\mu = 3.36$) และด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 3.17$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ด้านการบริหารงานวิชาการ

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติงาน
1	ผู้บริหารสามารถอธิบายแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบันและการจัดการศึกษาทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.29	0.86	มาก
2	ผู้บริหารสามารถอธิบายกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้	2.84	0.37	ปานกลาง
3	มีการส่งเสริมครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.33	0.75	ปานกลาง
4	มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อ	3.41	0.76	ปานกลาง

5	สร้างเสริมทักษะวิชาชีพ มีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	2.90	0.30	ปานกลาง
6	ส่งเสริมการร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและ ประเมินผลการเรียน	3.37	0.76	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.36	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 แสดงว่า สภาพในการปฏิบัติงานการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัย
เทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารงาน
วิชาการ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถอธิบาย
แนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบันและการจัดการศึกษาทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก
($\mu = 4.29$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีการส่งเสริมการจัดการกิจกรรมการเรียนการ
สอนเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ($\mu = 3.41$) และ ส่งเสริมการร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและ
ประเมินผลการเรียน ($\mu = 3.37$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัย
เทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติงาน
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษา ร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย	3.09	0.68	ปานกลาง
2	มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครู ได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	3.76	0.79	มาก
3	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวให้ ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทและถูกต้อง ตามระเบียบ	3.45	0.52	ปานกลาง
4	มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	3.85	0.60	มาก
5	สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการของบุคลากร	2.55	0.50	ปานกลาง
6	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์	3.67	0.47	มาก

7	และวางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ มีการลงทะเบียนวัสดุอุปกรณ์เป็นระบบและเป็น ปัจจุบัน	2.70	0.46	ปานกลาง
8	มีการประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์	2.59	0.49	ปานกลาง
9	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางแผน เกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่	2.84	0.41	ปานกลาง
10	แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและ ซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทนถาวร เหมาะสมกับ การใช้งานและปลอดภัย	3.16	0.53	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.17	0.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงว่า สภาพในการปฏิบัติงานการบริหารจัดการการศึกษาของวิทยาลัย
เทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการบริหาร
ทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.17$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการตรวจสอบ
ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มาก ($\mu = 3.85$) รองลงมา ได้แก่ มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงาน
อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.76$) และสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการ
วิเคราะห์และวางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารจัดการการศึกษาของวิทยาลัย
เทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติงาน
1	มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับศึกษากับบุคลากร ภายในสถานศึกษา	4.29	0.86	มาก
2	มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับศึกษากับโรงเรียน ในเครือข่าย	3.26	0.77	ปานกลาง
3	มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับศึกษากับ ผู้ปกครอง ผู้เรียน และชุมชน	3.94	0.78	มาก
4	ร่วมกับโรงเรียนในเครือข่ายส่งเสริมและสนับสนุน	3.91	0.84	มาก

	การจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาเน้นทักษะวิชาชีพ			
5	มีการร่วมกับโรงเรียนในเครือข่ายสนับสนุนการ พัฒนาสื่อการเรียนการสอน	3.94	0.77	มาก
6	มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการ บริหารงานบุคลากรและการประชาสัมพันธ์	3.23	0.86	ปานกลาง

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน	รายการ	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติงาน
7	มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการ บริหารงานทะเบียนของสถานศึกษา	3.69	0.75	มาก
8	มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการ บริหารงานปกครองและงานครูที่ปรึกษา	3.94	0.72	มาก
9	มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการ บริหารงานแนะแนวและจัดหางาน	4.41	0.56	มาก
10.	มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อ การบริหารงานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา	3.28	0.89	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.78	0.21	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงว่า สภาพในการปฏิบัติงานการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัย
เทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารความ
ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.78$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการร่วมมือกับ
โรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานแนะแนวและจัดหางาน ($\mu = 4.41$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมาก ได้แก่ มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษากับบุคลากรภายในสถานศึกษา ($\mu = 4.29$)
และ มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษากับผู้ปกครอง ผู้เรียน และชุมชน มีการร่วมมือกับโรงเรียน
ในเครือข่ายสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และมีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการ
บริหารงานปกครองและงานครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัย
เทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติงาน
1	มีการกำหนดเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการบริหารจัดการทวิศึกษา	4.29	0.86	มาก
2	จัดทำแผนการดำเนินงานทวิศึกษาด้วยหลักการทำงานเป็นทีม	3.81	0.88	มาก
3	จัดโครงสร้างของงานทวิศึกษาและกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	2.87	0.45	ปานกลาง
4	มีการกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชาของงานทวิศึกษา	4.23	0.80	มาก
5	ดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการทวิศึกษาด้วยหลักการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ	2.79	0.51	ปานกลาง
6	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน	2.81	0.58	ปานกลาง
7	มีการประชุมชี้แจงแผนการตรวจสอบและประเมินผลแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.55	0.60	มาก
8	ดำเนินการร่วมกันติดตาม ตรวจสอบและประเมินตามปฏิทินหรือระยะเวลาที่กำหนด	2.81	0.54	ปานกลาง
9	กำหนดหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขผลการดำเนินงานตามแผน	3.81	0.80	มาก
10	มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาผลการดำเนินงาน	2.76	0.79	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.37	0.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงว่า สภาพในการปฏิบัติงานการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการกำหนดเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการบริหารจัดการทวิศึกษา ($\mu = 4.29$) รองลงมามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชาของงานทวิศึกษา ($\mu = 4.23$) และ จัดทำแผนการดำเนินงานทวิศึกษาด้วยหลักการทำงานเป็นทีม และกำหนดหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ

ปรับปรุง แก้ไขผลการดำเนินงานตามแผน ($\mu = 3.81$)

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสภาพการบริหารจากขั้นตอนที่ 1.1 ที่ได้ศึกษาจากแบบสอบถามมาสังเคราะห์และนำมาใช้ประกอบการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน ซึ่งผลการสัมภาษณ์มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นทักษะวิชาชีพ 2. ควรพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 3. ควรมีการร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลด้านการบริหารทวิศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<ol style="list-style-type: none"> 4. ควรสร้างและพัฒนาทีมงานวิชาการขึ้นในสถานศึกษาเพื่อความเข้มแข็งของงานวิชาการ 5. การจัดการเรียนการสอนทวิศึกษา ควรพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะกระบวนการทำงาน และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี 6. ควรพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

	สถานศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนางานวิชาการ
2. ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	<p>1. ควรมีคณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษา ที่มาจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้หลากหลาย</p> <p>2. ควรนำบุคลากรฝ่ายบริหารและครูผู้สอนของ โรงเรียนในเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการบริหารทวิศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>3. ควรสร้างความตระหนัก และสร้างแรงจูงใจให้ เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการร่วมมือ กันจัดการศึกษาทวิศึกษา</p> <p>4. ทรัพยากรงบประมาณควรมีแผนการควบคุม การใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็น ตามวัตถุประสงค์และเป็นระบบ</p> <p>5. ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ควรมีคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและ ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการใช้งาน และมีความปลอดภัย</p>

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
3. ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรมีการสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษา 2. ควรบริหารความร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนในเครือข่าย 3. ควรบริหารความร่วมมือในด้านการบริหารทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบทวิศึกษา 4. ควรสร้างความตระหนัก ความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษา กับโรงเรียนในเครือข่ายกับผู้ปกครอง และกับผู้เรียนและชุมชน 5. ควรร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อการพัฒนาบุคลากรผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านงานครูที่ปรึกษา งานปกครอง งานแนะแนว และงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา เป็นต้น
4. ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการบริหารสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการทวิศึกษา 2. กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา ต้องเป็นลักษณะของการบริหารที่เป็นขั้นตอน มีความต่อเนื่อง และเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน 3. กระบวนการบริหารที่นำมาใช้ ขั้นตอนแรกจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และจะต้องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	4. ควรสังเคราะห์หรือบูรณาการกระบวนการ

	บริหารสมัยใหม่ เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการ บริหารจัดการทวิศึกษา เช่น กระบวนการบริหาร POLC หรือ PDCA เป็นต้น
--	---

จากตารางที่ 12 แสดงผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัย
 เทคนิคาญจนานิกะ มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า 1) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรการเรียน
 การสอนที่เน้นทักษะวิชาชีพ 2) ควรพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่
 เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 3) ควรมีการร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลด้านการบริหารทวิศึกษา
 และด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ควรสร้างและพัฒนาทีมงานวิชาการขึ้นในสถานศึกษาเพื่อความ
 แข็งแรงของงานวิชาการ 5) การจัดการเรียนการสอนทวิศึกษา ควรพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อ
 สร้างเสริมทักษะวิชาชีพให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะกระบวนการทำงาน และทักษะด้านสารสนเทศ
 สื่อและเทคโนโลยี 6) ควรพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนา
 งานวิชาการ

ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า 1) ควรมีคณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษา
 ที่มาจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้หลากหลาย 2) ควรนำบุคลากรฝ่ายบริหารและครูผู้สอนของโรงเรียน
 ในเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการบริหารทวิศึกษาของสถานศึกษา 3) ควรสร้าง
 ความตระหนัก และสร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการร่วมมือกันจัดการศึกษา
 ทวิศึกษา 4) ทรัพยากรงบประมาณควรมีแผนการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้
 เป็นตามวัตถุประสงค์และเป็นระบบ 5) ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ควรมีคณะกรรมการ
 หรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการใช้งานและมีความปลอดภัย

ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย พบว่า 1) ควรมีการสร้างความร่วมมือ
 กับโรงเรียนในเครือข่ายทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษา 2) ควรบริหารความร่วมมือ
 ในด้านการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนในเครือข่าย 3) ควรบริหารความร่วมมือในด้านการบริหาร
 ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบทวิศึกษา 4) ควรสร้างความตระหนัก ความ
 เข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษา กับโรงเรียนในเครือข่าย กับผู้ปกครอง และกับผู้เรียนและชุมชน 5)
 ควรร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อการพัฒนาบุคลากรผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านงานครูที่
 ปรึกษา งานปกครอง งานแนะแนว และ งานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา เป็นต้น

ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา พบว่า 1) ควรศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี
 กระบวนการบริหารสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการทวิศึกษา 2) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา
 ต้องเป็นลักษณะของการบริหารที่เป็นขั้นตอน มีความต่อเนื่อง และเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน 3) กระบวน

การบริหารที่นำมาใช้ ขั้นตอนแรกจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และจะต้องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 4) ควรสังเคราะห์หรือบูรณาการกระบวนการบริหารสมัยใหม่ เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา เช่น กระบวนการบริหาร POLC หรือ PDCA เป็นต้น

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ทั้งของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และโรงเรียนในเครือข่าย รวมทั้งสิ้นจำนวน 21 คน เพื่อร่วมกันยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มาประกอบเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการสนทนากลุ่ม ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ร่วมกันยกร่าง และได้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบหลักของรูปแบบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

ซึ่งแต่ละองค์ประกอบหลัก มีองค์ประกอบย่อยและปัจจัยสู่ความสำเร็จ ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และปัจจัยสู่ความสำเร็จของร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อยและปัจจัยสู่ความสำเร็จ
----------------	--------------------------------------

<p>องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ</p>	<p>1.1 พัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่</p> <p>1.1.1 อธิบายแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบัน โดยเฉพาะทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน</p> <p>1.1.2 ส่งเสริมครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>1.1.3 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ</p> <p>1.2 พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่</p> <p>1.2.1 ส่งเสริมการสร้างทีมงานวิชาการ</p> <p>1.2.2 รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และการระดมความคิด</p> <p>1.2.3 วางแผนปฏิบัติงานและกำหนดบรรทัดฐาน</p> <p>1.2.4 นำแผนไปปฏิบัติและประเมิน</p> <p>1.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียน ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่</p> <p>1.3.1 พัฒนาทักษะกระบวนการในการทำงาน</p>
<p>ตารางที่ 13 (ต่อ)</p>	
<p>องค์ประกอบหลัก</p>	<p>องค์ประกอบย่อยและปัจจัยสู่ความสำเร็จ</p> <p>1.3.2 พัฒนาทักษะการใช้เหตุผลการสร้างกลวิธีเพื่อแก้ปัญหา</p> <p>1.3.3 พัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี</p> <p>1.4 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่</p> <p>1.4.1 จัดระบบโครงสร้างให้รองรับการประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>1.4.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดของ สมศ.</p> <p>1.4.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>1.4.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผน</p>
<p>องค์ประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากร</p>	<p>2.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล ได้แก่</p> <p>2.1.1 มีคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานทวิศึกษา ร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย</p> <p>2.1.2 มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐาน</p>

	<p>ให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน</p> <p>2.1.3 สร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการศึกษาทวิศึกษา</p> <p>2.1.4 มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.2 การบริหารทรัพยากรงบประมาณ</p> <p>2.2.1 จัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทและถูกต้องตามระเบียบ</p> <p>2.2.2 สถานศึกษามีแผนการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ</p>
--	---

ตารางที่ 13 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อยและปัจจัยสู่ความสำเร็จ
	<p>2.2.3 มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์</p> <p>2.3 การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>2.3.1 การระบุเป้าหมายและความต้องการวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษา</p> <p>2.3.2 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>2.3.3 การจัดหาโดยวิธีการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรและหน่วยงาน</p> <p>2.4 การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่</p> <p>2.4.1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่</p> <p>2.4.2 แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา และซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทนถาวร เหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย</p> <p>2.4.3 มีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p>

	<p>2.4.4 การใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุด</p> <p>2.4.5 การปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ</p>
องค์ประกอบที่ 3 การบริหารความ ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย	<p>3.1 ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ ได้แก่</p> <p>3.1.1 สร้างความเข้าใจกับบุคลากรภายในสถานศึกษา</p> <p>3.1.2 สร้างความเข้าใจกับโรงเรียนในเครือข่าย</p> <p>3.1.3 สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อยและปัจจัยสู่ความสำเร็จ
	<p>3.1.4 สร้างความเข้าใจกับผู้เรียน</p> <p>3.1.5 สร้างความเข้าใจกับชุมชน</p> <p>3.1.6 สร้างความเข้าใจกับสังคม</p> <p>3.2 ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่</p> <p>3.2.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเน้นทักษะวิชาชีพ</p> <p>3.2.2 ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรเน้นทักษะวิชาชีพ</p> <p>3.2.3 ร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</p> <p>3.3 ร่วมมือในด้านการบริหารทรัพยากร ได้แก่</p> <p>3.3.1 จัดการบริหารงานบุคลากรและการประชาสัมพันธ์</p> <p>3.3.2 จัดการบริหารงานการเงินและการบัญชี</p> <p>3.3.3 จัดการบริหารงานพัสดุและอาคารสถานที่</p> <p>3.3.4 จัดการบริหารงานทะเบียน</p> <p>3.4 ร่วมมือในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน ได้แก่</p> <p>3.4.1 จัดการบริหารงานครูที่ปรึกษา</p> <p>3.4.2 จัดการบริหารงานปกครอง</p> <p>3.4.3 จัดการบริหารงานแนะแนว</p> <p>3.4.4 จัดการบริหารงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา</p>
องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหาร จัดการทวิศึกษา	<p>ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ได้แก่</p> <p>1.1 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายงานทวิศึกษา</p> <p>1.2 ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>1.3 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน</p>

	1.4 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน 1.5 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน
--	--

ตารางที่ 13 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อยและปัจจัยสู่ความสำเร็จ
	ชั้นที่ 2 การจัดองค์กร (Organizing) ได้แก่ 2.1 จัดโครงสร้างองค์กรสำหรับงานทวิศึกษา 2.2 กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ 2.3 จัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน ชั้นที่ 3 การนำองค์กร (Leading) ได้แก่ 3.1 ถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม 3.2 สร้างบรรยากาศเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 3.3 สื่อสารทั่วทั้งองค์กร 3.4 บริหารงานทวิศึกษาเชิงรุกโดยเน้นการมีส่วนร่วม และสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน 3.5 เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน ชั้นที่ 4 การติดตามและประเมิน (Controlling) ได้แก่ 4.1 จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกัน 4.2 จัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานและการประเมิน 4.3 จัดการวางกรอบการประเมิน 4.4 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือ 4.5 จัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ชั้นที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Action) ได้แก่ 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่ 5.3 ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน

จากตารางที่ 13 แสดงผลการสนทนากลุ่มเพื่อยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ

2) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย และ 4) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) พัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน 2) พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 3) พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน 4) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 พัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่
  - 1.1.1 อธิบายแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบันโดยเฉพาะทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน
  - 1.1.2 ส่งเสริมครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - 1.1.3 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
  - 1.1.4 ร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน
- 1.2 พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่
  - 1.2.1 ส่งเสริมการสร้างทีมงานวิชาการ
  - 1.2.2 รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และการระดมความคิด
  - 1.2.3 วางแผนปฏิบัติงานและกำหนดบรรทัดฐาน
  - 1.2.4 นำแผนไปปฏิบัติและประเมิน
- 1.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่
  - 1.3.1 พัฒนาทักษะกระบวนการในการทำงาน
  - 1.3.2 พัฒนาทักษะการใช้เหตุผลการสร้างกลวิธีเพื่อแก้ปัญหา
  - 1.3.3 พัฒนาทักษะทางการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
  - 1.3.4 พัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี
- 1.4 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่
  - 1.4.1 จัดระบบโครงสร้างให้รองรับการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1.4.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดของ สมศ.
  - 1.4.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 1.4.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผน
  - 1.4.5 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล 2) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ 3) การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ และ 4) การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ มีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล ได้แก่

- 2.1.1 มีคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานทวิศึกษาร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย
- 2.1.2 มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน
- 2.1.3 สร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการศึกษาทวิศึกษา
- 2.1.4 มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลอย่างต่อเนื่อง
- 2.2 การบริหารทรัพยากรงบประมาณ
- 2.2.1 จัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทและถูกต้องตามระเบียบ
- 2.2.2 สถานศึกษามีแผนการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ
- 2.2.3 มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- 2.3 การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์
- 2.3.1 การระบุเป้าหมายและความต้องการวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษา
- 2.3.2 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผนการจัดซื้อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์
- 2.3.3 การจัดหาโดยวิธีการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรและหน่วยงาน
- 2.3.4 มีการลงทะเบียนวัสดุอุปกรณ์เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน
- 2.4 การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่
- 2.4.1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่
- 2.4.2 แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทนถาวร เหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย
- 2.4.3 มีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 2.4.4 การใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุด
- 2.4.5 การปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ
- องค์ประกอบที่ 3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย
- การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย ประกอบด้วย 1) ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ 2) ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ร่วมมือในด้านการบริหารทรัพยากร และ 4) ร่วมมือในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน รายละเอียดดังนี้

- 3.1 ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ ได้แก่
  - 3.1.1 สร้างความเข้าใจกับบุคลากรภายในสถานศึกษา
  - 3.1.2 สร้างความเข้าใจกับโรงเรียนในเครือข่าย
  - 3.1.3 สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง
  - 3.1.4 สร้างความเข้าใจกับผู้เรียน
  - 3.1.5 สร้างความเข้าใจกับชุมชนและสังคม
- 3.2 ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่
  - 3.2.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเน้นทักษะวิชาชีพ
  - 3.2.2 ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรเน้นทักษะวิชาชีพ
  - 3.2.3 ร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
  - 3.2.4 ร่วมกันวัดผลและประเมินผล
- 3.3 ร่วมมือในด้านการบริหารทรัพยากร ได้แก่
  - 3.3.1 จัดการบริหารงานบุคลากรและการประชาสัมพันธ์
  - 3.3.2 จัดการบริหารงานการเงินและการบัญชี
  - 3.3.3 จัดการบริหารงานพัสดุและอาคารสถานที่
  - 3.3.4 จัดการบริหารงานทะเบียน
- 3.4 ร่วมมือในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน ได้แก่
  - 3.4.1 จัดการบริหารงานครูที่ปรึกษา
  - 3.4.2 จัดการบริหารงานปกครอง
  - 3.4.3 จัดการบริหารงานแนะแนว
  - 3.4.4 จัดการบริหารงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษามี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์กร (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การติดตามและประเมิน (Controlling) และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา (Action) รายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการจัดทวิศึกษา ได้แก่

- 1.1 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายงานทวิศึกษา
- 1.2 ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- 1.3 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.4 กำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.5 กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ได้แก่

- 2.1 จัดโครงสร้างองค์กรสำหรับงานทวิศึกษา
- 2.2 กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 2.3 กำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา
- 2.4 จัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 3 การนำองค์กร ได้แก่

- 3.1 ถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม
- 3.2 สร้างบรรยากาศเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 3.3 สื่อสารทั่วทั้งองค์กร
- 3.4 บริหารงานทวิศึกษาเชิงรุกโดยเน้นการมีส่วนร่วมและสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ

แก่ผู้เรียน

- 3.5 เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ได้แก่

- 4.1 จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกฝ่าย
- 4.2 จัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานและการประเมิน
- 4.3 จัดการวางกรอบการประเมิน
- 4.4 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือ
- 4.5 จัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา ได้แก่

- 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง
- 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่
- 5.3 ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน

2.3 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการจัดการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สร้างขึ้น โดยจัดสนทนากลุ่มในวันที่ 21 มิถุนายน 2560 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร มีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน ร่วมกันวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสม ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการ
 ตรีศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 1

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 1.1 พัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียน การสอน ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่	องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 1.1 พัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียน การสอน ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
<p>1.1.1 อธิบายแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบันโดยเฉพาะทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน</p> <p>1.1.2 ส่งเสริมครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>1.1.3 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ</p> <p>1.2 พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่</p> <p>1.2.1 ส่งเสริมการสร้างทีมงานวิชาการ</p> <p>1.2.2 รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และการระดมความคิด</p> <p>1.2.3 วางแผนปฏิบัติงานและกำหนดบรรทัดฐาน</p> <p>1.2.4 นำแผนไปปฏิบัติและประเมิน</p> <p>1.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่</p> <p>1.3.1 พัฒนาทักษะกระบวนการในการทำงาน</p> <p>1.3.2 พัฒนาทักษะการใช้เหตุผลการสร้างกลวิธีเพื่อแก้ปัญหา</p> <p>1.3.3 พัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี</p> <p>1.4 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่</p> <p>1.4.1 จัดระบบโครงสร้างให้รองรับการประกันคุณภาพการศึกษา</p>	<p>1.1.1 อธิบายแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบันโดยเฉพาะทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน</p> <p>1.1.2 ส่งเสริมครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>1.1.3 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ</p> <p>1.1.4 ร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน</p> <p>1.2 พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่</p> <p>1.2.1 ส่งเสริมการสร้างทีมงานวิชาการ</p> <p>1.2.2 รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และการระดมความคิด</p> <p>1.2.3 วางแผนปฏิบัติงานและกำหนดบรรทัดฐาน</p> <p>1.2.4 นำแผนไปปฏิบัติและประเมิน</p> <p>1.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่</p> <p>1.3.1 พัฒนาทักษะกระบวนการในการทำงาน</p> <p>1.3.2 พัฒนาทักษะการใช้เหตุผลการสร้างกลวิธีเพื่อแก้ปัญหา</p> <p>1.3.3 พัฒนาทักษะทางการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>1.3.4 พัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี</p>

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
1.4.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดของ สมศ.	1.4 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จได้แก่

1.4.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 1.4.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผน	1.4.1 จัดระบบโครงสร้างให้รองรับการ ประกันคุณภาพการศึกษา 1.4.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินตาม ตัวชี้วัดของ สมศ. 1.4.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 1.4.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผน 1.4.5 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน อื่นในการปรับปรุงพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพ
---	--

จากตารางที่ 14 แสดงผลการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังจากการตรวจสอบ พบว่า องค์กรประกอบที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับชื่อองค์กรประกอบการบริหารงานวิชาการ และให้เพิ่มองค์ประกอบย่อยที่ 1.1.4 ร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน องค์กรประกอบย่อยที่ 1.3.3 พัฒนาทักษะทางการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และ 1.4.5 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

ตารางที่ 15 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์กรประกอบที่ 2

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
องค์กรประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากร 2.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล ได้แก่ 2.1.1 มีคณะกรรมการบริหารการดำเนินงาน ทวิศึกษาร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย 2.1.2 มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็น หลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	องค์กรประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากรทาง การศึกษา 2.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล ได้แก่ 2.1.1 มีคณะกรรมการบริหารการ ดำเนินงานทวิศึกษาร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย 2.1.2 มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็น

<p>2.1.3 สร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการศึกษาทวิศึกษา</p> <p>2.1.4 มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.2 การบริหารทรัพยากรงบประมาณ</p> <p>2.2.1 จัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทและถูกต้องตามระเบียบ</p> <p>2.2.2 สถานศึกษามีแผนการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ</p> <p>2.2.3 มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์</p> <p>2.3 การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>2.3.1 การระบุเป้าหมายและความต้องการวัสดุอุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทวิศึกษา</p>	<p>หลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน</p> <p>2.1.3 สร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการศึกษาทวิศึกษา</p> <p>2.1.4 มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.2 การบริหารทรัพยากรงบประมาณ</p> <p>2.2.1 จัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทและถูกต้องตามระเบียบ</p> <p>2.2.2 สถานศึกษามีแผนการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ</p> <p>2.2.3 มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์</p>
--	---

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
<p>2.3.2 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>2.3.3 การจัดหาโดยวิธีการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์เป็นไปตามความต้องการของบุคลากร และหน่วยงาน</p> <p>2.4 การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่</p> <p>2.4.1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่</p> <p>2.4.2 แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทนถาวร เหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย</p>	<p>2.3 การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>2.3.1 การระบุเป้าหมายและความต้องการวัสดุอุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทวิศึกษา</p> <p>2.3.2 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>2.3.3 การจัดหาโดยวิธีการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์เป็นไปตามความต้องการของบุคลากร และหน่วยงาน</p> <p>2.3.4 มีการลงทะเบียนวัสดุอุปกรณ์เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน</p> <p>2.4 การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่</p>

<p>2.4.3 มีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>2.4.4 การใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุด</p> <p>2.4.5 การปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ</p>	<p>2.4.1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่</p> <p>2.4.2 แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทนถาวร เหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย</p> <p>2.4.3 มีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>2.4.4 การใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุด</p> <p>2.4.5 การปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ</p>
--	--

จากตารางที่ 15 แสดงผลการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังจากการตรวจสอบ พบว่า องค์กรประกอบที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่าควรปรับชื่อองค์ประกอบหลัก โดยให้เพิ่มคำว่า ทางการศึกษา โดยปรับเพิ่มเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา และให้เพิ่มข้อ 2.3.4 มีการลงทะเบียนวัสดุอุปกรณ์เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน

ตารางที่ 16 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์กรประกอบที่ 3

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
<p>องค์กรประกอบที่ 3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย</p> <p>3.1 ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ ได้แก่</p> <p>3.1.1 สร้างความเข้าใจกับโรงเรียนในเครือข่าย</p> <p>3.1.2 สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง</p> <p>3.1.3 สร้างความเข้าใจกับผู้เรียน</p> <p>3.1.4 สร้างความเข้าใจกับชุมชน</p> <p>3.1.5 สร้างความเข้าใจกับสังคม</p>	<p>องค์กรประกอบที่ 3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย</p> <p>3.1 ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ ได้แก่</p> <p>3.1.1 สร้างความเข้าใจกับโรงเรียนในเครือข่าย</p> <p>3.1.2 สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง</p> <p>3.1.3 สร้างความเข้าใจกับผู้เรียน</p> <p>3.1.4 สร้างความเข้าใจกับชุมชนและสังคม</p> <p>3.2 ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่</p>

3.2 ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ 3.2.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเน้นทักษะวิชาชีพ 3.2.2 ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรเน้นทักษะวิชาชีพ 3.2.3 ร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 3.3 ร่วมมือในด้านการบริหารทรัพยากร ได้แก่ 3.3.1 จัดการบริหารงานบุคลากรและการประชาสัมพันธ์	3.2.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเน้นทักษะวิชาชีพ 3.2.2 ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรเน้นทักษะวิชาชีพ 3.2.3 ร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 3.2.4 ร่วมกันวัดผลและประเมินผล 3.3 ร่วมมือในด้านการบริหารทรัพยากร ได้แก่ 3.3.1 จัดการบริหารงานบุคลากรและการประชาสัมพันธ์
--	--

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
3.3.2 จัดการบริหารงานการเงินและการบัญชี 3.3.3 จัดการบริหารงานพัสดุและอาคารสถานที่ 3.3.4 จัดการบริหารงานทะเบียน 3.4 ร่วมมือในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน ได้แก่ 3.4.1 จัดการบริหารงานครูที่ปรึกษา 3.4.2 จัดการบริหารงานปกครอง 3.4.3 จัดการบริหารงานแนะแนว 3.4.4 จัดการบริหารงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา	3.3.2 จัดการบริหารงานการเงินและการบัญชี 3.3.3 จัดการบริหารงานพัสดุและอาคารสถานที่ 3.3.4 จัดการบริหารงานทะเบียน 3.4 ร่วมมือในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน ได้แก่ 3.4.1 จัดการบริหารงานครูที่ปรึกษา 3.4.2 จัดการบริหารงานปกครอง 3.4.3 จัดการบริหารงานแนะแนว 3.4.4 จัดการบริหารงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา

จากตารางที่ 16 แสดงผลการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังจากการตรวจสอบ พบว่า องค์กรประกอบที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับชื่อองค์กรประกอบหลัก และให้ปรับรวมองค์ประกอบย่อย ข้อที่ 3.1.5 และ 3.1.6 เป็น สร้างความเข้าใจกับชุมชนและสังคม ให้เพิ่มข้อที่ 3.2.4 เป็น ร่วมกันวัดผลและประเมินผล และให้เปลี่ยนคำว่า กิจกรรม ในข้อที่ 3.4 เป็น กิจกรรม

ตารางที่ 17 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์กรประกอบที่ 4

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการ ทวิศึกษา ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ได้แก่ 1.1 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายงานทวิศึกษา	องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการ ทวิศึกษา ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ได้แก่ 1.1 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายงานทวิศึกษา

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
1.2 ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน 1.3 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน 1.4 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการ ดำเนินงาน 1.5 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินงาน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร (Organizing) ได้แก่ 2.1 จัดโครงสร้างองค์กรสำหรับงาน ทวิศึกษา 2.2 กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ 2.3 จัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน ขั้นที่ 3 การนำองค์กร (Leading) ได้แก่ 3.1 ถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม 3.2 สร้างบรรยากาศเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้ 3.3 สื่อสารทั่วทั้งองค์กร 3.4 บริหารงานทวิศึกษาเชิงรุกโดยเน้นการ มีส่วนร่วมและสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน 3.5 เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับ ผู้ปฏิบัติงาน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมิน (Controlling) 4.1 จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกัน 4.2 จัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงาน และการประเมิน	1.2 จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย 1.3 ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน 1.4 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน 1.5 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการ ดำเนินงาน 1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินงาน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร (Organizing) ได้แก่ 2.1 จัดโครงสร้างองค์กรสำหรับงาน ทวิศึกษา 2.2 กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ 2.3 กำหนดความสัมพันธ์ในสายการ บังคับบัญชา 2.4 จัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน ขั้นที่ 3 การนำ (Leading) ได้แก่ 3.1 ถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม 3.2 สร้างบรรยากาศเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ 3.3 สื่อสารทั่วทั้งองค์กร 3.4 บริหารงานทวิศึกษาเชิงรุกโดยเน้นการ มีส่วนร่วมและสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน 3.5 เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับ ผู้ปฏิบัติงาน

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
<p>4.3 จัดการวางกรอบการประเมิน</p> <p>4.4 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือ</p> <p>4.5 จัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>ขั้นที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Action) ได้แก่</p> <p>5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่</p> <p>5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน</p>	<p>ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมิน (Controlling)</p> <p>4.1 จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกฝ่าย</p> <p>4.2 จัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานและการประเมิน</p> <p>4.3 จัดการวางกรอบการประเมิน</p> <p>4.4 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือ</p> <p>4.5 จัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>4.6 สรุปผลการประเมิน</p> <p>ขั้นที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา (Act) ได้แก่</p> <p>5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่</p> <p>5.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน</p> <p>5.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน</p>

จากตารางที่ 17 แสดงผลการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังจากการตรวจสอบ พบว่า องค์กรประกอบที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับชื่อองค์กรประกอบหลัก และให้ปรับเพิ่มข้อที่ 1.2 จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย เพิ่มข้อที่ 2.3 กำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา เพิ่มข้อที่ 4.6 สรุปผลการประเมิน เพิ่มข้อที่ 5.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และให้ปรับชื่อขั้นตอนที่ 3 เป็น การนำ ตัดคำว่า องค์กร และปรับภาษาอังกฤษ ในขั้นตอนที่ 5 จาก Action เป็น Act

รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังจากผ่านการตรวจสอบ

ด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากคณะผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันวิพากษ์ เสนอแนะ และให้ปรับปรุง ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้ว มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค กาญจนภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย องค์กรประกอบ หลัก 4 องค์กรประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย และ 4) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

องค์กรประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 องค์กรประกอบย่อย ได้แก่ 1) พัฒนาหลักสูตร และการบริหารการเรียนการสอน 2) พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 3) พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน 4) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 พัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่
  - 1.1.1 อธิบายแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบันโดยเฉพาะทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน
  - 1.1.2 ส่งเสริมครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - 1.1.3 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
  - 1.1.4 ร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน
- 1.2 พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่
  - 1.2.1 ส่งเสริมการสร้างทีมงานวิชาการ
  - 1.2.2 รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และการระดมความคิด
  - 1.2.3 วางแผนปฏิบัติงานและกำหนดบรรทัดฐาน
  - 1.2.4 นำแผนไปปฏิบัติและประเมิน
- 1.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่
  - 1.3.1 พัฒนาทักษะกระบวนการในการทำงาน
  - 1.3.2 พัฒนาทักษะการใช้เหตุผลการสร้างกลวิธีเพื่อแก้ปัญหา
  - 1.3.3 พัฒนาทักษะทางการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
  - 1.3.4 พัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี
- 1.4 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่
  - 1.4.1 จัดระบบโครงสร้างให้รองรับการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1.4.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดของ สมศ.
  - 1.4.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 1.4.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผน
  - 1.4.5 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพ

องค์กรประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล 2) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ 3) การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ และ 4) การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล ได้แก่

- 2.1.1 มีคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานทวิศึกษาร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย
- 2.1.2 มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน
- 2.1.3 สร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการศึกษาทวิศึกษา
- 2.1.4 มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลอย่างต่อเนื่อง

2.2 การบริหารทรัพยากรงบประมาณ

- 2.2.1 จัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทและถูกต้องตามระเบียบ
- 2.2.2 สถานศึกษามีแผนการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ
- 2.2.3 มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

2.3 การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์

- 2.3.1 การระบุเป้าหมายและความต้องการวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษา
- 2.3.2 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผนการจัดซื้อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์
- 2.3.3 การจัดหาโดยวิธีการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรและหน่วยงาน
- 2.3.4 มีการลงทะเบียนวัสดุอุปกรณ์เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน

2.4 การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

- 2.4.1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่
- 2.4.2 แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทนถาวร เหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย
- 2.4.3 มีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 2.4.4 การใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุด

2.4.5 การปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย

การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย ประกอบด้วย 1) ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ 2) ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ร่วมมือในด้านการบริหารทรัพยากร และ 4) ร่วมมือในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน รายละเอียดดังนี้

3.1 ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ ได้แก่

- 3.1.1 สร้างความเข้าใจกับบุคลากรภายในสถานศึกษา
- 3.1.2 สร้างความเข้าใจกับโรงเรียนในเครือข่าย
- 3.1.3 สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง
- 3.1.4 สร้างความเข้าใจกับผู้เรียน
- 3.1.5 สร้างความเข้าใจกับชุมชนและสังคม

3.2 ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่

- 3.2.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเน้นทักษะวิชาชีพ
- 3.2.2 ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรเน้นทักษะวิชาชีพ
- 3.2.3 ร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
- 3.2.4 ร่วมกันวัดผลและประเมินผล

3.3 ร่วมมือในด้านการบริหารทรัพยากร ได้แก่

- 3.3.1 จัดการบริหารงานบุคลากรและการประชาสัมพันธ์
- 3.3.2 จัดการบริหารงานการเงินและการบัญชี
- 3.3.3 จัดการบริหารงานพัสดุและอาคารสถานที่
- 3.3.4 จัดการบริหารงานทะเบียน

3.4 ร่วมมือในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน ได้แก่

- 3.4.1 จัดการบริหารงานครูที่ปรึกษา
- 3.4.2 จัดการบริหารงานปกครอง
- 3.4.3 จัดการบริหารงานแนะแนว
- 3.4.4 จัดการบริหารงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษามี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์กร (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การติดตามและประเมิน (Controlling) และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา (Action) รายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการจัดทวิศึกษา ได้แก่

- 1.1 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายงานทวิศึกษา
- 1.2 ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

- 1.3 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.4 กำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.5 กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ได้แก่

- 2.1 จัดโครงสร้างองค์กรสำหรับงานทวิศึกษา
- 2.2 กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 2.3 กำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา
- 2.4 จัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 3 การนำองค์กร ได้แก่

- 3.1 ถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม
- 3.2 สร้างบรรยากาศเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 3.3 สื่อสารทั่วทั้งองค์กร
- 3.4 บริหารงานทวิศึกษาเชิงรุกโดยเน้นการมีส่วนร่วมและสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ

แก่ผู้เรียน

- 3.5 เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ได้แก่

- 4.1 จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกฝ่าย
- 4.2 จัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานและการประเมิน
- 4.3 จัดการวางกรอบการประเมิน
- 4.4 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือ
- 4.5 จัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

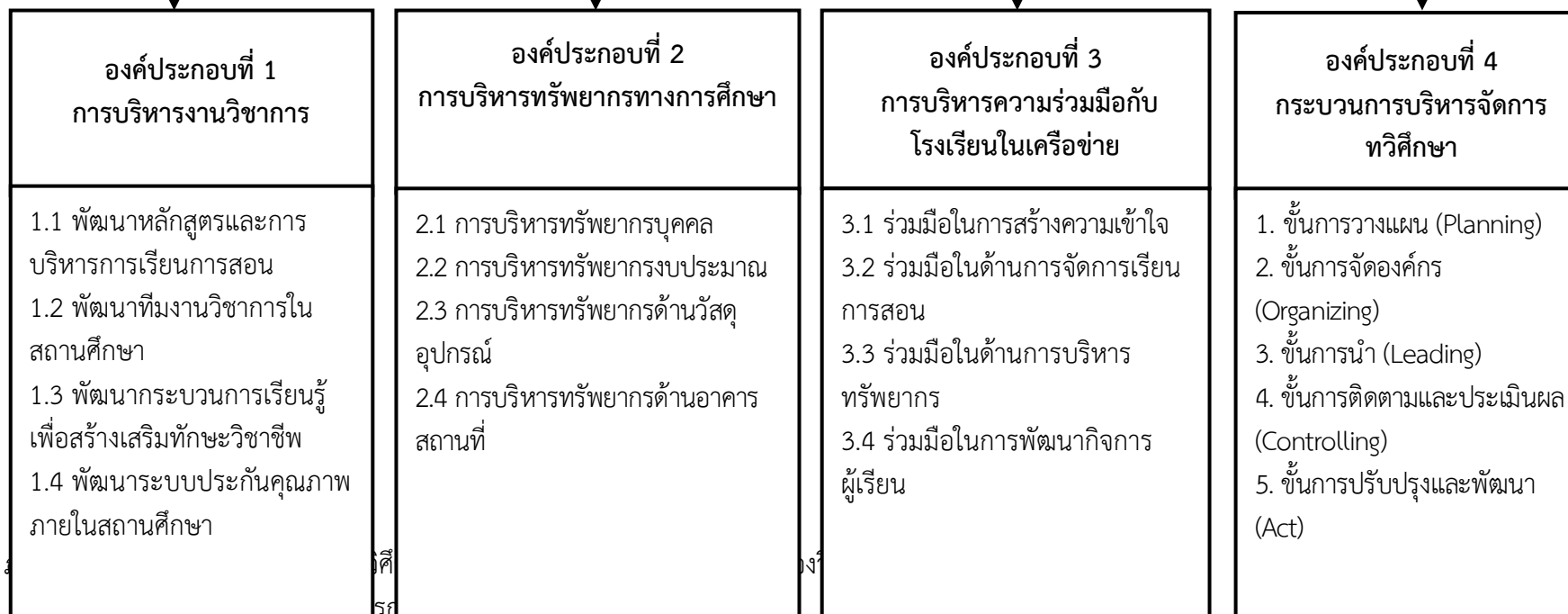
ขั้นที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนา ได้แก่

- 5.1 นำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง
- 5.2 จัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่
- 5.3 ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน

รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
กาญจนภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.1.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 จำนวน และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน (n=215)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	128	59.54
ปริญญาโท	83	38.60
ปริญญาเอก	4	1.86
รวม	215	100
2. ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	7	3.26
ครูผู้สอน	208	96.74
รวม	215	100
3. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	94	43.72
10 - 19 ปี	46	21.39
20 - 29 ปี	52	24.19
30 ปี ขึ้นไป	23	10.70
รวม	215	100

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 59.54 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 38.60 ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ที่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 96.74 และประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.72 รองลงมา 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.19

3.1.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการใช้แบบสอบถาม ถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และโรงเรียนในเครือข่าย ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (n = 215)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				t
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการบริหารงานวิชาการ	2.65	0.21	4.14	0.28	63.06*
1. สามารถอธิบายแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบันและการจัดการศึกษาทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน	2.84	0.50	4.25	0.87	21.21*
2. สามารถอธิบายกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้	2.73	0.58	4.75	0.67	30.33*
3. ส่งเสริมครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.76	0.60	4.26	0.80	20.15*
4. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ	2.93	0.32	4.29	0.71	24.11*

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				t
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
5. สามารถร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน	2.60	0.56	3.77	0.71	27.67*
6. มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทีมงาน	2.29	0.64	3.80	0.40	28.73*

วิชาการให้มีประสิทธิภาพ					
7. มีการกำหนดแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	2.61	0.62	4.39	0.75	17.39*
8. ทีมงานมีการกำหนดบรรทัดฐานร่วมกัน	2.40	0.66	3.98	0.76	24.93*
9. จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนกระบวนการทำงานให้สามารถวิเคราะห์งานได้	2.60	0.61	4.19	0.47	25.40*
10. ส่งเสริมการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เหตุผลในการทำงานและการแก้ไขปัญหา	2.58	0.49	3.80	0.40	24.85*
11. ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสม	2.60	0.56	3.77	0.71	27.67*
12. ประสานความร่วมมือในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	2.83	0.42	4.46	0.61	28.38*
ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	2.61	0.32	4.40	0.33	53.82*
13. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษาร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย	2.69	0.50	4.49	0.58	34.17*
14. มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	2.54	0.49	4.44	0.68	33.09*

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				t
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
15. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทและถูกต้องตามระเบียบ	2.60	0.64	4.68	0.50	44.14*
16. มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	2.62	0.56	4.76	0.42	42.86*
17. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์	2.57	0.57	4.14	0.76	24.09*
18. สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่	2.67	0.49	4.33	0.68	27.90*
19. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทนถาวรเหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย	2.64	0.66	3.98	0.56	23.81*
ด้านการบริหารการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย	2.63	0.21	4.17	0.26	61.94*
20. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษาให้กับโรงเรียนในเครือข่าย	2.24	0.50	3.79	0.49	35.85*
21. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษาให้กับผู้เรียนและผู้ปกครอง	2.59	0.56	4.10	0.59	26.86*

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				t
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
22. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษาให้กับชุมชนและสังคม	2.40	0.49	4.78	0.49	46.02*
23. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียน	2.60	0.64	3.92	0.71	18.48*
24. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	2.65	0.62	4.35	0.68	25.75*
25. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการร่วมกันวัดผลและประเมินผล	2.29	0.64	3.80	0.40	28.73*
26. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานบุคลากรที่ดำเนินงานทวิศึกษา	2.84	0.50	4.25	0.87	21.21*
27. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานการเงินและการบัญชีที่เกี่ยวข้องงานทวิศึกษา	2.73	0.58	4.74	0.67	30.33*
28. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานครูที่ปรึกษา	2.76	0.60	4.26	0.80	20.15*
29. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานปกครองและงานแนะแนว	2.93	0.32	4.29	0.71	24.11*
30. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานสวัสดิการนักเรียน	2.91	0.34	3.67	0.47	17.39*

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				t
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา	2.86	0.21	4.24	0.23	63.48*
31. ร่วมกันวางแผนกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานทวิศึกษา	2.64	0.55	4.23	0.87	24.93*
32. การดำเนินงานทวิศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละงานและงบประมาณที่ใช้	2.61	0.62	4.39	0.75	25.40*
33. มีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการดำเนินงานทวิศึกษา	2.61	0.62	3.98	0.76	24.85*
34. มีการจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	2.60	0.61	4.19	0.47	27.67*
35. การดำเนินงานทวิศึกษาส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้	2.58	0.49	3.80	3.77	28.38*
36. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานทวิศึกษาของสถานศึกษา	2.60	0.56	3.77	0.71	28.38*
37. การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานทวิศึกษาตามแผนอย่างต่อเนื่อง	2.83	0.42	4.46	0.61	20.76*
38. การจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินงานทวิศึกษาและการเผยแพร่	2.69	0.50	4.49	0.58	34.39*
39. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงานทวิศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.54	0.49	4.44	0.68	34.17*
40. มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานทวิศึกษาของสถานศึกษา	2.60	0.64	4.68	0.50	33.09*
รวมค่าเฉลี่ย	2.69	0.15	4.23	0.20	33.16*

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 19 แสดงว่า รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการใช้แบบสอบถาม ถามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในภาพรวมหลังการใช้รูปแบบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการใช้รูปแบบ ($\bar{X} = 2.69$) อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาเป็น ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

3.2 ผลการประเมินตนเองของผู้เรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกิดจากการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เรียนทวิศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้เรียนทวิศึกษา เกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการใช้แบบประเมินตนเองสำหรับผู้เรียน (n=140)

ทักษะวิชาชีพผู้เรียน	ระดับพฤติกรรมผู้เรียน				t
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ทักษะกระบวนการทำงาน	2.78	0.31	4.16	0.49	29.04*
1. มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการทำงานสามารถวิเคราะห์งานได้	2.86	0.45	4.26	0.78	17.93*
2. มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับขั้นตอนการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	2.77	0.51	4.62	0.70	23.97*
3. มีทักษะในการปฏิบัติงานวางแผนการทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง	2.85	0.50	4.20	0.76	17.65*

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สมรรถนะวิชาชีพ	ระดับพฤติกรรมผู้เรียน				t
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
4. มีทักษะในการปฏิบัติงานตามแผนและสามารถทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้องได้	2.79	0.55	3.89	0.71	15.61*
5. มีความรู้และทักษะในการประเมินผลการทำงาน	2.81	0.54	3.65	0.58	13.62*
6. มีความรู้และทักษะในการนำผลการประเมินการทำงานมาวิเคราะห์และปรับปรุงงานได้	2.64	0.53	4.36	0.86	21.55*
ทักษะการใช้เหตุผล	2.50	0.28	4.17	0.31	46.14*
7. ได้รับการอบรมและพัฒนากระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้	2.57	0.64	4.59	0.82	25.44*
8. มีการคิดอย่างมีจุดมุ่งหมายเฉพาะและมีการใช้เหตุผล	2.40	0.66	3.96	0.74	19.25*
9. มีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อการทำงานและการแก้ไขปัญหา	2.49	0.62	4.30	0.65	20.46*
10. ได้รับการพัฒนาทักษะด้านการใช้เหตุผล	2.44	0.49	3.99	0.58	23.50*
11. สามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ชัดเจนอย่างอิสระ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแนวคิดอย่างมีเหตุผล	2.42	0.69	3.74	0.55	18.20*
12. สามารถยอมรับข้อตกลงร่วมที่เกิดจากการใช้เหตุผลร่วมกันว่าเป็นข้อสรุปที่ถูกต้องได้	2.59	0.54	4.23	0.65	25.76*
13. มีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	2.64	0.51	4.44	0.70	24.11*
ทักษะการสื่อสาร	2.55	0.35	4.36	0.45	34.97*
14. มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียนที่ถูกต้องเพื่อการสื่อสาร	2.51	0.50	4.32	0.66	24.22*

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สมรรถนะวิชาชีพ	ระดับพฤติกรรมผู้เรียน				t
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
15. มีความสามารถในการพูด การฟัง การจูงใจ และการโน้มน้าวผู้อื่น	2.56	0.69	4.69	0.56	29.73*
16. มีความสามารถในการเขียน และการทำงาน	2.58	0.61	4.47	0.71	23.21*
17. มีความสามารถในการนำเสนอผลงาน	2.54	0.60	4.16	0.76	19.81*
18. มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมในการสื่อสาร	2.56	0.49	4.16	0.76	19.35*
19. มีทักษะในการเข้าถึงและการประเมินสารสนเทศ	2.53	0.70	4.05	0.65	19.79*
20. มีทักษะในการวิเคราะห์สื่อ ใช้สื่อ และผลิตสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.29	0.52	3.97	0.53	28.48*
21. มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการสื่อสารที่ถูกต้อง	2.44	0.56	4.11	0.61	22.68*
ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	2.42	0.26	4.09	0.24	52.39*
22. มีทักษะในการจัดเก็บข้อมูล ประมวลผล ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้	2.35	0.47	4.36	0.67	27.86*
23. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งาน การคิดคำนวณ และการนำเสนอผลงานได้	2.56	0.69	3.96	0.67	16.77*
24. มีทักษะในการรับ-ส่งข้อมูลทางอีเมล (E-mail)	2.46	0.67	4.24	0.66	22.82*
25. มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	2.35	0.63	3.99	0.58	23.37*
รวมค่าเฉลี่ย	2.56	0.16	4.20	0.22	68.25*

*p ≤ 0.05

จากตารางที่ 20 แสดงว่า ทักษะวิชาชีพผู้เรียนตามรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำหรับผู้เรียนทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมหลังการใช้รูปแบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการใช้รูปแบบ ($\bar{X} = 2.56$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ ทักษะการใช้เหตุผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) และ ทักษะกระบวนการทำงาน ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

3.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (n=215)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ท่านมีความพึงพอใจต่อหลักการบริหารจัดการทวิศึกษาที่ทำให้มีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน	4.25	0.87	มาก
2. ท่านมีความพึงพอใจต่อหลักการบริหารจัดการทวิศึกษาที่ใช้หลักการมีส่วนร่วมและมีการทำงานเป็นทีม	4.74	0.67	มากที่สุด
3. ท่านมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการทวิศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการ	4.26	0.80	มาก

ตารางที่ 21 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
4. ท่านมีความพึงพอใจต่อการแบ่งคณะกรรมการบริหาร จัดการศึกษาเป็น 2 คณะ	4.29	0.71	มาก
5. ท่านมีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบและหน้าที่ของ คณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา	3.67	0.47	มาก
6. ท่านมีความพึงพอใจต่อการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียน ในเครือข่ายการร่วมจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะวิชาชีพ	4.37	0.81	มาก
7. ท่านมีความพึงพอใจต่อการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียน ในเครือข่ายโดยร่วมกันบริหารบุคลากรของงานการศึกษา	4.71	0.45	มากที่สุด
8. ท่านมีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาที่มีขั้นตอนแรกเป็นการวางแผน	4.00	0.75	มาก
9. ท่านมีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารจัดการ ศึกษาแบบ POLCA	4.19	0.47	มาก
10. ท่านมีความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ศึกษาด้วยทักษะ 4 ประการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น	3.98	0.55	มาก
11. ท่านมีความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ศึกษาด้านทักษะการสื่อสารที่ให้สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเป็นผู้รับสารด้วยทัศนคติเชิงบวก	3.82	0.70	มาก
12. ท่านมีความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ศึกษาด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	4.67	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.24	0.25	มาก

จากตารางที่ 21 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการ
บริหารจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านมีความพึงพอใจต่อหลักการบริหารจัดการศึกษา
ที่ใช้หลักการมีส่วนร่วมและมีการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.74$) รองลงมา ได้แก่ ท่านมีความพึงพอใจต่อ
การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายโดยร่วมกันบริหารบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษา
($\bar{X} = 4.71$) และท่านมีความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนศึกษาด้านสารสนเทศ

สื่อและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.67$) ตามลำดับ

3.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนทวิศึกษาที่มีต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนทวิศึกษาที่มีต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดัง
แสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนทวิศึกษาที่มีต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน
ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา (n=140)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1. มีความพึงพอใจต่อการได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับ ขั้นตอนกระบวนการทำงานและสามารถวิเคราะห์งานได้	4.64	0.49	มากที่สุด
2. มีความพึงพอใจต่อการมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับขั้นตอน การวาง การปฏิบัติตามแผน การติดตามประเมินผลและ การปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมิน	4.70	0.71	มากที่สุด
3. มีความพึงพอใจกับความสามารถในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.28	0.77	มาก
4. มีความพึงพอใจต่อการได้รับการอบรมและพัฒนา กระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้	4.76	0.43	มากที่สุด

ตารางที่ 22 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
5. มีความพึงพอใจต่อการที่มีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อการทำงานและการแก้ไขปัญหา	4.39	0.50	มาก
6. มีความพึงพอใจกับความสามารถในการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ทั้งการพูด การเขียน และการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ	4.74	0.47	มากที่สุด
7. มีความพึงพอใจต่อความสามารถในการเขียน และการทำรายงาน	4.77	0.44	มากที่สุด
8. มีความพึงพอใจต่อความสามารถในการนำเสนอผลงาน	4.13	0.75	มาก
9. มีความพึงพอใจต่อการมีทักษะในการจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้	4.58	0.49	มากที่สุด
10. มีความพึงพอใจต่อการมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้	4.15	0.62	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.51	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ผู้เรียนทวิศึกษามีความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความพึงพอใจต่อความสามารถในการเขียน และการทำรายงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมา ได้แก่ มีความพึงพอใจต่อการได้รับการอบรมและพัฒนาระบบความคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.76$) และมีความพึงพอใจกับความสามารถในการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการพูด การเขียน และการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.74$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการประเมินด้านความสอดคล้อง (Congreity) ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) ดังนี้

4.1 ผลการประเมินด้านความสอดคล้อง ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discssion) กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องหลังจากนำรูปแบบไปทดลองใช้

ผลจากการจัดการสนทนากลุ่มเพื่อร่วมกันพิจารณาตรวจสอบและประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ร่วมทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า เสียงส่วนใหญ่มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

4.2 ผลการประเมินด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม ดังแสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านความสอดคล้อง	4.49	0.33	มาก
ด้านความเหมาะสม	4.66	0.18	มากที่สุด
ด้านความเป็นไปได้	4.71	0.16	มากที่สุด

ด้านความเป็นประโยชน์	4.64	0.23	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.63	0.12	มากที่สุด

จากตารางที่ 23 แสดงว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในภาพรวม แต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) และ ด้านความสอดคล้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินรูปแบบ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

ตารางที่ 24 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านความสอดคล้อง	4.49	0.33	มาก
1. รูปแบบฯ นี้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันขององค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ ในลักษณะทฤษฎีเชิงระบบ	4.40	0.59	มาก

ตารางที่ 24 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
2. รูปแบบฯ นี้มีองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่สอดคล้องกัน	4.40	0.50	มาก
3. กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษาของรูปแบบนี้ มีความ สอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสมและเป็นขั้นตอนที่สามารถ นำไปปฏิบัติได้อย่างครบวงจร	4.55	0.51	มากที่สุด
4. รูปแบบฯ นี้มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0	4.60	0.50	มากที่สุด
ด้านความเหมาะสม	4.66	0.18	มากที่สุด
5. รูปแบบฯ นี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้บริหารจัดการ ทวิศึกษาในสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ทวิศึกษา	4.40	0.59	มาก
6. รูปแบบฯ นี้มีความเหมาะสมที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ สอดคล้องกับทักษะของคนในศตวรรษที่ 21	4.75	0.44	มากที่สุด
7. รูปแบบฯ นี้สามารถนำไปใช้กับการบริหารจัดการทวิศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานครได้อย่างเหมาะสม	4.55	0.51	มากที่สุด
8. รูปแบบฯ นี้มีองค์ประกอบของรูปแบบครอบคลุม และ เหมาะสมกับการบริหารจัดการทวิศึกษา	4.65	0.58	มากที่สุด
9. รูปแบบฯ นี้มีองค์ประกอบย่อยและปัจจัยสู่ความสำเร็จ ที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการทวิศึกษา	4.80	0.41	มากที่สุด
10. กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา 5 ขั้นตอน มีความ เหมาะสม เป็นการบริหารจัดการแบบครบวงจร	4.90	0.30	มากที่สุด
11. ทักษะวิชาชีพผู้เรียนทวิศึกษา 4 ด้าน มีความเหมาะสมสำหรับ ผู้เรียนทวิศึกษา	4.65	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 24 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
12. รูปแบบฯ นี้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับสถานศึกษาใน เครือข่ายการเรียนรู้ร่วมทวิศึกษา ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ	4.55	0.60	มากที่สุด
ด้านความเป็นไปได้	4.71	0.16	มากที่สุด
13. รูปแบบฯ นี้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	4.55	0.51	มากที่สุด
14. รูปแบบฯ นี้ มีความเป็นไปได้ว่าจะประสบผลสำเร็จใน การนำไปปฏิบัติ	4.85	0.36	มากที่สุด
15. มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำรูปแบบที่ พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.55	0.60	มากที่สุด
16. กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษาของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ มีขั้นตอนที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	4.75	0.44	มากที่สุด
17. หลักการบริหารจัดการทวิศึกษาที่ระบุไว้ในรูปแบบ สามารถใช้ เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้จริง	4.55	0.51	มากที่สุด
18. องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และปัจจัยสู่ความสำเร็จ ที่กำหนดไว้ในรูปแบบ สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.80	0.41	มากที่สุด
19. รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ทำให้บุคลากรที่นำรูปแบบไปใช้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข ไม่สร้างภาระให้ผู้ปฏิบัติงาน	4.90	0.30	มากที่สุด
ด้านความเป็นประโยชน์	4.64	0.23	มากที่สุด
20. การดำเนินงานตามรูปแบบฯ มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ	4.60	0.50	มากที่สุด
21. การนำรูปแบบไปใช้จะทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจใน การบริหารจัดการทวิศึกษา	4.75	0.44	มากที่สุด
22. รูปแบบฯ นี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะวิชาชีพ และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.65	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 24 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
23. รูปแบบฯ นี้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน	4.55	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 24 แสดงว่าผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความสอดคล้อง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปแบบฯ นี้มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษาของรูปแบบฯ นี้มีความสอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสมและเป็นขั้นตอนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างครบวงจร ($\bar{X} = 4.55$)

ด้านความเหมาะสม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา 5 ขั้นตอน มีความเหมาะสม เป็นการบริหารจัดการแบบครบวงจร ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบฯ นี้มีองค์ประกอบย่อยและปัจจัยสู่ความสำเร็จที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการทวิศึกษา ($\bar{X} = 4.80$)

ด้านความเป็นไปได้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ทำให้บุคลากรที่นำรูปแบบไปใช้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข ไม่สร้างภาระให้ผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบฯ นี้มีความเป็นไปได้ว่าจะประสบผลสำเร็จในการนำไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.85$)

ด้านความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การนำรูปแบบไปใช้จะทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการบริหารจัดการทวิศึกษา ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาได้แก่ รูปแบบฯ นี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้มีทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.65$)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้

จากการตอบแบบสอบถามในการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัย เทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรนำผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) อย่างต่อเนื่อง
2. รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก และมีองค์ประกอบย่อย พร้อมทั้งปัจจัยสู่ความสำเร็จในแต่ละองค์ประกอบย่อย ซึ่งทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเมื่อนำรูปแบบไปใช้ต้องปฏิบัติให้ครบองค์ประกอบ
3. ควรจัดประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร และโรงเรียนในเครือข่าย เพื่อให้ความรู้และทักษะในการดำเนินงานตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น
4. การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีวัตถุประสงค์เฉพาะ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการยกร่างรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ และตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบ และแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test dependent) และประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม

ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยการสนทนากลุ่มและใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุป ผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค กาจจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยแบบสอบถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยภาพ รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้าน การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย ด้านกระบวนการบริหารจัดการศึกษาทวิศึกษา ด้าน การบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

1.2 ผลการศึกษาแนวการบริหารจัดการการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยสรุป 1) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นทักษะวิชาชีพ 2) ควรพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนทวิ ศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 3) ควรมีคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษาที่มาจาก บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้หลากหลาย 4) ควรนำบุคลากรฝ่ายบริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนใน เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการบริหารทวิศึกษาของสถานศึกษา 5) ควรมีการ สร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทวิศึกษา และ 6) ควรศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการบริหารสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการ ทวิศึกษา

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปได้ดังนี้

รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) พัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน 2) พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 3) พัฒนา กระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน 4) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา 2. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล 2) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ 3) การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ และ 4) การบริหาร ทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ 3. การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย ประกอบด้วย 1) ร่วมมือในการสร้างความเข้าใจ 2) ร่วมมือในด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ร่วมมือในด้านการบริหาร

ทรัพยากร 4) ร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรผู้เรียน และ 4. กระบวนการบริหารจัดการการศึกษา มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์กร (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การติดตามและประเมิน (Controlling) และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา (Act)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปดังนี้

3.1 รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน หลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 พฤติกรรมของผู้เรียนนักศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.4 ความพึงพอใจของผู้เรียนนักศึกษาต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความสอดคล้อง อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่นำเสนอข้างต้นผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลในประเด็นหลักที่สำคัญตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลจากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยังให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการศึกษา

ไม่มากเท่าที่ควร จะต้องเร่งพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้ตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เพราะเป็นนโยบายของรัฐบาลและเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะอาชีพเพิ่มขึ้นเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของ คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559: 11-12) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีโอกาสในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความ สามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและสามารถต่อยอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับไปสู่การประกอบอาชีพได้ และจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษา ที่พบว่า 1) ควรมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่าย 2) การบริหารจัดการควรมีคณะกรรมการบริหารจากบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย 3) ควรกำหนดหลักการในการบริหารจัดการทวิศึกษาของสถานศึกษาให้ชัดเจน 4) การบริหารจัดการควรมีกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ มีขั้นตอนที่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) ควรสร้างเสริมทักษะวิชาชีพให้ผู้เรียนทวิศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านความร่วมมือ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะด้านเทคโนโลยี และทักษะอาชีพ เป็นต้น ผลการสัมภาษณ์เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การสัมภาษณ์เห็นความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษา สอดคล้องแนวคิดของ สนธิรัก เทพเรณู (2552) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารงานหรือการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือองค์คณะบุคคล เชื่อกันว่าสามารถสร้างประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการบริหารงานที่มีการระดมสติปัญญาความคิดและประสบการณ์ของบุคคลหลายคน หลายความคิด ร่วมกันพิจารณาปัญหาและตัดสินใจหรือหาข้อยุติอย่างมีเหตุผล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริพงษ์ ธิดาราม (2559) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแบบทวิศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแบบทวิศึกษาของโรงเรียน คือ ด้านการเตรียมการวางแผนการเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ และด้านการเตรียมจัดการอบรมครู ควรจัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจกับครู โดยให้ครูร่วมรับฟังแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษาจากต้นสังกัด

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 3) การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย และ 4) กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา มีประเด็นที่นำมาอภิปรายตามองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) พัฒนาหลักสูตรและการบริหาร การเรียนการสอน 2) พัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 3) พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริม ทักษะวิชาชีพผู้เรียน 4) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารจัดการทวิ ศึกษาจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาทุกประเภททุกระดับมีภารกิจที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามที่คาดหวัง หรือตามที่ต้องการ การดำเนินการให้ได้ผลดังกล่าวดังกล่าวต้องอาศัยการดำเนินการที่ถูกต้องโดยอาศัยหลัก วิชาทางการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ จีรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (2555: 8-9) ที่กล่าวถึงการ บริหารงานวิชาการไว้ว่า ในการบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้เกิด ความคล่องตัวในการบริหาร ซึ่งมีหลักการเบื้องต้นของการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) ยึดหลักให้ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและ สังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม 2) มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัด กระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด 3) มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมใน การกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ 4) มุ่งส่งเสริมให้มี การร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภา นิติบัญญัติแห่งชาติ (2559: 5-16) ที่มีแนวคิดว่าหลักการสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาก็เพื่อ ต้องการผลิตบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ ความชำนาญและสมรรถนะต่าง ๆ ในสาขา วิชาชีพที่เรียนอย่างถ่องแท้ มีทักษะและกระบวนการในการแก้ไขปัญหา เพื่อมุ่งสู่คุณภาพและ มาตรฐานการอาชีวศึกษาที่มีความเป็นสากลมากขึ้น ผู้เรียนสายอาชีวศึกษาจำเป็นต้องได้รับศึกษาทั้ง ภาคทฤษฎี การฝึกและปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการต่าง ๆ อย่างเข้มข้นและสามารถเข้าสู่ ระบบการจ้างงานได้ภายหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ก็ควรต้องมี แนวทางที่มุ่งไปสู่หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาด้วยเช่นกัน และองค์ประกอบย่อย ของการบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนนภรณ์ ศรีคงเพชร (2557) ที่ได้วิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการ พัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยและพัฒนา คุณภาพการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แมคคาร์ที (McCarthy, 1991) ที่ได้วิจัยเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาใน รัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่ากลุ่มครูมีความเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับ

บทบาทการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เรื่องการสังเกตการสอนการวัดผลและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา การจัดคณะกรรมการการบริหารงานด้านวิชาการและความรับผิดชอบในการ ตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในเรื่องความ รับผิดชอบและบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดนอกเหนือจากการบริหารงานด้านอื่น ๆ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) การบริหารทรัพยากร บุคคล 2) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ 3) การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ และ 4) การ บริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยเฉพาะผู้เรียนทวิศึกษาที่ต้องเน้นการพัฒนาทักษะวิชาชีพ สอดคล้อง กับแนวคิดของ อนันท์ งามสะอาด (2553) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนอาชีวศึกษาในด้านการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาควรพิจารณาโดย 1) ใช้อยุทธศาสตร์การ พัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พ.ศ. 2553-2556) 2) สนับสนุนการจัดการ อาชีวศึกษาทั้งการเรียนการสอน การฝึกอบรมและการบริหารจัดการ อาทิ การจัดหาและพัฒนา ระบบ Virtual Classroom การจัดการระบบ Learning System Management : LMS โดยการจัดการ เรียนการสอน Cyber Community ผ่านเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ต 3) พัฒนาคุณภาพการอาชีว ศึกษาเพื่อการแข่งขันของประเทศ จัดหาและพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ และชุดฝึกทันสมัยในสาขาวิชา ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ จัดหาและพัฒนาห้องเรียนจำลองและห้องปฏิบัติการ ทันสมัย จัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการส่งเสริม การพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่น พัฒนาสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง เพื่อสนับสนุนขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พัฒนาระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาแบบมีส่วนร่วม และ เน้นหลักการบูรณาการ และสอดคล้องกับ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของคณะกรรมการการศึกษา และการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559: 5-16) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนาน รูปแบบผสมหน่วยกิต (ทวิศึกษา) ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาว่า 1) ด้านการบริหารจัดการ ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ ทศนคติที่ดีต่อวิชาชีพให้กับนักเรียน ครูต้องปรับกลยุทธ์และกระบวนการ สอน และ 2) ด้านความต้องการ ต้องการทรัพยากรครู ทรัพยากรงบประมาณสนับสนุน และขวัญ กำลังใจในการทำงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (2551) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ประกอบด้วย 11 แนวทาง ได้แก่ 1) ครูหมุนเวียน 2) ครูอาสา 3) การเรียนร่วระหว่าง สถานศึกษาบางช่วงชั้น 4) ศูนย์การเรียนรู้ 5) เจ้าหน้าที่ธุรกิจกลาง 6) ความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับหน่วยงานการศึกษา 7) สนามกีฬากลาง 8) คอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ 9) ห้องสมุด

เคลื่อนที่ 10) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 11) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับส่วนราชการ

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย ซึ่งเครือข่ายโรงเรียนที่เรียนร่วมหลักสูตรตามโครงการจะต้องมีแนวทางการบริหารจัดการแบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมบูรณ์ สุวรรณราช (2553) ที่กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (Network Building and Participatory) เป็นเครื่องมือที่ปัจจุบันหลายสถานศึกษามีความพยายามในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีสมรรถนะสูง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการ เนื่องจากกระบวนการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้สถานศึกษามีพลังในการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับแนวคิดของ จรวยพร ธรณินทร์ (2550) ที่กล่าวไว้ว่าแนวทางการจัดการแบบเครือข่าย ประกอบด้วย 1) การแสวงหาจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Purpose) 2) การกำหนดความเชื่อพื้นฐานร่วมกัน (Principle) 3) การกำหนดความสามารถที่ต้องมีร่วมกัน (Capability) 4) การกำหนดบทบาทของแต่ละฝ่ายและความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน (Concept) 5) การกำหนดกฎ ระเบียบที่ยึดโยงความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน (Structure) 6) การกำหนดโครงการ กิจกรรมที่ควรทำร่วมกัน (Practice) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร มหาวงศ์ (2559) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย ความร่วมมือในการใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความร่วมมือการจัดการเรียนรู้และความร่วมมือการใช้แหล่งเรียนรู้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสิษฐ เทพไกรวัล (2554) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ 1) ลักษณะหรือกิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินการกิจของเครือข่าย 2) ขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) เทคนิค/วิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 4) กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจของเครือข่าย 5) คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่าย และ 6) การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การนำ 4) การติดตามและประเมิน และ 5) การปรับปรุงและพัฒนา องค์ประกอบของรูปแบบ ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา จะเป็นไปตามหลักแนวคิด ทฤษฎี การพัฒนารูปแบบที่ส่วนใหญ่จะต้องแสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือขั้นตอนดำเนินการของรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ คีเวส (Keeves, 1988: 561-565) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) วิธีการ/กระบวนการของ

รูปแบบ 4) การประเมินผลของรูปแบบ และองค์ประกอบย่อยของกระบวนการบริหารที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549: 13-14) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จต้องทำหน้าที่บริหาร 4 ประการ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) และสอดคล้องกับแนวคิดของ โบวี (Bovee, 1993: 5) ที่กล่าวว่า หน้าที่ของการบริหารจัดการมี 4 ประการ ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การควบคุม (Controlling) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อวยชัย ศรีตระกูล (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พบว่า กระบวนการบริหาร ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์การ การนำองค์การ การปฏิบัติการ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และการประสานงาน

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน หลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมของผู้เรียนทวิศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบของรูปแบบสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง มีกระบวนการปฏิบัติที่สะดวกและมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบและปัจจัยสู่ความสำเร็จของรูปแบบที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม จึงเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรง และมีการสร้างหรือพัฒนาด้วยกระบวนการที่มีความเป็นระบบตามหลักการพัฒนารูปแบบ โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษา การสร้างรูปแบบอย่างเป็นระบบ การตรวจสอบรูปแบบ การทดลองใช้ และการประเมินรูปแบบเชิงประจักษ์ โดยผู้ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วาโร เฟ็งส์วส์ดี (2553: 7 - 14) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบสามารถสรุปได้เป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สตรีกแลนด์ (Strickland, 2006) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปทดลองใช้ (Implement) และการประเมินผล

(Evaluation) ซึ่งเรียกว่า “ADDIE Model” และด้านผู้เรียนที่มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพพระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้รับความรู้และทักษะวิชาชีพที่ทันสมัย ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคปัจจุบันและอนาคต ซึ่งความรู้และทักษะวิชาชีพที่ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพรัตน์ แสนโสม (2559) ที่กล่าวว่า ทักษะวิชาชีพกระบวนการทำงานด้านช่าง ประกอบด้วย ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม และทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งในด้านความคิดเห็นต่อรูปแบบดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อินดา แดงอ่อน (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น หลังการพัฒนามีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน หลังการพัฒนามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความพึงพอใจของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2553) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะวิชาชีพในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาเพื่องานอาชีพในห้าจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT) พบว่า กิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ ได้แก่ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมทักษะประสบการณ์ กิจกรรมยกระดับแข่งขันทักษะ และกิจกรรมส่งเสริมรายได้ระหว่างเรียนทั้งภาพรวมและรายกิจกรรมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากความคิดเห็นของเจ้าของสถานประกอบการเห็นว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความสอดคล้อง อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่ดี มีคุณภาพ มีขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบตามหลักการ แนวคิดทฤษฎี และมีการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นรูปแบบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาผู้เรียน เมื่อนำไปใช้ทำให้ครูผู้สอนปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข เกิดประโยชน์โดยตรงกับผู้เรียน และองค์ประกอบของรูปแบบมีความครอบคลุมความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง มีการบูรณาการกรอบแนวคิดการวิจัย จากแนวคิด ทฤษฎีการบริหาร และเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดใหม่เพื่อการบริหารจัดการทวิศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ เกตเซลและคนอื่น (Getzels and Others, 1968: 30) ที่กล่าวว่า รูปแบบที่ดีและมีประโยชน์ควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1) เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ

ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง 2) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่อง ที่ศึกษา และ 3) รูปแบบควรนำไปสู่การทดสอบหรือการทดลองใช้ และผลการประเมินรูปแบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อินดา แต่งอ่อน (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนา พฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตาม สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา พบว่าผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็น ประโยชน์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร มหาวงศ์ (2559) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ใน ระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรนำผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนรวมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

1.2 รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผ่านการ ตรวจสอบ และการทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ดังนั้นผู้บริหารของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ควรให้ความสำคัญและสนับสนุนให้นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ในสถานศึกษาต่อไป

1.3 รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก และมีองค์ประกอบย่อย พร้อมทั้งปัจจัยสู่ความสำเร็จในแต่ละองค์ประกอบย่อย ซึ่งทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเมื่อนำรูปแบบไปใช้ต้องปฏิบัติให้ครบองค์ประกอบ

1.4 ควรจัดประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และโรงเรียนในเครือข่าย เพื่อให้ความรู้และทักษะในการดำเนินงานตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

1.5 การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินการจัดการศึกษาทวิศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทวิศึกษาด้วยแนวทางหรือวิธีการอื่น ๆ เช่น การพัฒนาระบบหรือการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเก็บข้อมูลเชิงลึก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานทวิศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

สภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
กาญจนภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

2. การสอบถามสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะสอบถามในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย และด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่าน หรือสถานศึกษาของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางรชนีกร มัคคสมัน

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่งในสถานศึกษา
  - ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ครูผู้สอน
2. ประสบการณ์การทำงาน
  - ต่ำกว่า 10 ปี
  - 10 - 19 ปี
  - 20 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติ ที่ตรงกับความคิดเห็น และสภาพความเป็นจริงของการบริหารจัดการการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สภาพการบริหารจัดการการศึกษา	ระดับการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การบริหารงานวิชาการ					
1. ผู้บริหารสามารถอธิบายแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบันและการจัดการศึกษาทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ผู้บริหารสามารถอธิบายกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. มีการส่งเสริมครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. มีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ส่งเสริมการร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา					
7. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....

8. มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทและถูกต้องตามระเบียบ.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ ตามความต้องการของบุคลากร.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์.....	.....	.....	.....	.....	.....
สภาพการบริหารจัดการทวิศึกษา	ระดับการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
13. มีการลงทะเบียนวัสดุอุปกรณ์เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
14. มีการประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์.....	.....	.....	.....	.....	.....
15. สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่.....	.....	.....	.....	.....	.....
16. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทนถาวร เหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย					
17. มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษากับบุคลากรภายในสถานศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
18. มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษากับโรงเรียนในเครือข่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
19. มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษากับผู้ปกครอง ผู้เรียน และชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
20. ร่วมกับโรงเรียนในเครือข่ายส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษานันทักษะวิชาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
21. มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
22. มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการ	.....	.....	.....	.....	.....

บริหารงานบุคลากรและการประชาสัมพันธ์.....	.....	.....	.....	.....	.....
23. มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานทะเบียนของสถานศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
24. มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อการบริหารงานปกครองและงานครูที่ปรึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....

สภาพการบริหารจัดการทวิศึกษา	ระดับการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
25. มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อการบริหารงานแนะแนวและจัดหางาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
26. มีการร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อการบริหารงานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา					
27. มีการกำหนดเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการบริหารจัดการทวิศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
28. จัดทำแผนการดำเนินงานทวิศึกษาด้วยหลักการทำงานเป็นทีม.....	.....	.....	.....	.....	.....
29. จัดโครงสร้างของงานทวิศึกษาและกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
30. มีการกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชาของงานทวิศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
31. ดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการทวิศึกษาด้วยหลักการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
32. มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน.....	.....	.....	.....	.....	.....
33. มีการประชุมชี้แจงแผนการตรวจสอบและประเมินผลแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง.....	.....	.....	.....	.....	.....
34. ดำเนินการร่วมกันติดตาม ตรวจสอบและประเมินตามปฏิทินหรือระยะเวลาที่กำหนด.....	.....	.....	.....	.....	.....
35. กำหนดหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขผลการดำเนินงานตามแผน.....	.....	.....	.....	.....	.....
36. มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาผลการดำเนินงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก
มหานคร และข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

.....

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

.....

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....

1.2 ตำแหน่ง.....

1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์.....

1.3 หมายเลขโทรศัพท์.....

1.4 สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา.....น.

2. ประเด็นการสัมภาษณ์

แนวทางการบริหารจัดการทวิศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 4 ประเด็นต่อไปนี้ ควรจะมีลักษณะเป็นอย่างไร

ประเด็นที่ 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

.....
.....
.....
.....
.....

ประเด็นที่ 2 ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ควรประกอบด้วยทรัพยากรด้าน

ใดบ้าง

ในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ

ประเด็นที่ 2 การพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

ประเด็นที่ 3 การพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 3 การบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย

ประเด็นที่ 4 การพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

ประเด็นที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย และด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา

3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือสถานศึกษาของท่าน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางรชนีกร มัคคสมัน

ผู้ดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. วุฒิการศึกษา
  - ปริญญาตรี
  - ปริญญาโท
  - ปริญญาเอก
2. ปฏิบัติหน้าที่
  - ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ครูผู้สอน
3. ประสบการณ์การทำงาน
  - ต่ำกว่า 10 ปี
  - 10 - 19 ปี
  - 20 - 29 ปี

30 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อและกรุณาตอบคำถามว่า มีการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติงานของท่านมากที่สุด โดยมีระดับการปฏิบัติตามความหมายต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ มากที่สุด
 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ มาก
 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ น้อย
 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ น้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการบริหารงานวิชาการ					
1. สามารถอธิบายแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบันและการจัดการศึกษาทวิศึกษาได้อย่างชัดเจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. สามารถอธิบายกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ส่งเสริมครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. สามารถร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล การเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทีมงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. มีการกำหนดแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานร่วมกัน.....	.....	.....	.....	.....	.....

8. ทีมงานมีการกำหนดบรรทัดฐานร่วมกัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนกระบวนการทำงานให้สามารถวิเคราะห์งานได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. ส่งเสริมการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เหตุผลในการทำงานและการแก้ไขปัญหา.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. ประสานความร่วมมือในการปรับปรุงและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายใน.....	.....	.....	.....	.....	.....
รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา					
13. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการทวิศึกษา ร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
14. มอบหมายงานโดยการออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
15. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทและถูกต้องตามระเบียบ.....	.....	.....	.....	.....	.....
16. มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์.....	.....	.....	.....	.....	.....
17. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์.....	.....	.....	.....	.....	.....
18. สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่.....	.....	.....	.....	.....	.....
19. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทนถาวร เหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านการบริหารความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่าย					
20. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษาให้กับโรงเรียนในเครือข่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....

21. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษาให้กับผู้เรียนและผู้ปกครอง.....	.....	.....	.....	.....	.....
22. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทวิศึกษาให้กับชุมชนและสังคม.....	.....	.....	.....	.....	.....

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
23. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
24. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
25. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการร่วมกันวัดผลและประเมินผล.....	.....	.....	.....	.....	.....
26. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานบุคลากรที่ดำเนินงานทวิศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
27. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานการเงินและการบัญชีที่เกี่ยวข้องงานทวิศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
28. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานครูที่ปรึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
29. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานปกครองและงานแนะแนว.....	.....	.....	.....	.....	.....
30. ร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในการบริหารงานสวัสดิการนักเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านกระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา					
31. ร่วมกันวางแผนกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานทวิศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
32. การดำเนินงานทวิศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละงานและงบประมาณที่ใช้.....	.....	.....	.....	.....	.....
33. มีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการดำเนินงาน					

ทวิศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
34. มีการจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
35. การดำเนินงานทวิศึกษาส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้.....	.....	.....	.....	.....	.....
36. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานทวิศึกษาของสถานศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
37. การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานทวิศึกษาตามแผนอย่างต่อเนื่อง.....	.....	.....	.....	.....	.....
38. การจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินงานทวิศึกษาและการเผยแพร่.....	.....	.....	.....	.....	.....
39. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงานทวิศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....	.....	.....	.....	.....	.....
40. มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานทวิศึกษาของสถานศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบประเมินตนเองของผู้เรียน

เกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ตามรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา
เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือที่ตรงกับพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ที่ตรงกับระดับความเป็นจริงของท่าน โดยมีระดับพฤติกรรมตามความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทักษะวิชาชีพผู้เรียน	ระดับพฤติกรรมของผู้เรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ทักษะกระบวนการทำงาน					
1. มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการทำงานสามารถวิเคราะห์งานได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับขั้นตอนการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. มีทักษะในการปฏิบัติงานวางแผนการทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. มีทักษะในการปฏิบัติตามแผนและสามารถทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้องได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. มีความรู้และทักษะในการประเมินผลการทำงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. มีความรู้และทักษะในการนำผลการประเมินการทำงานมาวิเคราะห์และปรับปรุงงานได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
ทักษะการใช้เหตุผล					
7. ได้รับการอบรมและพัฒนากระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. มีการคิดอย่างมีจุดมุ่งหมายเฉพาะและมีการใช้เหตุผล.....	.....	.....	.....	.....	.....

ทักษะวิชาชีพผู้เรียน	ระดับพฤติกรรมของผู้เรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
9. มีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อการทำงานและการ แก้ไขปัญหา.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. ได้รับการพัฒนาทักษะด้านการใช้เหตุผล.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. สามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ชัดเจนอย่างอิสระ พร้อมที่จะเปลี่ยนแนวคิดอย่างมีเหตุผล.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. สามารถยอมรับข้อตกลงร่วมที่เกิดจากการใช้เหตุผล ร่วมกันว่าเป็นข้อสรุปที่ถูกต้องได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
13. มีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล.....	.....	.....	.....	.....	.....
ทักษะการสื่อสาร					
14. มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียน ที่ถูกต้อง เพื่อการสื่อสาร.....	.....	.....	.....	.....	.....
15. มีความสามารถในการพูด การฟัง การจูงใจ และ การโน้มน้าวผู้อื่น.....	.....	.....	.....	.....	.....
16. มีความสามารถในการเขียน และการทำรายงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
17. มีความสามารถในการนำเสนอผลงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
18. มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมในการสื่อสาร.....	.....	.....	.....	.....	.....
ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี					
19. มีทักษะในการเข้าถึงและการประเมิน สารสนเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
20. มีทักษะในการวิเคราะห์สื่อ ใช้สื่อ และผลิตสื่อ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
21. มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อ การศึกษา ค้นคว้า และการสื่อสารที่ถูกต้อง เหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
22. มีทักษะในการจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
23. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งาน การคิดคำนวณ และการนำเสนอผลงานได้.....	.....	.....	.....	.....	.....

ทักษะวิชาชีพผู้เรียน	ระดับพฤติกรรมของผู้เรียน				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
24. มีทักษะในการรับ-ส่งข้อมูลทางอีเมล (E-mail).....	.....	.....	.....	.....	.....
25. มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อและกรุณาตอบคำถามว่า มีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ต่อรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับ มาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับ น้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับ น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ท่านมีความพึงพอใจต่อหลักการบริหารจัดการการศึกษา ที่ให้มีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ท่านมีความพึงพอใจต่อหลักการบริหารจัดการการศึกษา ที่ใช้หลักการมีส่วนร่วมและมีการทำงานเป็นทีม.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ท่านมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการการศึกษาใน รูปแบบคณะกรรมการ.....	.....	.....	.....	.....	.....

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4. ท่านมีความพึงพอใจต่อการแบ่งคณะกรรมการบริหาร จัดการศึกษาเป็น 2 คณะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ท่านมีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบและหน้าที่ของ คณะกรรมการบริหารจัดการการศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ท่านมีความพึงพอใจต่อการบริหารความร่วมมือกับ โรงเรียนในเครือข่ายในการร่วมกันจัดการเรียนการสอนที่ เน้นทักษะวิชาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. ท่านมีความพึงพอใจต่อการบริหารความร่วมมือกับ โรงเรียนในเครือข่ายโดยร่วมกันบริหารบุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับงานการศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. ท่านมีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาที่มีขั้นตอนแรกเป็นการวางแผน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. ท่านมีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาแบบ POLCA.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. ท่านมีความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนศึกษาด้วยทักษะ 4 ประการตามรูปแบบที่	.....	.....	.....	.....	.....

พัฒนาขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. ท่านมีความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนทวิศึกษาด้านทักษะการสื่อสารที่ให้สร้างความ สัมพันธ์ที่ดีและเป็นผู้รับสารด้วยทัศนคติเชิงบวก.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. ท่านมีความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนทวิศึกษาด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ

ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ช่องขวามือที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านต่อการสร้างเสริม
ทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ตามรูปแบบการบริหารจัดการ
ทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดยมีเกณฑ์ระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
1. มีความพึงพอใจต่อการได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับ ขั้นตอนกระบวนการทำงานและสามารถวิเคราะห์งานได้.	.....	.....	.....	.....	.....

2. มีความพึงพอใจต่อการมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับ ขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตาม ประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมิน.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. มีความพึงพอใจกับความสามารถในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ระดับความคิดเห็น				
รายการ	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
4. มีความพึงพอใจต่อการได้รับการอบรมและพัฒนา กระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. มีความพึงพอใจต่อการที่มีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อการ ทำงานและการแก้ไขปัญหา.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. มีความพึงพอใจกับความสามารถในการสื่อสารในรูปแบบ ต่างๆ ทั้งการพูด การเขียน และการสื่อสารด้วย ภาษาต่างประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. มีความพึงพอใจต่อความสามารถในการเขียน และ การทำรายงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. มีความพึงพอใจต่อความสามารถในการนำเสนอผลงาน...	.....	.....	.....	.....	.....
9. มีความพึงพอใจต่อการมีทักษะในการจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. มีความพึงพอใจต่อการมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และ รับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสอบถามเพื่อการประเมิน
รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
กาญจนนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

คำชี้แจง

1. จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามนี้เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสอดคล้อง (Congruity) ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) และ ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility)

2. แบบประเมินนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแต่ละด้านมีความหมาย ดังนี้

ความสอดคล้อง หมายถึง ความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันขององค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และปัจจัยสู่ความสำเร็จ ในแต่ละองค์ประกอบย่อย รวมทั้งความสอดคล้องต่อเนื่องของกระบวนการของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ความเหมาะสม หมายถึง ความสัมพันธ์กันระหว่างทฤษฎี หลักการ และแนวคิดของรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งสามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมในการบริหารจัดการทวิศึกษา

ความเป็นไปได้ หมายถึง โอกาสที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ในรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนนาภิเษก มหานคร และมีความเป็นไปได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติ

ความเป็นประโยชน์ หมายถึง ผลจากการนำรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ในสถานศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทวิศึกษา ประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม

3. การประเมินรูปแบบนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการ ศึกษาศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบประเมินทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต่อไป และ ขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

รชนีกร มัคคสมัน

ผู้ดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค กาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความ ว่ารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา มีคุณภาพอยู่ในระดับใด และกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความ คิดเห็นของท่านที่มีต่อรูปแบบฯ โดยกำหนดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อความถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านความสอดคล้อง						
1	รูปแบบฯ นี้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันขององค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ ในลักษณะทฤษฎีเชิงระบบ.....	.....	.....	.....	.....	.....
2	รูปแบบฯ นี้มีองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และปัจจัยสู่ความสำเร็จที่สอดคล้องกัน.....	.....	.....	.....	.....	.....

3	กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษาของรูปแบบนี้ มีความสอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสมและเป็นขั้นตอนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างครบวงจร.....	.....	.....	.....	.....	.....
4	รูปแบบฯ นี้มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0.....	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านความเหมาะสม						
5	รูปแบบฯ นี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้บริหารจัดการทวิศึกษาในสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนทวิศึกษา...	.....	.....	.....	.....	.....
6	รูปแบบฯ นี้มีความเหมาะสมที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสอดคล้องกับทักษะของคนในศตวรรษที่ 21.....	.....	.....	.....	.....	.....
7	รูปแบบฯ นี้สามารถนำไปใช้กับการบริหารจัดการทวิศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานครได้อย่างเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
8	รูปแบบฯ นี้มีองค์ประกอบของรูปแบบครอบคลุม และเหมาะสมกับการบริหารจัดการทวิศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
9	รูปแบบฯ นี้มีองค์ประกอบย่อยและปัจจัยสู่ความสำเร็จที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการทวิศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
10	กระบวนการบริหารจัดการทวิศึกษา 5 ขั้นตอน เป็นการบริหารจัดการแบบครบวงจร มีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
11	ทักษะวิชาชีพผู้เรียนทวิศึกษา 4 ด้าน มีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียนทวิศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	รูปแบบฯ นี้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับสถานศึกษาในเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมทวิศึกษา ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านความเป็นไปได้						
13	รูปแบบฯ นี้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
14	รูปแบบฯ นี้ มีความเป็นไปได้ว่าจะประสบผลสำเร็จในการนำไปปฏิบัติ.....	.....	.....	.....	.....	.....
15	มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ
โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ
โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบ
การบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
กาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า	แปลผล

	1	2	3	4	5		IOC	
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนตามรูปแบบการ

บริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก

มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
----	---	---	---	---	---	---	------	--------

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบ
การบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
กาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
----	---	---	---	---	---	---	------	--------

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ
โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบสอบถามเพื่อการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริม
ทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*****

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม แบบประเมินตนเอง และแบบสอบถามความพึงพอใจ

.....

1. แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.947

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.954

3. แบบประเมินตนเองของผู้เรียนเกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ตามรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.950

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.923

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.912

Reliability สภาพการบริหาร1

Reliability สภาพการบริหาร 2

Reliability ความคิดเห็นของผู้บริหาร 1

Reliability ความคิดเห็นของผู้บริหาร 2

Reliability แบบประเมินตนเองฯ 1

Reliability แบบประเมินตนเองฯ 2

Reliability ความพึงพอใจของผู้บริหาร

Reliability ความพึงพอใจของผู้เรียน

ภาคผนวก ข

1. หนังสือราชการเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๒/๒๐๕๖

วิทยาลัยเทคนิคเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๗๓ หมู่ ๑๘ ถนนคุ้มเกล้า แขวงแสนแสบ
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

M พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ได้จัดทำ
งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
กาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และ
ประสบการณ์ด้านการบริหารอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ
วิจัย ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย ภายในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ตามที่อยู่บนซองเอกสารดังแนบมาพร้อมนี้ วิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวมันทนา โพธิ์ศรีประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

งานบริหารงานทั่วไป

โทร ๐ ๒๑๓๕ ๔๐๔๓

โทรสาร ๐ ๒๑๓๕ ๔๐๔๓

E-mail: kan.ktm2536@gmail.com

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๒/๒๓๓๗

วิทยาลัยเทคนิคเทคนิคกาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
 ๓๓ หมู่ ๑๘ ถนนคู้มเกล้า แขวงแสนแสบ
 เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ฉบับ

ด้วย นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้จัดทำ
 งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
 กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยฯ ใคร์ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย โดยเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหาร
 และครู จำนวน ๓๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ปรับปรุงแบบสอบถามต่อไป โดยผู้วิจัยจะขอรับคืนด้วยตนเอง
 ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ วิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
 ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทมา โพธิ์ครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

งานบริหารงานทั่วไป

โทร ๐ ๒๑๗๕ ๔๐๔๓

โทรสาร ๐ ๒๑๗๕ ๔๐๔๓

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ Bangkok:01

สถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗

บันทึกข้อความ

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
เลขรับ..... 887/2560
วันที่..... 19 พค 60
เวลา..... 10:00 น.

ส่วนราชการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

ที่..... ผ.ศ. 195 / ๒๕๖๐ .....วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ตามที่วิทยาลัยได้อนุญาตให้ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือจัดทำงานวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความละเอียดดังกล่าวแล้วนั้น

ในการนี้ ฝ่ายแผนงานใคร่ขออนุญาตเก็บข้อมูลแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนฯ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ และพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาต่อไป ทั้งนี้ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหาร และครูทุกคน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุญาต
๒. เห็นควรมอบงานวิจัยประสานดำเนินการ

(นางรชนีกร มัคคสมัน)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

1 นน/อ.นุชช
2 นน/อ.จก ๔ นน
3 นน/อ.นุชช/อ.นน
19 พค ๖๐

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๒/๒๐๗๑

วิทยาลัยเทคนิคเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๗๓ หมู่ ๑๘ ถนนคึมเกล้า แขวงแสนแสบ
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ได้จัดทำ
งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
กาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถ และ
ประสบการณ์ด้านการบริหารอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตสัมภาษณ์ ตามแบบสัมภาษณ์ที่ส่งมาด้วย
เพื่อนำข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ไปยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา ทั้งนี้ ขออนุญาตประสานวัน
เวลาที่สะดวกอีกครั้ง วิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา โทธิครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

งานบริหารงานทั่วไป

โทร ๐ ๒๑๗๕ ๔๐๔๓

โทรสาร. ๐ ๒๑๗๕ ๔๐๔๓

E-mail: kan.ktcn2536@gmail.com

สถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗

บันทึกข้อความ

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
เลขรับ 903/560
วันที่ 23 พค 60
เวลา 11.00 น

ส่วนราชการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

ที่.....ผ. ๓๒๓ / ๒๕๖๐.....วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตใช้ห้องประชุม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ตามที่วิทยาลัย ได้อนุญาตให้ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือจัดทำงานวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความละเอียดดังแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ ฝ่ายแผนงานฯ ใคร่ขออนุญาตใช้ห้องประชุม เพื่อจัดสนทนากลุ่มยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๙.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๓ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ โดยมีผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน ๒๕ คน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุญาต

๒. มอบงานอาคารสถานที่

(นางรชนีกร มัคคสมัน)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

mm/อนุญาต/๒๐๖๐/๑๖๕

23/5/60

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๒/๒๕๕๐๑

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๗๓ หมู่ ๑๘ ถนนคุ้มเกล้า แขวงแสนแสบ
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญประชุม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกุนนที่รุทธารามวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบตอบรับฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร กำหนดจัดโครงการประชุมสัมมนาการร่างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาชีพผู้เรียน ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๓ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ในการนี้ วิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการทวิศึกษาโดยทำความร่วมมือกับวิทยาลัยฯ มาอย่างต่อเนื่อง จึงใคร่ขอเรียนเชิญผู้บริหารและครูที่เกี่ยวข้องสถานศึกษาละ ๓ ท่าน ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้างานหลักสูตรฯ หรือหัวหน้างานทะเบียน หรือหัวหน้าวัดผลฯ หรือหัวหน้างานแนะแนวฯ เข้าร่วมประชุมสัมมนา ในวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และโปรดส่งแบบตอบรับการเข้าร่วมสัมมนาตามแบบฟอร์มต้นแบบ ภายในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมโปรดประสานงาน นายพงศ์ศักดิ์ สีสาคม โทรศัพท์ ๐๘๓-๑๔๔๕๐๐๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมในวัน เวลาดังกล่าว จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

งานบริหารงานทั่วไป
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๗๕๔๐๔๓
โทรสาร ๐ ๒๑๗๕๔๐๔๔
สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ Bangkok:๐๑

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๒/ ๒๕๖๐

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๗๓ หมู่ ๑๘ ถนนคุ้มเกล้า แขวงแสนแสบ
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญและประธานการประชุม

เรียน ดร. ประภาส เกตุไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบตอบรับฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร กำหนดจัดโครงการประชุมสัมมนาสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาชีพผู้เรียน ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๓ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ในการนี้วิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วว่า ดร.ประภาส เกตุไทย เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในการบริหารจัดการทวิศึกษา จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญและประธานการประชุมสัมมนาสร้างรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาชีพผู้เรียน ในวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และโปรดส่งแบบตอบรับการเข้าร่วมสัมมนา ตามแบบฟอร์มดังแนบ ทั้งนี้ หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมโปรดประสานงาน นายพงศ์ศักดิ์ สีลาคม โทรศัพท์ ๐๘๓-๑๔๔๕๐๐๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในวัน เวลาดังกล่าว จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

งานความร่วมมือ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๗๕๔๐๔๓

โทรสาร. ๐ ๒๑๗๕๔๐๔๔

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ Bangkok:๐๑

บันทึกข้อความ

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
เลขรับ 1192/2560
วันที่ 22 มิ.ย. 60
เวลา 11.00 น.

ส่วนราชการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

ที่.....ผศ. ม.อ.ส./ ๒๕๖๐.....วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ตามที่วิทยาลัย ได้อนุญาตให้ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือจัดทำงานวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความละเอียดดังกล่าวแล้วนั้น

บัดนี้ ฝ่ายแผนงานฯ ได้พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนดังกล่าว เพื่อนำผลการทดลองใช้ไปปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุญาต
๒. มอบงานวิจัยประสานดำเนินการเก็บข้อมูล

(นางรชนีกร มัคคสมัน)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

1 มจร/อภ.ชว
2 มจร/อภ.ชว
3 มจร/อภ.ชว, มจร/อภ.ชว
22 มิ.ย. 60

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๒/ ๕๕๑๕

วิทยาลัยเทคนิคเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๗๓ หมู่ ๑๘ ถนนค้อมเกล้า แขวงแสนแสบ
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ได้จัดทำ
งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
กาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรูปแบบดังกล่าวได้ผ่านการ
ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว

ในการนี้ วิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถ และ
ประสบการณ์ ด้านการบริหารอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม
ในวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๓ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ร.๙
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาในประเด็นสนทนา
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย วิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

งานบริหารงานทั่วไป

โทร ๐ ๒๑๗๕ ๕๐๕๓

โทรสาร. ๐ ๒๑๗๕ ๕๐๕๓

E-mail: kan.ktcm2536@gmail.com

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๒/๕๔๖๓๗

วิทยาลัยเทคนิคเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๗๓ หมู่ ๑๘ ถนนคุ้มเกล้า แขวงแสนแสบ
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์ตอบแบบประเมิน

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทวศึกษา จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ได้จัดทำ งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการทวศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค กาจจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรูปแบบดังกล่าวได้ผ่านการ ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว

ในการนี้ วิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ด้านการบริหารอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมิน รูปแบบตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย ภายในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ตามที่อยู่บนของเอกสารดงแนบมาพร้อมนี้ วิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา โทธิครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

งานบริหารงานทั่วไป

โทร ๐ ๒๑๓๕ ๔๐๔๓

โทรสาร. ๐ ๒๑๓๕ ๔๐๔๓

E-mail: kan.ktc2536@gmail.com

สถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗

	จังหวัด กำแพงเพชร
15. ดร.สมพล ขำจิตร	อดีตครูชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
16. ดร.ประภาส เกตุไทย	อดีตครูเชี่ยวชาญ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
17. ผศ.ดร.สุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล	รองหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
18. ผศ.ดร.นพคุณ ชูหัน	อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จ. กำแพงเพชร
19. ผศ.ดร.กันต์ อินทวงศ์	อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จังหวัด อุตรดิตถ์
20. ดร.ก้องเกียรติ ณะมิตร	อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลล้านน่าน จังหวัด น่าน

ภาคผนวก ค

คำสั่ง เอกสาร และรูปภาพตัวอย่าง

จากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมวิชาชีพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำสั่งโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง

ที่ ๑๕๕/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา

ด้วยโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช ๒๕๔๖ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. นายมงคล ชวงษ์วัฒน์	ประธานกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง
๒. นายวิรัตน์ มินชัยนันท์	ประธานกรรมการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๓. นายสุรพงษ์ สิทธิช่วย	ผู้แทนสถานประกอบการสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

หน้าที่ ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดการศึกษาทวิศึกษา

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. นายพิทักษ์ เอ็นดู	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นายพยุพผล พานทอง	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
๓. นางสาวอาชวีณี ไชยสุนทร	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ อำนวยความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุนวินิจฉัยสั่งการให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

๓. คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นางสาวอาชวีณี ไชยสุนทร	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นายพยุพผล พานทอง	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
๓. นางสาวณัฐธิดา ท่วมจันทร์	หัวหน้าศูนย์คอมพิวเตอร์	กรรมการ
๔. นางสาวศศิพรธณ เลาะหมุด	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการ
๕. นางฐิติรัตน์ เทียงตรง	นายทะเบียน	กรรมการ
๖. นางสาวณัฐตรา ทองสา	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ

๗. นายนริศ	มะสกุล	หัวหน้างานหลักสูตร	กรรมการ
๘. นางสาวจกภัทสรณ์ย์	ไตรรัตน์	หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๙. นางสาวอัยณี	รอมาลี	หัวหน้างานวัดและประเมินผล	กรรมการ
๑๐. นางสาวสุภาณี	อุตมิ่ง	ครูที่ปรึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นางสาวศศิพรรณ	เลาะหมุด	ครูผู้ประสานงานทวิศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่

๑. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา
๒. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ
๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
๔. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวการศึกษา ทวิศึกษา
๕. ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
๖. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานทวิศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
๗. ประสานการร่วมมือดำเนินงานกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๘. พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐

(นายพิทักษ์ เอ็นดู)

ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง

คำสั่งวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ที่ ๖๐/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

- ๑.๑ นายวิรัตน์ มินชัยนันท์ ประธานกรรมการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
 ๑.๒ นายมงคล ชูวงษ์วัฒน์ ประธานกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง
 ๑.๓ นายสุรพงษ์ สุทธิช่วย ผู้แทนสถานประกอบการ
มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดการศึกษาทวิศึกษา

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

- ๒.๑ นางสาวฉันทนา โพธิ์ศรีประเสริฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ประธานกรรมการ
 ๒.๒ นางภาณีททกา วงษากิตติกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร กรรมการ
 ๒.๓ นางสาวสมจิตร ลักษมีวงศ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรรมการ
 ๒.๔ นายสุรชัย ปรีทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา กรรมการ
 ๒.๕ นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ กรรมการและเลขานุการ
มีหน้าที่ อำนวยการดำเนินงาน ส่งเสริมสนับสนุนวินัยสั่งการให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

๓. คณะกรรมการดำเนินงาน

- ๓.๑ นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ประธานกรรมการ
 ๓.๔ นางสาวสมจิตร ลักษมีวงศ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ
 ๓.๕ นางภาณีททกา วงษากิตติคุณ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ
 ๓.๖ นายสุรชัย ปรีทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา รองประธานกรรมการ
 ๓.๗ นางสาวเพียงใจ รัชชารักษ์ หัวหน้าสาขาคอมพิวเตอร์คอมพิวเตอร์ธุรกิจ กรรมการ
 ๓.๘ นางนัจกร สถานทรัพย์ หัวหน้าสาขาวิชาสามัญสัมพันธ์ กรรมการ
 ๓.๙ นายณรงค์ชัย พุ่มมูล หัวหน้างานแนะแนว กรรมการ
 ๓.๑๐ นายสุปดี คุหาวัน หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ กรรมการ
 ๓.๑๑ นางสาวปิยะดา เดชประทุม หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน กรรมการ

๓.๑๒ นางสาวสมร ชันประสิทธิ์	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ
๓.๑๓ นางสาวณิษฐา วงษ์กาญจนกิต	หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
๓.๑๔ นางสาวภริตา ดันเจริญ	หัวหน้างานวางแผน	กรรมการ
๓.๑๕ นายจรรยา กะหริ่ม	หัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี	กรรมการ
๓.๑๖ นายชะลอ ไทรงาม	หัวหน้างานปกครอง	กรรมการ
๓.๑๗ นายพนิจ ด้วงอ่ำ	หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
๓.๑๘ นางสาวอัญชกา มานะบุตร	หัวหน้างานวิจัย พัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์	กรรมการ
๓.๑๙ นายพงศ์ศักดิ์ สีลาคม	หัวหน้างานความร่วมมือ	กรรมการและเลขานุการ
๓.๒๐ นายจรรยา กะหริ่ม	ครูที่ประสานงานประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ๑. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา

๒. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ

๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก

๔. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวการศึกษา ทวิศึกษา

๕. ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

๖. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานทวิศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

๗. ประสานการร่วมมือดำเนินงานกับโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง

๘. พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

คำสั่งวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ที่ ๖๗๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร่วมกับ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มี เป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจระเบียบสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑.๑ นายวิรัตน์ มินชัยนันท์	ประธานกรรมการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๑.๒	ประธานกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ
๑.๓ นายสุรพงษ์ สุทธิช่วย	ผู้แทนสถานประกอบการตามสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- มีหน้าที่** ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดการศึกษาทวิศึกษา

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

๒.๑ นางสาวฉันทนา โทธิครุประเสริฐ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร	ประธานกรรมการ
๒.๒ นางภาณีพทกา วงษากิตติกุล	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	รองประธานกรรมการ
๒.๓ นางสาวสมจิตรร์ ลักขมิมังค์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
๒.๔ นายสุรชัย ปรีทอง	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา	กรรมการ
๒.๕ นางรชนีกร มัคคสมัน	รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ อำนวยการความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุนวินิจฉัยสั่งการให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ราชการ

๓. คณะกรรมการดำเนินงาน

๓.๑ นางรชนีกร มัคคสมัน	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร	ประธานกรรมการ
๓.๒ นางสาวสมจิตรร์ ลักขมิมังค์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
๓.๓ นางภาณีพทกา วงษากิตติคุณ	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	รองประธานกรรมการ
๓.๔ นายสุรชัย ปรีทอง	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา	รองประธานกรรมการ
๓.๕ นางสาวเพียงใจ รัชชารักษ์	หัวหน้าสาขาวิชาคอมพิวเตอร์คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	กรรมการ
๓.๖ นางนัจกร สถานทรัพย์	หัวหน้าสาขาวิชาสามัญสัมพันธ์	กรรมการ
๓.๗ นายณรงค์ชัย พุ่มมูล	หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
๓.๘ นายสุบตี คูหาวัน	หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	กรรมการ

๓.๙	นางสาวปิยะดา เดชประทุม	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	กรรมการ
๓.๑๐	นางสาวสมร ชั้นประสิทธิ์	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ
๓.๑๑	นางสาวนิษฐา วงษ์กาญจนกิจ	หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
๓.๑๒	นางสาวภริตา ตันเจริญ	หัวหน้างานวางแผน	กรรมการ
๓.๑๓	นายจรรุญ กะหริ่ม	หัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี	กรรมการ
๓.๑๔	นายชะลอ ไทรงาม	หัวหน้างานปกครอง	กรรมการ
๓.๑๕	นายตมนิจ ดั่งอ่ำ	หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
๓.๑๖	นางสาวอัญชญา มานะบุตร	หัวหน้างานวิจัย พัฒนากิจกรรมและสิ่งประดิษฐ์	กรรมการ
๓.๑๗	นายพงศ์ศักดิ์ สีลาคม	หัวหน้างานความร่วมมือ	กรรมการและเลขานุการ
๓.๑๘	น.ส.พัฒนชิตา คำมะฤทธิ์สินชัย	ครูผู้ประสานงานประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

- มีหน้าที่**
๑. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา
  ๒. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ
  ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
  ๔. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวการศึกษา ทวิศึกษา
  ๕. ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
  ๖. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานทวิศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
  ๗. ประสานงานร่วมมือดำเนินงานกับโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุพรรณภูมิ
  ๘. พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาวจันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

คำสั่งโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ

ที่ ๕๖/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา

*****

ด้วยโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. นายศุภกฤต	ดิษฐ์สุวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นายสุธี	สายสิน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
๓. นางสาวศิริพร	ศักดิ์ศรีกรม	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
๔. นางสาวนันทวัน	ตอบงาม	หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป	กรรมการ
๕. นายชวลิต	มะสำอินทร์	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๖. นายวรพล	ศรีเทพ	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ อำนวยการความสะอาด ส่งเสริมสนับสนุนวินัยจรรยาบรรณให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นายสุธี	สายสิน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นางกัญจน์ณัฐ	ศรีสละ	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ คณิตศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๓. นางสาวแพรวพรรณ	วิษเนศ	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ภาษาไทย	กรรมการ
๔. นางสาววันวิสาข์	ภูมิภู	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ วิทยาศาสตร์	กรรมการ
๕. นางสาวจินตนา	อุทรบุรณ์	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ สังคมศึกษาฯ	กรรมการ
๖. นางสาวปวีณา	ลาสงยาง	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ภาษาต่างประเทศ	กรรมการ
๗. นางสาวนันทวัน	ตอบงาม	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ศิลปะ	กรรมการ

-๒-

๘. นางสาวจันทร์ทิพย์	พันสวัสดิ์	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ สุขศึกษา	กรรมการ
๙. นางสาวศิริพร	ศักดิ์ศรีกรม	หัวหน้ากลุ่มสาระฯ การงานอาชีพฯ	กรรมการ
๑๐. นายวรพล	ศรีเทพ	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการ
๑๑. นางสาวชมพูนุท	บรรณกิจ	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ
๑๒. นางสาวธิดิภาญจน์	ศรีตระกูลสมบัติ	หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
๑๓. นายธันย์	สุวรรณ	หัวหน้างานหลักสูตร	กรรมการ
๑๔. นางสาววรัญญา	เงินแจ้	หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑๕. นางสาวพิมพ์พร	บรรดาศักดิ์	หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
๑๖. นางธัญพิมล	วสียงกูร	หัวหน้างานวิจัย	กรรมการ
๑๗. นายชวลิต	มะสำอินทร์	ครูผู้ประสานงานทวิศึกษา	กรรมการและเลขานุการ

- มีหน้าที่**
๑. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา
  ๒. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ
  ๓. ส่งเสริมประสานการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
  ๔. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวทางการศึกษา ทวิศึกษา
  ๕. ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
  ๖. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานทวิศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
  ๗. พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายศุภกฤต ดิษฐสุวรรณ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ

คำสั่งวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ที่ ๖๕๙/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับโรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี)๔ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๕๒ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

- ๑.๑ นายวิรัตน์ มินชัยนันท์ ประธานกรรมการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
 ๑.๒ นายจำลอง เขยอักษร ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔
 ๑.๓ นายเฉลิม เหมือนคนต ผู้แทนสถานประกอบการ
มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดการศึกษาทวิศึกษา

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

- ๒.๑ นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ประธานกรรมการ
 ๒.๓ นางภาณีทพทา วงษากิตติกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร กรรมการ
 ๒.๔ นางสาวสมจิตรร์ ลักขมิมังค์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรรมการ
 ๒.๕ นายสุรชัย ปรีทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา กรรมการ
 ๒.๖ นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ กรรมการและเลขานุการ
มีหน้าที่ อำนวยการความสะอาด ส่งเสริมสนับสนุนวินัยดีสั่งการให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

๓. คณะกรรมการดำเนินงาน

- ๓.๑ นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ประธานกรรมการ
 ๓.๒ นางสาวสมจิตรร์ ลักขมิมังค์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ
 ๓.๓ นางภาณีทพทา วงษากิตติกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ
 ๓.๔ นายสุรชัย ปรีทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา รองประธานกรรมการ
 ๓.๕ นายยงยุทธ แก้วธรรมชัย หัวหน้าสาขาวิชาช่างกลโรงงาน กรรมการ
 ๓.๖ นางสาวพัชรินทร์ สมวงศ์ หัวหน้าสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ กรรมการ
 ๓.๗ นายวิชาญ บุญมาก หัวหน้าสาขาวิชาช่างยนต์ กรรมการ
 ๓.๘ นางสาวจิระภา ยะโส หัวหน้าสาขาวิชาการบัญชี กรรมการ
 ๓.๙ นายธีระพงษ์ น้ำดอกไม้ หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ กรรมการ

- ๒ -

๓.๑๐	นางนัจกร สถานทรัพย์	หัวหน้าสาขาวิชาสามัญสัมพันธ์	กรรมการ
๓.๑๑	นายณรงค์ชัย พุ่มมูล	หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
๓.๑๒	นายสุปติ คูหาวัน	หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๓.๑๓	นางสาวสมร ชันประสิทธิ์	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ
๓.๑๔	นางสาวชนิษฐา วงษ์กาญจนภักดิ์	หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
๓.๑๕	นางสาวปิยะดา เดชประทุม	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	กรรมการ
๓.๑๖	นางสาวภริตา ต้นเจริญ	หัวหน้างานวางแผน	กรรมการ
๓.๑๗	นายจรูญ กะหรีม	หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	กรรมการ
๓.๑๘	นายชะลอ ไทรงาม	หัวหน้างานปกครอง	กรรมการ
๓.๑๙	นายพนิจ ด้วงอ่ำ	หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
๓.๒๐	นางสาวอัญชษา มานะบุตร	หัวหน้างานวิจัย พัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์	กรรมการ
๓.๒๑	นายพงศ์ศักดิ์ สีลาคม	หัวหน้างานความร่วมมือ	กรรมการและเลขานุการ
๓.๒๒	นายปิยะพงษ์ อัครธรรม	ครูผู้ประสานงานประจำสาขาวิชาช่างยนต์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๓	นางนิตา เพ็ชรอุไร	ครูผู้ประสานงานประจำสาขาวิชาการบัญชี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๔	นายจิตรวีร์ สมศรี	ครูผู้ประสานงานประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๕	นายณรงค์ชัย พุ่มมูล	ครูผู้ประสานงานประจำสาขาวิชาเครื่องมือกล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๖	นายอรรณู สอนสุข	ครูผู้ประสานงานประจำสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

- มีหน้าที่**
๑. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารจัดการการศึกษา
  ๒. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ
  ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
  ๔. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวการศึกษา ทวิศึกษา
  ๕. ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
  ๖. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานทวิศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
  ๗. ประสานความร่วมมือดำเนินงานกับโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔
  ๘. พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

คำสั่งโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔

ที่ 150/2560

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา

ด้วยโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 และมาตรา 39 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา

1.1 นายจำลอง เขยอักษร	ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔
1.2 นายวิรัตน์ มินชัยนันท์	ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
1.3 นายเฉลิม เหมือนคต	ผู้แทนสถานประกอบการตามสาขาวิชาเครื่องกล

หน้าที่ ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา

2. คณะกรรมการอำนวยการ

2.1 นายประทีป ไชยเมือง	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2.2 นายณัฐวุฒิ งามบุญแกม	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
2.3 นายอภิชาติ บุญเพิ่ม	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
2.4 นางอัมพร สนกกน	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
2.5 นางสาวสุธาดา หวังสมิต	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ อำนวยการความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุนวินิจฉัยสั่งการให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

3. คณะกรรมการดำเนินงาน

3.1 นางสาวสุธาดา หวังสมัด	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	ประธานกรรมการ
3.2 นางสาวเยาวดี จันทรวงษ์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี	กรรมการ
3.3 นางสาวอารียา หวังแจ่ม	หัวหน้าสำนักงานวิชาการ	กรรมการ
3.4 นางจिरพันธ์ อัดจรีต	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ
3.5 นางสาวสิริภา พูลมี	หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
3.6 นางสาวผกาวรรณ ตียัพแสน	หัวหน้างานหลักสูตร	กรรมการ
3.7 นางสาวศิริินภา ทองคำแท้	หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	กรรมการ
3.8 นางสาวสุกัญญา ถีสุงเนิน	หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
3.9 นางจุฑามาศ อร่ามศรี	หัวหน้างานวิจัย	กรรมการ
3.10 นางสาวองค์ ดั้นไทย	หัวหน้างานทวิศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
3.11 นางสาวศรียา แก้วลายทอง	ครูผู้ประสานงานทวิศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
3.12 นางสาวลักษณ์ ถูกเหมาะ	ครูผู้ประสานงานทวิศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
3.13 นางสาวธัญญาลักษณ์ จันทรกระจ่าง	ครูผู้ประสานงานทวิศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
3.14 นางสาวโสภิตา กระต่ายนาค	ครูผู้ประสานงานทวิศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
3.15 นายอนุวัฒน์ เพ็ชรรัตน์	ครูผู้ประสานงานทวิศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่

1. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา
2. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
4. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวการศึกษา ทวิศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
6. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานทวิศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
7. พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2560

(นายประทีป ไชยเมือง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔

คำสั่งวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
ที่ ๖๖๖/๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร่วมกับ โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๕๒ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

- ๑.๑ นายวิรัตน์ มินชัยนันท์ ประธานกรรมการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๑.๒ นายประกิต วิทย์สัมพันธ์ ประธานกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม
๑.๓ นายเฉลิม เหมือนคต ผู้แทนสถานประกอบการ
มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดการศึกษาทวิศึกษา

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

- ๒.๑ นางสาวฉันทนา โพธิ์ศรีประเสริฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ประธานกรรมการ
๒.๒ นางภาณีททกา วงษากิตติกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร กรรมการ
๒.๓ นางสาวสมจิตร์ ลักขมวิงศ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรรมการ
๒.๔ นายสุรชัย ปรีทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา กรรมการ
๒.๕ นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ กรรมการและเลขานุการ
มีหน้าที่ อำนวยการความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุนวินิจฉัยสั่งการให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

๓. คณะกรรมการดำเนินงาน

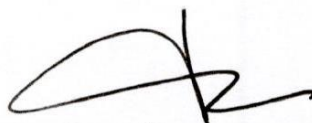
- ๓.๑ นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ประธานกรรมการ
๓.๒ นางสาวสมจิตร์ ลักขมวิงศ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ
๓.๓ นางภาณีททกา วงษากิตติคุณ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ
๓.๔ นายสุรชัย ปรีทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา รองประธานกรรมการ
๓.๕ นายวิชาญ บุญมาก หัวหน้าสาขาวิชาช่างยนต์ กรรมการ
๓.๖ นายธีระพงษ์ น้ำดอกไม้ หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ กรรมการ
๓.๗ นางนัจกร สถานทรัพย์ หัวหน้าสาขาวิชาสามัญสัมพันธ์ กรรมการ
๓.๘ นายสุชาติ คูหาวัน หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ กรรมการ

๓.๙ นายณรงค์ชัย พุ่มมุล	หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
๓.๑๐ นางสาวสมร ชันประสิทธิ์	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ
๓.๑๑ นางสาวณิษฐา วงษ์กาญจนกิต	หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
๓.๑๒ นางสาวภริตา ต้นเจริญ	หัวหน้างานวางแผน	กรรมการ
๓.๑๓ นายจรรุญ กะหริ่ม	หัวหน้างานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี	กรรมการ
๓.๑๔ นายชะลอ ไทรงาม	หัวหน้างานปกครอง	กรรมการ
๓.๑๕ นายพนิจ ดั่งอ่ำ	หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
๓.๑๖ นางสาวปิยะดา เดชประทุม	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	กรรมการ
๓.๑๗ นางสาวอัญญา มานะบุตร	หัวหน้างานวิจัย พัฒนानวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์	กรรมการ
๓.๑๘ นายพงศ์ศักดิ์ สีสาคม	หัวหน้างานความร่วมมือ	กรรมการและเลขานุการ
๓.๑๙ นายปิยะพงษ์ อัครธรรม	ครูผู้ประสานงานสาขาวิชาช่างยนต์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๐ นายจิตรีวีร์ สมศรี	ครูผู้ประสานงานสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

- มีหน้าที่**
๑. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา
  ๒. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ
  ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
  ๔. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวการศึกษา ทวิศึกษา
  ๕. ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
  ๖. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานทวิศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
  ๗. ประสานงานร่วมมือดำเนินงานกับโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม
  ๘. พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

คำสั่งโรงเรียนกุนนทีรุทธARAMวิทยาลัยาคม

ที่ ๑๐๖ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา

ด้วยโรงเรียนกุนนทีรุทธARAMวิทยาลัยาคม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ได้มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ทวิศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ โรงเรียนกุนนทีรุทธARAMวิทยาลัยาคม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑.๑ นายประภคิต วิทย์สัมพันธ์	ประธานกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนกุนนทีรุทธARAMวิทยาลัยาคม
๑.๒ นายวิรัตน์ มินชัยนันท์	ประธานกรรมการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๑.๓ นายเฉลิม เหมือนคค	ผู้แทนสถานประกอบการ

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดการศึกษาทวิศึกษา

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

๒.๑ นางพรภินันท์ เลาะหนับ	ผู้อำนวยการโรงเรียนกุนนทีรุทธARAMวิทยาลัยาคม	ประธานกรรมการ
๒.๒ นางสาวสุนงนา วันสมลาภ	รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการ
๒.๓ นายวิรัช นุ่มแจ่ม	รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๒.๔ นางสาวอัมพช อิศรสันตวงค์	รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
๒.๕ นางธัญญวัน เมืองสุวรรณ	ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ อำนวยการความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุนวินิจฉัยสั่งการดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนให้คำปรึกษาและแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

๓. คณะกรรมการดำเนินงาน

๓.๑ นางสาวสุนงนา วันสมลาภ	รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ	ประธานกรรมการ
๓.๒ นายสมเกียรติ คงหาสุข	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ	รองประธานกรรมการ
๓.๓ นางธิดารัตน์ กักตริกซ์	หัวหน้าสำนักงานวิชาการ	กรรมการ
๓.๔ นางสาววีรญา เกษหอม	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ
๓.๕ นางสาวปิยพร แผงเกษร	หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
๓.๖ นางสาวจรรุวรรณ เรืองสมุทร	หัวหน้างานหลักสูตร	กรรมการ
๓.๗ นายสุรพล ไชยราช	หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๓.๘ นายอิทธิพล เสาร์แดน	หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
๓.๑๐ นางธัญญวัน เมืองสุวรรณ	ครูผู้ประสานงานทวิศึกษา	กรรมการและเลขานุการ

๒

มีหน้าที่

๑. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา
๒. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ
๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
๔. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวการศึกษา ทวิศึกษา
๕. ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
๖. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานทวิศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
๗. ประสานการร่วมมือดำเนินงานกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๘. พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางพรภินันท์ เลาะหนับ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม

คำสั่งวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
ที่ ๒๑๗/๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา ทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวิศึกษา ดังรายนามต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

- ๑.๑ นายวิรัตน์ มินชัยนันท์ ประธานกรรมการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
๑.๒ นางพูนศรี ชื่นชม ประธานกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า
๑.๓ นางสาวจุฑาศิณี ผาบวุฒิ ผู้แทนสถานประกอบการตามสาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดการศึกษาทวิศึกษา

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

- ๒.๑ นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ประธานกรรมการ
๒.๒ นางภาณีททกา วงชากิตติกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร กรรมการ
๒.๓ นางสาวสมจิตร์ ลักษณ์มีวงศ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรรมการ
๒.๔ นายสุรชัย ปรีทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา กรรมการ
๒.๕ นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ กรรมการและเลขานุการ
มีหน้าที่ อำนวยการความสะอาด ส่งเสริมสนับสนุนวินัยสั่งการให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

๓. คณะกรรมการดำเนินงาน

- ๓.๑ นางรชนีกร มัคคสมัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ประธานกรรมการ
๓.๒ นางสาวสมจิตร์ ลักษณ์มีวงศ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ
๓.๓ นางภาณีททกา วงชากิตติคุณ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ
๓.๔ นายสุรชัย ปรีทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา รองประธานกรรมการ
๓.๕ นายหาญยงค์ หอสุขศิริ หัวหน้าสาขาวิชาโลหะการ กรรมการ
๓.๖ นางนัจกร สถานทรัพย์ หัวหน้าสาขาวิชาสามัญสัมพันธ์ กรรมการ
๓.๗ นายณรงค์ชัย พุ่มมูล หัวหน้างานแนะแนว กรรมการ
๓.๘ นายสุบตี คูหาวัน หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ กรรมการ

๓.๙	นางสาวปิยะดา เดชประทุม	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	กรรมการ
๓.๑๐	นางสาวสมร ชื่นประสิทธิ์	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ
๓.๑๑	นางสาวชนิษฐา วงษ์กาญจนกิจ	หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
๓.๑๒	นางสาวกรिता ตันเจริญ	หัวหน้างานวางแผน	กรรมการ
๓.๑๓	นายจรรยา กะหริ่ม	หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	กรรมการ
๓.๑๔	นายชะลอ ไทรงาม	หัวหน้างานปกครอง	กรรมการ
๓.๑๕	นายพนิจ ด้วงอ่ำ	หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
๓.๑๖	นางสาวอัญชกา มานะบุตร	หัวหน้างานวิจัย พัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์	กรรมการ
๓.๑๗	นายพงศ์ศักดิ์ สีลาคม	หัวหน้างานความร่วมมือ	กรรมการและเลขานุการ
๓.๑๘	นายธีระศักดิ์ หนูคง	ครูผู้ประสานงานประจำสาขาวิชาโลหะการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

- มีหน้าที่**
๑. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารจัดการทวิศึกษา
  ๒. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ
  ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
  ๔. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวการศึกษา ทวิศึกษา
  ๕. ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
  ๖. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานทวิศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
  ๗. ประสานงานความร่วมมือดำเนินงานกับโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า
  ๘. พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

คำสั่งโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า

ที่ ๖๖๓/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศึกษา ทวีศึกษา

ด้วยโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษาทวิศึกษา เพื่อสร้างเสริมทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 จึงแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

1. คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย

1. นางพูนศรี ชื่นชม	ประธานกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	ที่ปรึกษา
2. นายประสงค์ สุพรรณพงษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	ประธานกรรมการ
3. นายภักดี แสงจันทร์	รองผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	กรรมการ
4. นายสุวิทย์ รจนาสันต์	ครูชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติราชการแทนรองผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	กรรมการ
5. นายพงษ์พิทักษ์ พัฒนาสินธุ์	ครูชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติราชการแทนรองผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	กรรมการ
6. นายคมศักดิ์ หาญสิงห์	รองผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ อำนวยความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุนวินิจฉัยสั่งการให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตลอดจน

ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

2. คณะกรรมการดำเนินการ ประกอบด้วย

1. นายคมศักดิ์ หาญสิงห์	รองผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	ประธานกรรมการ
2. นางสาวสุมาลย์ นิระหานี	หัวหน้างานวัดผล	กรรมการ
3. นางศิริกุล กุลกิจกำจร	หัวหน้างานสำนักงานกลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการ
4. นายวิทยา ยินดีโภชน์	หัวหน้างานทะเบียน	กรรมการ
5. นางสาวลัดดาวัลย์ พิพิธกุล	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	กรรมการ
6. นางเพียงใจ ดีคาร	หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
7. นางสาวนริสา สมราชา	หัวหน้างานหลักสูตร	กรรมการ
8. นางน้อมนุช ประเสริฐโกศลกุล	หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	กรรมการ
9. นางพฤตินันท์ แสนสุข	หัวหน้างานวิจัย	กรรมการ
10. นางวีตารัตน์ พานทอง	ผู้ประสานงานทวิศึกษา	กรรมการและเลขานุการ

๗

- คำสั่ง ๓๕๑/2560 หน้า 2-

- หน้าที่**
1. กำหนดเป้าหมาย นโยบายและกลยุทธ์การบริหารจัดการการศึกษา
  2. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ
  3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
  4. ประชาสัมพันธ์และแนะแนวการศึกษาการศึกษา
  5. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
  6. กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
  7. พิจารณาเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ให้ครูที่มีรายชื่อตามคำสั่งปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

สั่ง ณ วันที่ 27 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

(นายประสงค์ สุพรรณพงษ์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า

๑๗

ภาพการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา
เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ภาพการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษา
เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ภาพการเผยแพร่ผลงานวิจัยวิชาการรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ
วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
งานการประชุมสัมมนาผลงานวิชาการภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร

ภาพการเผยแพร่ผลงานวิจัยวิชาการรูปแบบการบริหารจัดการทวิศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะ
วิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ณ สำนักงานพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ คงไทย. (2555). การพัฒนารูปแบบการใช้หลักสูตร สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กวิรินทร์เกียรติ นนธ์พละ. (2551). แนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของ
สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น
- กิติมา ปรีดีดิถลก. (2549). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และ
เทคโนโลยี. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุ่มยุทธศาสตร์และแผน สำนักงานศึกษาธิการภาค 6. (2559). รายงานการประเมินนโยบายการ
จัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ
สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. [Online].
Available: [http://www.reo6.moe.go.th/files/Yudtasard%20Information/
P%20Lung/Tawipakee.pdf](http://www.reo6.moe.go.th/files/Yudtasard%20Information/P%20Lung/Tawipakee.pdf) [2560, มกราคม 11].
- ขวัญดาว แจ่มแจ่ม. (2558). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนรายวิชาเคมี
อินทรีย์และปฏิบัติการ 2. กำแพงเพชร: โพรแกรมนิวชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2553). แนวทางการทำมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. (2552). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- _____. (2558). แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (ทวิศึกษา). กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์และสำนักนโยบายและแผนการ
อาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- _____. (2558). แนวทางการประเมินพฤติกรรมผู้เรียนอาชีวศึกษา ตามค่านิยมหลักของคนไทย
12 ประการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: สันทวีกิจ พรินติ้ง.
- _____. (2558). คู่มือการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงเพื่อการปฏิรูปการเรียนการสอน ของ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. [Online]. Available: <http://bsq.vec.go.th/>

Portals/9/ Download/your57/%E0%B8%AD%E0%B9%80%E0%B8%
E0%B8%84%E0272%20sohk.pdf [2559, กันยายน 17].

- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2558). **การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พศ.2560-2564)**. [Online]. Available: www.nesdb.go.th [2558 ตุลาคม 14].
- คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2559). **รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกรรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารจัดการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิรภัทร มหาวงศ์. (2559, ตุลาคม-ธันวาคม). **การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง**. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 18(4): 114.
- จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (2555). **การบริหารงานวิชาการ**. [Online]. Available: <https://www.gotoknow.org/posts/344746> [2559, กรกฎาคม 9].
- จิรวัดน์ โคตรสมบัติ. (2556). **สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21**. [Online]. Available: <https://sites.google.com/site/mrjisclassroom/smrthna-khxng-phu-reiyn-ni-stwrrs-thi-21> [2560, กุมภาพันธ์ 9].
- จินตนา ศักดิ์ภู่อาราม. (2553). **การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิระพงษ์ หอมสุวรรณ. (2556). **การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ชนันภรณ์ ศรีคงเพชร. (2557). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2**. มหาสารคาม: วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับพิเศษ).

- ชะลอ บุญก่อและคณะ. (2550). **การดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี**. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชาญทงค์ บุญรักษา. (2556). **การพัฒนา รูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อจัดการ การศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. ปัตตานี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553, พฤศจิกายน). *Active Learning*. **ข่าวสารวิชาการคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. 7(10), 18-22.
- ณรงค์ นันทวรรณ. (2556). **การบริหารโครงการ**. นครปฐม: พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- ทศนา เขมมณี. (2549). **กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานเป็นทีมและการจัดการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียมจันทร์ พานิชพลินไชย. (2559). **กลยุทธ์การวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**. [Online]. Available: http://office.nu.ac.th/edu_teach/ASS/Download/n-%E0%B8%81%E0%B8%A5%E0%B8%A2% C.pdf [2559, มิถุนายน 17].
- ทัสนี วงศ์ยีน. (ม.ป.ป.). **การบริหารงานวิชาการ**. [Online]. Available: <https://mystou.files.wordpress.com/2012/02/23503-4-k.pdf> [2559, สิงหาคม 17].
- ธนีนาฏ ณ สุนทร. (2551). **การพัฒนา รูปแบบและกลยุทธ์การบริหารคุณภาพ สำหรับกิจการ นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ (อุดมศึกษา). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2548). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- ธนูชาติธนานนท์. (2552). **ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills)**. [Online]. Available: <http://thaiforcommunication.weebly.com/html> [2560, พฤษภาคม 10].
- ธีรวัชร ชมใจ. (2554). **การพัฒนา รูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นริศ แก้วสีนวล. (2556, กรกฎาคม-ธันวาคม). **การพัฒนา รูปแบบการบริหารวิชาการในสถานศึกษา อาชีวศึกษาของรัฐ**. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 5(2), 59-70.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2556). **การจัดการสมัยใหม่ (Modern Management)**. (พิมพ์ครั้งที่ 8).

- กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- นิติพล ภูตะโชติ. (2557). **พฤติกรรมองค์กร**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วี พรินท์ (1991).
- บรรจง เจริญสุข. (2552). **การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (ม.ป.ป). **การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ**. [Online]. Available: <http://www.watpon.com/boonchom/development.pdf> [2559, สิงหาคม 10].
- บุญเชิด ชำนิศาสตร์. (2557). **การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัย
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.
- ประกอบ กุลเกลี้ยง และสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์. (2548). **การบริหารโดยองค์คณะบุคคล**. กรุงเทพฯ:
สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ประเวศ ยอดยิ่ง. (2556). **ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ. การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551/
สถาบันการอาชีวศึกษา**. [Online]. Available: [http://www.ntc.ac.th/files/12110/
files/rule_2551.pdf](http://www.ntc.ac.th/files/12110/files/rule_2551.pdf) [2559, ตุลาคม 18].
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (2559). **แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- พร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2554). **ครอบครัวและโรงเรียน หุ่นส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน**. กรุงเทพฯ:
แสงดาว.
- พัฒนศิวพิศ โนรี. (2556). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบัน
การอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). **การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิษณุ ตุลสุข. (2548). **การพัฒนารูปแบบและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการ**

- สถาบันศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
 พูลสุข หิงคานนท์. (2551). **การพัฒนา รูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล
 กระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. (บริหารการศึกษา).
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพรัตน์ แสนโสม. (2555). **ทักษะกระบวนการทำงาน.** [Online]. Available: <http://www.vcharkarn.com/blog/116163/94446> [2559, พฤศจิกายน 11].
- เพชริน สงค์ประเสริฐ. (2554). **การพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงาน
 เป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มนตรี ศิริจันทร์ชื่น. (2554). **การสอนนักศึกษาในกลุ่มใหญ่ในรายวิชาการรายวิชา Gsoc 2101 ชุมชน
 กับการพัฒนา โดยใช้การสอนแบบ Active learning และการใช้บทเรียนแบบ
 e-learning.** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- มะณู คุ่มกล้า. (2557). **การพัฒนา รูปแบบการบริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อเตรียมความพร้อม
 เข้าสู่สถาบันการอาชีวศึกษา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชายุทธศาสตร์
 การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2550). **การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ:
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิรัฐ ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2550). **การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ:
 บั๊ก พอยท์
- รักชนก โสภากิจ. (2550). **การพัฒนา รูปแบบการเตรียมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับ
 นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชา
 หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). **การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา.** กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2549). **การจัดการสมัยใหม่ (Modern Management).** กรุงเทพฯ:
 ธรรมสาร.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.**
 กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559).** กรุงเทพฯ:
 พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2549). **การศึกษาและสังเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษา การพัฒนา
 คณะกรรมการสถานศึกษาและสถานศึกษาเครือข่ายของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ
 รุ่นที่ 1.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- วรรณารถ แสงมณี. (2553). **องค์กรและการจัดการองค์กร**. กรุงเทพฯ: แอนด์เจอร์นัล พับลิเคชัน.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2553, กรกฎาคม-ธันวาคม). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร**, 2(4): 7-14.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิชัย เสวกงาม. (2557). **ความสามารถในการให้เหตุผล ความสามารถที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิภา ทองหง่า. (2555). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ศึกษานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (ม.ป.ป.). **แนวคิดและความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการ**. [Online]. Available: <http://www.wiruch.com/articles%20for%20article/article%20concept%20and%20.htm>. [2558, มิถุนายน 9].
- แววศิริ วิวัจนสิรินทร์. (2554). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย**.
- ศิริกุล นามศิริ. (2552). **การพัฒนาางานวิชาการด้วยหลักการบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก: การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น**.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคนอื่น ๆ. (2548). **องค์กรและการจัดองค์การ**. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ศักดิ์ดา ไชกิจเจริญภิญโญ. (2548, สิงหาคม). **สอนอย่างไรให้ Active Learning. วารสารนวัตกรรม การเรียนการสอน**, 24(2), 12-15.
- ศักดิ์ดา สดพรวงษา. (2549). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์และอุษา ชูชาติ. (2554). **ฝึกสมองให้คิดอย่างมีวิจารณญาณ**. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2557). **ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. [Online]. Available: http://www.qa.kmutnb.ac.th/qa_news/2557/QANEWS304_25570115.pdf [2559, มิถุนายน 18].
- สถาพร พฤษพิบูล. (2555, เมษายน-กันยายน). **คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**, 6(2), 1-13.

- สมคิด บางโม. (2557). **องค์การและการจัดการ**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.
- สนธิรัก เทพเรณู. (2552, มิถุนายน-กรกฎาคม). การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ. **วารสารสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา**, 16(5), 7-9.
- สมบุญ สวรรณราช. (2553). **การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม**. [Online]. Available: <https://hasbulah.wordpress.com/2010/08/03/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3> [2559, ตุลาคม 9].
- สุเมธ งามกนก. (2551, มกราคม-มีนาคม). การสร้างทีมงาน. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 19(1), 32.
- สิริพงศ์ อิตาราม. (2559). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแบบทวิศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการพัฒนาและประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **นิยามความสามารถของผู้เรียนด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล (Literacy, Numeracy & Reasoning Abilities)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อนันท์ งามสะอาด. (2553). **กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา**. [Online]. Available: <https://sisatblog.wordpress.com/2010/08/07/rr/> [2559, ตุลาคม 7].
- อนุชา โสมาบุตร. (2556). **ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี สำหรับการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21**. [Online]. Available: <https://teacherweekly.wordpress.com/2013/09/25/information-media-and-technology-skills/> [2559, ตุลาคม 12].
- อนุสรณ์ แสงนันทนวล. (2556). **อาชีวศึกษากับการพัฒนาประเทศ**. [Online]. Available: <http://www.bme.vec.go.th/portals/30/e-book/สรุปสาระสำคัญ.docx> [2558, กรกฎาคม 10].
- อวยชัย ศรีตระกุล. (2556). **การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก.
- อินดา แดงอ่อน. (2553). **รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะหลักตามสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. นครปฐม: วิทยาลัย

อาชีวศึกษานครปฐม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

อำภา บุญช่วย. (2551). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อุดมสิน คันธภูมิ. (2558). **การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา**.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อุทุมพร จามรมาน. (2554, กรกฎาคม-กันยายน) โมเดลคืออะไร. **วารสารวิชาการ**. 1(2), 22-26.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2551). **หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.

_____. (2552). **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบ
การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management)**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภา.

Atjonen, P.M. (1994). "The local curriculum as a object and instrument in the
administrative and pedagogical development of the school system:
Experimentation and opinions of primary school teachers regarding the
design implementation and development of local curricula" **Dissertation
Abstract International**, 55(02), 309-C.

Bardo, J. W., & Hartman, J. (1982). **Urban society: A systematic introduction**.
New York: F. E. Peacock.

Binda, K.P. (1991). "Principals as a change agents: Their role in the curriculum,"
Implementation process. Education Resource Information Center.

Bovee, L.C., Thill. J.V., Wood, M.B. and Dovel, G.P. (1993). **Management**. New York:
McGraw-Hill.

Brown, W. and Moberg, D. J. (1980). **Organization Theory and Management: A
Macro Approach**. New York: Wiley & Sons.

Certo, S.C. & Paul, P. J. (1991). **Strategic Management : Concept and application**.
New York: McGraw – Hill.

Deming, Edward W. (1995). **Out of The Crisis**. USA: The Massachusetts Institute of
Technology Center for Advanced Engineering Study.

Dubrin. (2010). **Essentials of Management (5th ed)**. New York: South-Western College
Publishing.

Eisner, E.W. (1994). "Education Connoisseurship and Criticism : Their Form and

- Functions in Educational Evaluation,” **Journal of Aesthetic Education**.
- Ennis RH. (1993). Critical thinking assessment. **Theory into practice**. 32(3): 179-186.
- Fayol, H. (1964). **General and Industrial management**. London: Pittman and Sons.
- Getzels, J.W., and others. (1968). **Education administration as a social process**.
New York: Harper & Row.
- Griffin, R E. (1997). **Business**. New Jersey: Prentice-Hall International.
- Good, C.V. (2005). **Dictionary of education**. (5th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Gulick L. & Urwick, L., (1973). **Paper on the science of ministration**. New York:
McGraw-Hill.
- Hoy, W.K., and Miskel C.G. (2001). **Educational Administration Theory, Research
and Practice**. 6th ed. Singapore: McGraw-Hill.
- Husen, T. and Postlethwatie, N. T., (1994). **The International Encyclopedia of
Education**. (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Joyce, B. & Weil, M. (1985). **Model of Teaching**. (2nd ed.). New Delhi: Prentice-Hill of
India Private.
- Katzenbach, J. R., and Douglas K. S. 1993. **The discipline of teams**. Harvard
Business Review (March-April):111-116.
- Kaufer, H. (1996). Intraoperative frozen section analysis in revision total joint
arthroplasty. **Clin Orthop Relat Res**, 401, 230-238.
- Keeves, P.J. (1988). **Educational research, methodology, and measurement :
An international handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- Koontz, H. and O'Donnell. (2001). **Essentials of management**. (3rd). New Delhi: TATA.
- Lappan, G. and Schram, P. (1989). **Communication and Reasoning: Critical
Dimensions of Sense Making in mathematics**. New Directions for
Elementary School Mathematics 1989 Yearbook. Reston: Virginia.
- McCarthy, J. (1991). **Education administration as a social process**. New York: Harper
& Row.
- Procter and Paul. (1978). **Longman Dictionary of Contemporary English**. London:
Longman.
- Quinn, W.G. (1996). **Theory Z : how American business can meet the Japanese**

- challenge.** Massachusetts : Addison-Wesley Publishing.
- Raj, M. (1996). **Encyclopedic Dictionary of Psychology and Education Volume3 (M-Z).** New Delhi: Anmol.
- Schermerhorn, J. R. (2005). **Management.** (8 th ed). New York : John Wiley & Sons, Inc.
- Seels, B. & Richey, R. J. (1994). **Instructional technology:** The definitions and domains for the field. Washington, D.C.: Association for Educational Communications and Technology.
- Senge, Peter M. (2006). **The Fifth Discipline: The arts & practice of the learning.** New York: Doubleday.
- Steiner, L. (1998). "Organizational Dilemmas as Barriers to Learning," **The Learning Organization.** 5(4), 148.
- Sternberg RO. (1999). Developing mathematical reasoning in the middle grades recognizing diversity In: Stiff LV, Corcio FR, editors. **Developing Mathematical Reasoning In Grades K-12.** Reston: Nation Council of Teacher of Mathematics.
- Stoner, A.F. & Wankel. C. (1986). **Management.** 3th ed. New Delhi: Prentice-Hall.
- Strickland, A. W. (2006). **ADDIE.** Idaho State University College of Education Science, Math & Technology Education. Retrieved March 2, 2010. From <http://www.ed.isu.edu/addie/index.htm>
- Tosi, H. L. & Carroll, S. J. (1982). **Management.** 2th ed. New York: John Wiley & Sons.
- ThinkExist. (2008). **The Leadership Challenge: How to Get Extraordinary Things Done in Organizations.** San Francisco: Jossey Bass.
- Trimble, S. & Miller, J.W. "Creation, Invigorating, and Sustaining Effective Teams" (Personalizing The High School: The Most Important Reform). **NASSP Bulletin.** Dec, 1996.
- Warren, F. M. (1994). "Analysis of Guidelines for In service Teacher Education Practices in Selected School – Grade 5-9," **Dissertation Abstracts International.** 35(6), 89-A.
- Woodcock, M. & Francis, D. (1994). **Teambuilding Strategy.** Hampshire: Gower.

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางรชนีกร มัคคสมัน
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
วัน เดือน ปีเกิด	4 มีนาคม 2501
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 68/64 หมู่บ้านเพอร์เฟ็คเพลส ถนนรามคำแหง ซอย 164 แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร 73 หมู่ 18 ถนนคุ้มเกล้า แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร 10510
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ประกาศนียบัตรพยาบาลวิชาชีพ วิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณเวชพยาบาล ♦ ประกาศนียบัตร วิชาสุขศึกษา วิทยาลัยพยาบาล ♦ ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ♦ ปริญญาโท การบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ♦ ปริญญาเอก การบริหารการศึกษา Adamson University, Philippines ♦ ประกาศนียบัตรหลักสูตรไทยกับประชาคมอาเซียนในเศรษฐกิจ การเมืองโลก (Thailand and ASEAN Community in Global Political Economy) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า
การฝึกอบรม	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Total Quality Management Application in VTET Using FRESH Concept ศูนย์ระดับภูมิภาคเกี่ยวกับเทคนิคและอาชีวศึกษา BRUNEI DARUSSALAM ♦ Business Conversation and Presentation สถาบัน Andrew Biggs Academy ♦ General English Study Tour ณ Southbank Institute Language Centre Australia ♦ Marketing Strategy for VTET Institutions ณ บางกอกพาเลส กรุงเทพมหานคร

การศึกษาดูงาน

- ♦ ผู้ฝึกอบรม (Master Trainer)
- ♦ ศึกษาดูงานการจัดอาชีวศึกษา Middlesex business school, European University ประเทศอังกฤษ
- ♦ ศึกษาดูงานการจัดการศึกษา University of Heidelberg ประเทศเยอรมัน และการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี ณ โรงงานผลิตรถเบนซ์ Mannheim Factory
- ♦ ศึกษาดูงานการจัดอาชีวศึกษาประเทศเยอรมัน เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส และ เบลเยียม
- ♦ ศึกษาดูงานการจัดอาชีวศึกษา Nanyang Polytechnic Singapore
- ♦ ศึกษาดูงานการจัดอาชีวศึกษา โครงการ VEC Study Trip Italy, Switzerland, Austria, Germany
- ♦ ศึกษาดูงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หุ่นยนต์ กรุงเทพฯ ประเทศญี่ปุ่น
- ♦ ศึกษาดูงานการจัดอาชีวศึกษาที่ Yogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย
- ♦ ศึกษาดูงานการจัดการอาชีวศึกษา ณ Wuhan Technical College of Communication, Chongqing Industry Polytechnic College และ Chongqing University สาธารณรัฐประชาชนจีน
- ♦ ศึกษาดูงานด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ณ ประเทศเวียดนาม